Ungt fólk 2018
Framhaldsskólar

Menntun, menning, tómstundir, íþróttaiðkun, heilsuhegðun og heilsuvísar, líðan, framtíðarsýn og vímuefnanotkun ungmenna í framhaldsskólum á Íslandi.

Samanburður rannsókna 1992-2018
Staða og þróun meðal 16 til 20 ára framhaldsskólanema yfir tíma.

Unnið fyrir mennta- og menningarmálaráðuneytið

©Rannsóknir & greining 2018

Ungt fólk 2018
Framhaldsskólanemar

Unnið fyrir mennta- og menningarmálaráðuneytið

©Rannsóknir & greining 2019

Margrét Lilja Guðmundsdóttir, Jón Sigfússon, Erla María Tölgyes, Inga Dóra Sigfúsdóttir, Ingibjörg Eva Þórisdóttir og Álfgeir Logi Kristjánsson

Rit þetta má ekki afrita með nokkrum hætti, svo sem með ljósmyndun, prentun, hljóðritun eða á sambærilegan hátt, að hluta eða í heild, án skriflegs leyfis Rannsókna og greiningar.

Inngangsorð

Eftirfarandi skýrsla er byggð á gögnum *Ungt fólk* rannsóknarinnar sem safnað var á meðal íslenskra framhaldsskólanema haustið 2018. Í skýrslunni eru bornar saman niðurstöður æskulýðsrannsókna frá 1992 til 2018. *Ungt fólk* rannsóknirnar eru lagðar fyrir á vegum Rannsókna & greiningar. Spurningum rannsóknanna er beint að ýmsum þáttum í lífi ungmenna í framhaldsskólum sem varða hagi þeirra og líðan, s.s. félags-, tómstunda- og íþróttastarf, tengsl við jafningja, foreldra og uppeldi, heilsu og líðan, námi og skóla, atvinnuþátttöku og fjárhag og vímuefnanotkun.

Rannsóknirnar *Ungt fólk* væri ekki framkvæmanlegar án samstarfs við skólafólk; bæði kennara og nemendur. Framlag skólastjórnenda, kennara og nemenda í grunn- og framhaldsskólum landsins, aðstoð þeirra við fyrirlagnir og sú natni sem þeir gjarna sýna í að koma til okkar athugasemdnum um hvað betur megi fara, er ómetanlegt. Við viljum þakka þeim sérstaklega góða samvinnu um þetta mikilvæga verkefni.

Skýrslunni er skipt niður á þann veg að í fyrsta hluta er fjallað um íþróttir og hreyfingu, í öðrum hluta er fjallað um félagsstarf og tómstundaiðkun, í þeim þriðja tengsl við foreldra, í þeim fjórða jafningjana, þeim fimmta nám, skóla og námsörðugleika, þeim sjötta stríðni og líðan, þá er fjallað um heilsuhegðun og heilsuvísa í þeim sjöunda og loks vímunefnanotkun í þeim áttunda.

Skólar sem tóku þátt í framhaldsskólarannsókninni haustið 2018

Borgarholtsskóli
Fjölbrautaskólinn við Ármúla
Fjölbrautaskóli Norðurlands vestra
Fjölbrautaskóli Snæfellinga
Fjölbrautaskóli Suðurlands
Fjölbrautaskóli Suðurnesja
Fjölbrautaskóli Vesturlands
Fjölbrautaskólinn í Breiðholti
Fjölbrautaskólinn í Garðabæ
Flensborgarskólinn í Hafnarfirði
Framhaldsskólinn á Húsavík
Framhaldsskólinn á Laugum
Framhaldsskólinn í Austur Skaftafellssýslu
Framhaldsskólinn í Mosfellsbæ
Framhaldsskólinn í Vestmannaeyjum
Kvennaskólinn í Reykjavík
Menntaskóli Borgarfjarðar
Menntaskólinn að Laugarvatni
Menntaskólinn á Akureyri
Menntaskólinn á Egilsstöðum
Menntaskólinn á Ísafirði
Menntaskólinn á Tröllaskaga
Menntaskólinn í Kópavogi
Menntaskólinn í Reykjavík
Menntaskólinn við Hamrahlíð
Menntaskólinn við Sund
Tækniskólinn skóli atvinnulífsins
Verkmenntaskóli Austurlands
Verkmenntaskólinn á Akureyri
Verzlunarskóli Íslands

Efnisyfirlit

Inngangsorð 3

Skólar sem tóku þátt í framhaldsskólarannsókninni haustið 2018 4

Efnisyfirlit 5

Yfirlit yfir myndir 7

Yfirlit yfir töflur 13

Aðferð og gögn 14

Þátttakendur 14

Mælitæki 15

Framkvæmd og úrvinnsla gagna 15

I. hluti 17

Íþróttir og hreyfing 17

Sögulegt samhengi. Niðurstöður úr *„Ungt fólk framhaldsskólar“* 1992 til 2018 23

II. hluti 25

Félagsstarf og tómstundaiðkun 25

Lestur og atvinnuþátttaka 28

Sögulegt samhengi. Niðurstöður úr „Ungt fólk framhaldsskólar“ 2000 til 2018 31

III.hluti 33

Tengsl við foreldra 33

Sögulegt samhengi. Niðurstöður úr „Ungt fólk framhaldsskólar“ 2000 til 2018 37

IV. hluti 39

Jafningjar 39

Sögulegt samhengi. Niðurstöður úr „Ungt fólk framhaldsskólar“ 2000 til 2018 42

V. Hluti 43

Nám, skóli og námsörðugleikar 43

Sögulegt samhengi. Niðurstöður úr „Ungt fólk framhaldsskólar“ 1992 til 2018 54

VI. Hluti 57

Líðan 57

Sjálfsskaðandi hegðun 58

Sögulegt samhengi. Niðurstöður úr „Ungt fólk framhaldsskólar“ 1992 til 2018 59

VII. Hluti 61

Heilsuhegðun og heilsuvísar 61

Sögulegt samhengi. Niðurstöður úr „Ungt fólk“ 1992 til 2018 65

VIII. Hluti 67

Vímuefnanotkun framhaldsskólanema 67

Daglegar reykingar 67

Notkun munn- og neftóbaks 69

Ölvun og áfengir drykkir síðastliðna 30 daga 70

Áfengir drykkir 70

Ólögleg vímuefni 71

Lyfseðilsskyld lyf án lyfseðils 72

Stökk á milli skólastiga 73

Vísindagreinar 74

Yfirlit yfir myndir

Mynd 1. Hlutfall framhaldsskólanema árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve oft þeir segjast stunda íþróttir eða líkamsrækt. ... 17

Mynd 2. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve oft þær segjast stunda íþróttir eða líkamsrækt. ... 17

Mynd 3. Hlutfall stráka í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve oft þeir segjast stunda íþróttir eða líkamsrækt. ... 18

Mynd 4. Hlutfall framhaldsskólanema árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve oft þeir segjast stunda íþróttir með íþróttafélagi. ... 19

Mynd 5. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010 , 2013, 2016 og 2018 eftir því hve oft þær segjast stunda íþróttir með íþróttafélagi. ... 19

Mynd 6. Hlutfall stráka í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve oft þeir segjast stunda íþróttir með íþróttafélagi. ... 20

Mynd 7. Hlutfall framhaldsskólanema árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve oft þeir segjast reyna á sig líkamlega þannig að þeir mæðist verulega eða svitni. ... 20

Mynd 8. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve oft þær segjast reyna á sig líkamlega þannig að þær mæðist verulega eða svitni. ... 21

Mynd 9. Hlutfall stráka í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve oft þeir segjast reyna á sig líkamlega þannig að þeir mæðist verulega eða svitni. ... 21

Mynd 10. Hvað telurðu þig vera í góðri líkamlegri þjálfun (góðu formi)? Hlutfall stráka, greint eftir aldri árin 2016 og 2018 ... 22

Mynd 11. Hvað telurðu þig vera í góðri líkamlegri þjálfun (góðu formi)? Hlutfall stelpna, greint eftir aldri árin 2016 og 2018. ... 22

Mynd 12. Hlutfall stráka á landinu, árin 1992, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu oft þeir reyna líkamlega þannig á sig að þeir mæðist eða svitni. ... 23

Mynd 13. Hlutfall stelpna á landinu, árin 1992, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu oft þær reyna líkamlega þannig á sig að þær mæðist eða svitni. ... 23

Mynd 14. Hlutfall strákar á landinu árin 2000, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hvort þeir stundi íþróttir (æfi eða keppi). ... 24

Mynd 15. Hlutfall stelpna á landinu árin 2000, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hvort þær stundi íþróttir (æfi eða keppi). ... 24

Mynd 16. Hlutfall framhaldsskólanema árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 sem fara í bíó, á kaffihús og í partý, vikulega eða oftar. ... 25

Mynd 17. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 sem fara í bíó, á kaffihús og í partý, vikulega eða oftar. ... 25

Mynd 18. Hlutfall stráka í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 sem fara í bíó, á kaffihús og í partý, vikulega eða oftar. 26

Mynd 19. Hlutfall framhaldsskólanema árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 sem stunda myndlistarnám, hannyrðir, fatasaum eða fatahönnun, og leiklist, vikulega eða oftar. 26

Mynd 20. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 20018 sem stunda myndlistarnám, hannyrðir, fatasaum eða fatahönnun, og leiklist, vikulega eða oftar. 27

Mynd 21. Hlutfall stráka í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 sem stunda myndlistarnám, hannyrðir, fatasaum eða fatahönnun, og leiklist, vikulega eða oftar. 27

Mynd 22. Hlutfall framhaldsskólanema árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve margar klukkustundir þeir segjast nota í viku hverri til að lesa bækur, aðrar en skólabækur. 28

Mynd 23. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve margar klukkustundir þær segjast nota í viku hverri til að lesa bækur, aðrar en skólabækur. 28

Mynd 24. Hlutfall stráka í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve margar klukkustundir þeir segjast nota á viku hverri til að lesa bækur, aðrar en skólabækur. 29

Mynd 25. Hlutfall framhaldsskólanema árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve margar klukkustundir þeir segjast nota í viku hverri til að lesa dagblöð. 29

Mynd 26. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve margar klukkustundir þær segjast nota í viku hverri til að lesa dagblöð. 30

Mynd 27. Hlutfall stráka í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve margar klukkustundir þeir segjast nota í viku hverri til að lesa dagblöð. 30

Mynd 28. Hlutfall stráka árið 2000, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hvað þeir segjast nota marga tíma að jafnaði á viku í að lesa bækur, aðrar en skólabækur. 31

Mynd 29. Hlutfall stelpna árið 2000, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hvað þær segjast nota marga tíma að jafnaði á viku í að lesa bækur, aðrar en skólabækur. 31

Mynd 30. Hlutfall stráka á landinu árið 2000, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu oft þeir fara í partý. 32

Mynd 31. Hlutfall stelpna á landinu árið 2000, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu oft þær fara í partý. 32

Mynd 32. Hlutfall framhaldsskólanema árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve auðvelt eða erfitt þeir telja að fá ráðleggingar varðandi námið hjá foreldrum sínum. 33

Mynd 33. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve auðvelt eða erfitt þær telja að fá ráðleggingar varðandi námið hjá foreldrum sínum. 33

Mynd 34. Hlutfall stráka í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve auðvelt eða erfitt þeir telja að fá ráðleggingar varðandi námið hjá foreldrum sínum. 34

Mynd 35. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum eftir því hve auðvelt eða erfitt þær telja að fá umhyggju og hlýju hjá foreldrum sínum, greint eftir aldri árin, 2013, 2016 og 2018. 34

Mynd 36. Hlutfall stráka í framhaldsskólum eftir því hve auðvelt eða erfitt þeir telja að fá umhyggju og hlýju hjá foreldrum sínum, greint eftir aldri árin 2013, 2016 og 2018. 35

Mynd 37. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum eftir því hve auðvelt eða erfitt þær telja að fá samræður um persónuleg málefni hjá foreldrum sínum, greint eftir aldri árin 2013, 2016 og 2018. 35

Mynd 38. Hlutfall stráka í framhaldsskólum eftir því hve auðvelt eða erfitt þeir telja að fá samræður um persónuleg málefni hjá foreldrum sínum, greint eftir aldri árin 2013, 2016 og 2018. 36

Mynd 39. Hlutfall stráka í framhaldsskóla árin 2000, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu vel það á við um þá að foreldrar þeirra viti hvar þeir eru á kvöldin. 37

Mynd 40. Hlutfall stelpna í framhaldsskóla árin 2000, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu vel það á við um þær að foreldrar þeirra viti hvar þær eru á kvöldin. 37

Mynd 41. Hlutfall stráka í framhaldsskóla árin 2000, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu vel það á við um þá að foreldrar þeirra viti með hverjum þeir eru á kvöldin. 38

Mynd 42. Hlutfall stelpna í framhaldsskóla árin 2000, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu vel það á við um þær að foreldrar þeirra viti með hverjum þær eru á kvöldin. 38

Mynd 43. Hlutfall framhaldsskólanema árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve auðvelt eða erfitt þeir telja að fá vini sína í samræður um persónuleg málefni. 39

Mynd 44. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve auðvelt eða erfitt þær telja að fá vini/vinkonur í samræður um persónuleg málefni. 39

Mynd 45. Hlutfall stráka í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve auðvelt eða erfitt þeir telja að fá vini sína í samræður um persónuleg málefni. 40

Mynd 46. Hlutfall framhaldsskólanema árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve auðvelt eða erfitt þeir telja að fá aðstoð við ýmis verk hjá vinum sínum. 40

Mynd 47. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve auðvelt eða erfitt þær telja að fá aðstoð við ýmis verk hjá vinum sínum. . 41

Mynd 48. Hlutfall stráka í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve auðvelt eða erfitt þeir telja að fá aðstoð við ýmis verk hjá vinum sínum. . 41

Mynd 49. Hlutfall stráka á landinu, árin, 2000, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu auðvelt eða erfitt það væri fyrir þá að fá umhyggju og hlýju frá vinum sínum. 42

Mynd 50. Hlutfall stelpna á landinu, árin 2000, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu auðvelt eða erfitt það væri fyrir þær að fá umhyggju og hlýju frá vinum sínum. 42

Mynd 51. Hlutfall framhaldsskólanema árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve miklum tíma þeir segjast verja daglega í heimanám. 43

Mynd 52. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve miklum tíma þær segjast verja daglega í heimanám. 43

Mynd 53. Hlutfall stráka í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve miklum tíma þeir segjast verja daglega í heimanám. 44

Mynd 54. Hlutfall framhaldsskólanema árin, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hvort þeir telja námið tilgangslaust. 44

Mynd 55. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hvort þær telja námið tilgangslaust 45

Mynd 56. Hlutfall stráka í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hvort þeir telja námið tilgangslaust. 45

Mynd 57. Hlutfall framhaldsskólanema árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hvort þeir telja námið of létt. 46

Mynd 58. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 sem telja námið vera of létt. 46

Mynd 59. Hlutfall stráka í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 sem telja námið vera of létt. 47

Mynd 60. Hlutfall framhaldsskólanema árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hvort þeir telji námið of þungt. 47

Mynd 61. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 sem telja námið vera of þungt. 48

Mynd 62. Hlutfall stráka í framhaldsskólum árin: 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hvort þeir telji námið of þungt. 48

Mynd 63. Hlutfall stelpna og stráka í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu líklegt/ólíklegt þau telja það vera að þau fari í háskólanám á Íslandi strax að loknu núverandi námi. 53

Mynd 64. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu líklegt/ólíklegt þær telja það vera að þær fari í háskólanám á Íslandi strax að loknu núverandi námi. 53

Mynd 65. Hlutfall stráka í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu líklegt/ólíklegt þeir telja það vera að þeir fari í háskólanám á Íslandi strax að loknu núverandi námi. 54

Mynd 66. Hlutfall stráka á landinu, árin 1992, 2004, 2007, 2010 , 2013, 2016 og 2018 eftir því hvort þeir telji líklegt / ólíklegt að þeir fari í háskólanám erlendis strax að loknu núverandi námi. 54

Mynd 67. Hlutfall stelpna á landinu, árin 1992, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hvort þær telja líklegt / ólíklegt að þær fari í háskólanám erlendis strax að loknu núverandi námi. 55

Mynd 68. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum árin 1992, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu líklegt/ólíklegt þær telja það vera að þær fari í háskólanám á Íslandi strax að loknu núverandi námi. 55

Mynd 69. Hlutfall stráka í framhaldsskólum árin 1992, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu líklegt/ólíklegt þeir telja það vera að þeir fari í háskólanám á Íslandi strax að loknu núverandi námi. 56

Mynd 70. Hlutfall framhaldsskólanemenda á Íslandi sem hafa einu sinni eða oftar hugleitt að skaða sjálfa sig, greint eftir kynferði, árin 2010, 2013, 2016 og 2018. 58

Mynd 71. Hlutfall framhaldsskólanemenda á Íslandi sem hafa einu sinni eða skaðað sjálfa sig, greint eftir kynferði, árin 2010, 2013, 2016 og 2018. 58

Mynd 72. Hlutfall stelpna á landinu, árin 1992, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu oft þær upplifðu sig einmana síðastliðna 30 daga. 59

Mynd 73. Hlutfall stráka á landinu, árin 1992, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu oft þær upplifðu sig einmana síðastliðna 30 daga. 59

Mynd 74. Hlutfall stelpna á landinu, árin 1992, 2004, 2007, 2010, 2013 og 2016 eftir því hversu oft þær upplifðu framtíðina vonlausa síðastliðna 30 daga. 60

Mynd 75. Hlutfall stráka á landinu, árin 1992, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu oft þær upplifðu framtíðina vonlausa síðastliðna 30 daga. 60

Mynd 76. Hlutfall framhaldsskólanema árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 sem segja líkamlega heilsu sína góða eða mjög góða. 61

Mynd 77. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 sem segja líkamlega heilsu sína góða eða mjög góða. 61

Mynd 78. Hlutfall stráka í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 sem segja líkamlega heilsu sína góða eða mjög góða. 62

Mynd 79. Hlutfall framhaldsskólanema árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 sem segja andlega heilsu sína góða eða mjög góða. 62

Mynd 80. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 sem segja andlega heilsu sína góða eða mjög góða. 63

Mynd 81. Hlutfall stráka í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 sem segja andlega heilsu sína góða eða mjög góða. 63

Mynd 82. Hversu mörg glös eða bolla drekkur þú af eftirfarandi á hverjum degi? Hlutfall þeirra sem segjast drekka einn eða fleiri orkudrykk sem inniheldur koffín daglega, greint eftir kynferði árin 2016 og 2018. 64

Mynd 83. Hlutfall stelpna á landinu, árin 1992, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu góða eða slæma þær telja líkamlega heilsu sína vera? 65

Mynd 84. Hlutfall stráka á landinu, árin 1992, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu góða eða slæma þeir telja líkamlega heilsu sína vera? 65

Mynd 85. Hlutfall stelpna á landinu, árin 1992, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu góða eða slæma þær telja andlega heilsu sína vera? 66

Mynd 86. Hlutfall stelpna á landinu, árin 1992, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu góða eða slæma þeir telja andlega heilsu sína vera? 66

Mynd 87. Hlutfall framhaldsskólanema á Íslandi árin 2000, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2016 sem segjast reykja sígarettur daglega. 67

Mynd 88. Hve oft hefur þú reykt rafrettur að jafnaði síðastliðna 30 daga, hlutfall framhaldsskólanema sem nota rafrettur daglega. Greint eftir kynferði og aldri árin 2016 og 2018. 68

Mynd 89. Hlutfall framhaldsskólanema á Íslandi árin 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 sem hafa notað munntóbak 3x eða oftar síðastliðna 30 daga. 69

Mynd 90. Hlutfall framhaldsskólanema á Íslandi árin 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 sem hafa notað neftóbak 3x eða oftar síðastliðna 30 daga. 69

Mynd 91. Hlutfall framhaldsskólanema á Íslandi sem hafa orðið ölvuð einu sinni eða oftar síðastliðna 30 daga, árin 2000, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018. 70

Mynd 92. Hlutfall framhaldsskólanema á Íslandi eftir því hversu oft þau hafa drukkið áfengi blandað saman við orkudrykk: Einu sinni eða oftar síðastliðna 30 daga, greint eftir kyni, árin 2013, 2016 og 2018. 70

Mynd 93. Hlutfall framhaldsskólanema á Íslandi í heild sem hafa notað marijúana einu sinni eða oftar um ævina, árin 2010, 2013, 2016 og 2018. 71

Mynd 94. Hlutfall framhaldsskólanema á landinu, árin 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 sem hafa notað amfetamín einu sinni eða oftar um ævina. 71

Mynd 98. Hlutfall nemenda í 10. bekk grunnskóla og hlutfall 16 og 17 ára framhaldsskólanema, sem segjast reykja daglega, hafa orðið ölvuð einu sinni eða oftar síðastliðna 30 daga og prófað marijúana einu sinni eða oftar um ævina. 73

Yfirlit yfir töflur

Tafla 1. Þátttakendur í framhaldsskólakönnun 2018, greint eftir aldri og kyni. 16

Tafla 2. Hlutfall og fjöldi stráka og stelpna eftir því hversu mikið (mikið eða mjög mikið) eftirfarandi þættir hafa áhrif á frammistöðu þeirra í námi, árin 2013, 2016 og 2018, greint eftir kynferði 49

Tafla 3. Hvað lýsir best þeirri námsbraut sem þú ert nú á? Greint eftir kyni, árin 2016 og 2018. 50

Tafla 4. Hversu vel eiga eftirfarandi fullyrðingar við um þig: Mjög eða fremur vel. Hlutfall og fjöldi framhaldsskólanema, greint eftir kynferði, árin 2016 og 2018 50

Tafla 5. Hversu miklu eða litlu máli skiptu eftirfarandi atriði þegar þú sóttir um nám í framhaldsskóla: Mjög eða frekar miklu. Hlutfall og fjöldi framhaldsskólanema, greint eftir kynferði, árin 2016 og 2018. 51

Tafla 6. Hversu sammála ertu eftirfarandi fullyrðingum: Mjög eða frekar sammála. Hlutfall og fjöldi framhaldsskólanema, greint eftir kynferði, árin, 2016 og 2018. 52

Tafla 7. Hversu oft varðst þú var / vör við eftirfarandi vanlíðan eða óþægindi síðastliðna 30 daga: stundum/oft, greint eftir kynferði árin 2016 og 2018. 57

Tafla 8. Hversu mörg glös eða bolla drekkur þú af eftirfarandi á hverjum degi? Hlutfall þeirra sem segja: eitt/einn til þrjá/þrjú glös/bolla af kaffi eða kóla-drykkjum (t.d. Kók/Pepsí), greint eftir kynferði árin 2010, 2013, 2016 og 2018. 64

Tafla 9. Rafrettunotkun framhaldsskólanema árin 2016 og 2018. 67

Aðferð og gögn

Rannsóknirnar *Ungt fólk* eru þýðisrannsóknir en í því felst að þær eru ekki byggðar á hefðbundnum úrtökum heldur er reynt að ná til sem flestra í úrtaksrammanum innan þýðisins. Þetta er gert með því að leggja spurningalista fyrir alla nemendur sem mættir eru til dagsskóla á tilteknum degi með það að leiðarljósi að lágmarka vikmörk niðurstaðnanna. Niðurstöður þessara kannana eru því mjög áreiðanlegar, hvort sem litið er til tiltekinna landssvæða og/eða mismunandi hópa

Þátttakendur

Niðurstöður þær sem birtar eru í þessari skýrslu, sem unnin er fyrir mennta- og menningarmálaráðuneytið eru byggðar á *Ungt fólk* rannsóknunum sem lagðar voru fyrir nemendur í framhaldsskólum á Íslandi í október/nóvember árin 1992, 1997, 2000, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018. Þátttakendur voru þeir dagsskólanemendur framhaldsskólanna sem mættir voru í kennslustundir á þeim tíma sem kannanirnar voru lagðar fyrir. Spurningalistar voru lagðir fyrir nemendur í öllum framhaldsskólum á Íslandi. Árið 2004 fengust gild svör frá 11.031 nemendum af þýðinu og voru strákar 5279 en stelpur 5617. Alls gáfu 135 ekki upp kyn sitt. Samkvæmt þessu var svarhlutfall því 80,9% í könnuninni árið 2004. Árið 2007 fengust gild svör frá 11.229 nemendum af þýðinu. Strákar voru 5405 en stelpur 5690 en upplýsingar um kynferði svarenda vantar fyrir 134 þátttakendur. Svarhlutfallið það ár var 72,2% af mögulegum þátttakendum. Árið 2010 fengust gild svör frá 11.388 nemendum af þýðinu og voru strákar 5439 en stelpur 5837. Alls gáfu 112 ekki upp kyn sitt. Samkvæmt þessu var svarhlutfall því 70,5% í könnuninni árið 2010. Árið 2013 fengust gild svör frá 11.116 nemendum og var svarhlutfall 75,5% af mögulegum þátttakendum, þar af voru 5394 strákar og 5590 stelpur. Alls gáfu 132 ekki upp kyn sitt. Árið 2016 fengust gild svör frá 10.717 nemendum af þýðinu og var svarhlutfall því 71% í könnuninni árið 2016. Árið 2018 fengust gild svör frá 10.259 nemendum af þýðinu og var svarhlutfall því tæp 71% í könnuninni árið 2018. Árið 2018 svöruðu 4949 (48,2%) strákar og 5101 (49,7%) stelpa könnunninni. Þá var í fyrsta skipti boðið upp á svarmöguleikann *annað* í spurningunni um kyn. Alls merktu 89 einstaklingar við þann möguleika eða sem nemur rétt innan við einu prósentustigi af heild. Sökum fæðar

eru þó ekki greint frá niðurstöðum sérstaklega fyrir þann hóp. Alls gáfu 120 einstaklingar ekki upp kyn sitt (1,2%).

Mælitæki

Mælitæki kannananna eru ítarlegir spurningalistar sem hafa verið þróaðir ár frá ári, fyrst af starfsfólki Rannsóknastofnunar uppeldis- og menntamála, í samstarfi við menntamálaráðuneytið, en á síðari árum af Rannsóknum & greiningu. Spurningarnar eru mótaðar af fagfólki í félagsvísindum þar sem farið er eftir ströngum kröfum um að þær leiði til öruggra niðurstaðna, að áreiðanleiki og réttmæti sé ávallt í fyrirrúmi. Spurningalistinn árið 2000 innihélt 151 spurningu í mismunandi mörgum liðum á 45 blaðsíðum. Árið 2004 var um að ræða 170 spurningar á 53 síðum. Þá innihélt spurningalistinn árið 2007, 127 spurningar á 42 blaðsíðum. Árið 2010 innihélt spurningalistinn 110 spurningar á 34 blaðsíðum. Árið 2013 innihélt spurningalistinn 95 spurningar á 35 blaðsíðum. Árið 2016 innihélt listinn 85 spurningar á 32 blaðsíðum. Árið 2018 innihélt spurningalistinn 92 spurningar á 31 blaðsíðu. Kvarðar eru gjarnan notaðir sem svarmöguleikar við spurningum til að auka réttmæti spurninganna, í þessum spurningalistum er svonefndur Likert-kvarði[1] mest áberandi.

Framkvæmd og úrvinnsla gagna

Framkvæmd kannananna var þannig háttað að spurningalistarnir voru sendir til allra framhaldsskóla landsins þar sem kennarar sáu um að leggja þá fyrir samkvæmt ákveðnum fyrirframgefnum fyrirmælum. Nafnleyndar þátttakenda var gætt með því að ítreka það fyrir nemendum að hvorki bæri að rita nafn né kennitölu á svarblöðin svo útilokað væri að rekja svörin til þeirra. Einnig voru nemendur vinsamlegast beðnir um að svara öllum spurningunum eftir bestu samvisku og að biðja um hjálp ef þörf var á. Í skýrslunni er tíðni í prósentum sett fram í myndum og töflum með hlutföllum og samanburði milli ýmissa

[1] Sjá nánar: De Vaus (2002)

þátta. Of langt mál er að telja hér upp allar þær spurningar sem notaðar eru í skýrslunni eða hvernig einstakar breytur eru kóðaðar en áhugasömum er bent á að hafa samband við Rannsóknir & greiningu ef nákvæmari skýringa er óskað.

Tafla 1. Þátttakendur í framhaldsskólakönnun 2018, greint eftir aldri og kyni.

Aldur	Strákur %	Stelpa %	Annað	Heild %
18 ára og eldri	43,0	40,4	45,8	41,7
Yngri en 18 ára	57,0	59,6	54,2	58,3
Fjöldi:	4750	4932	83	9765
Kyn ekki tilgreint:	120			
Aldur ekki tilgreindur:	462			
Samtals fjöldi:	10.259			

I. hluti

Íþróttir og hreyfing

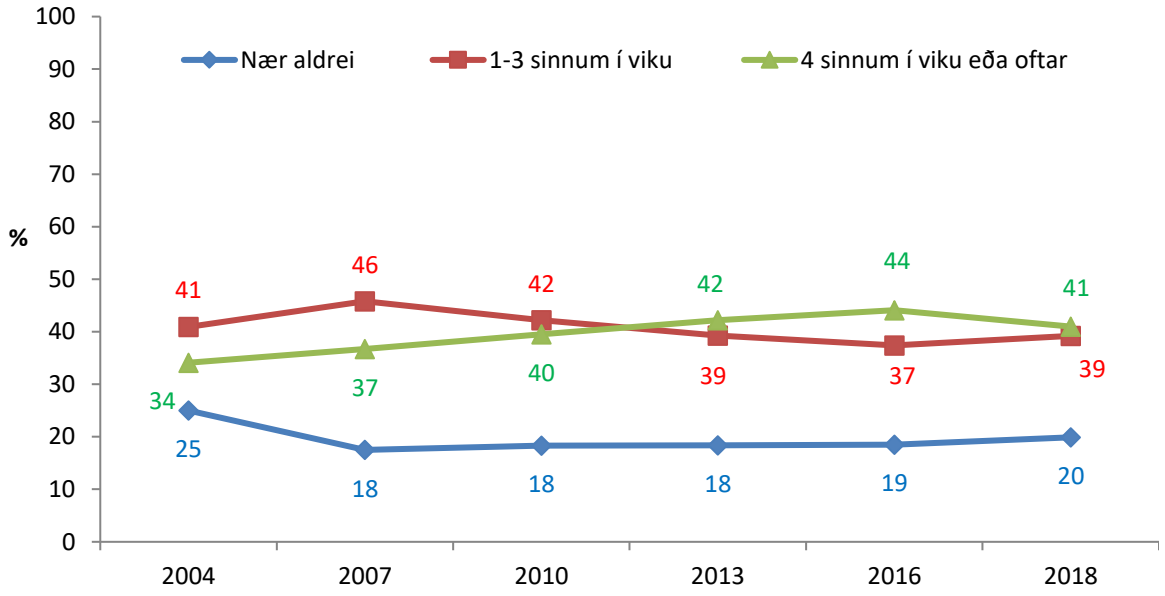

Mynd 1. Hlutfall framhaldsskólanema árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve oft þeir segjast stunda íþróttir eða líkamsrækt.

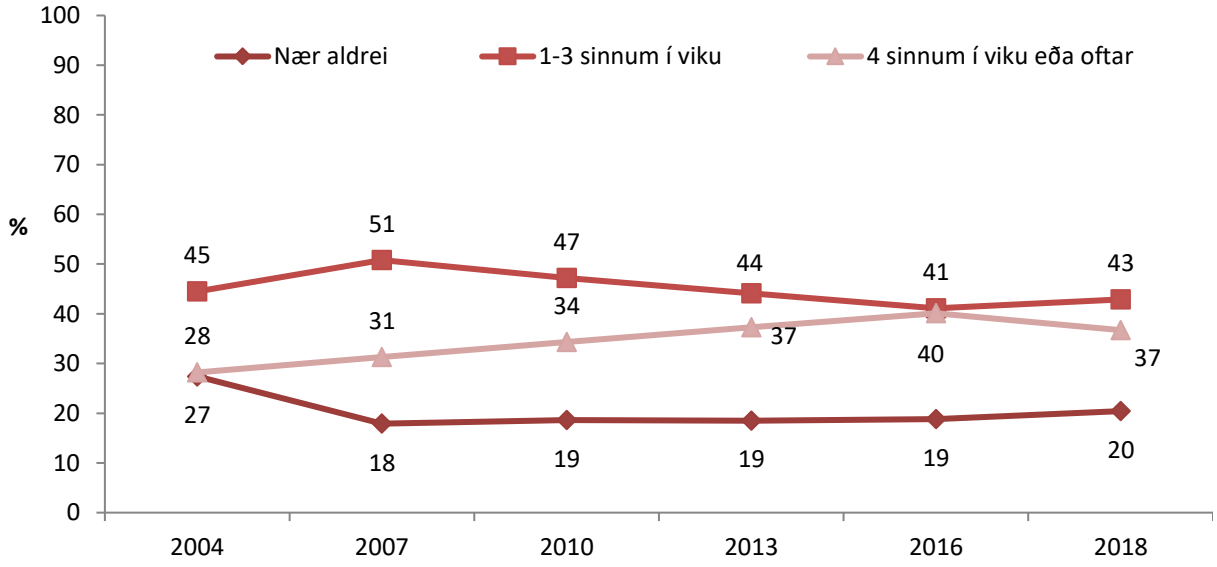

Mynd 2. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve oft þær segjast stunda íþróttir eða líkamsrækt.

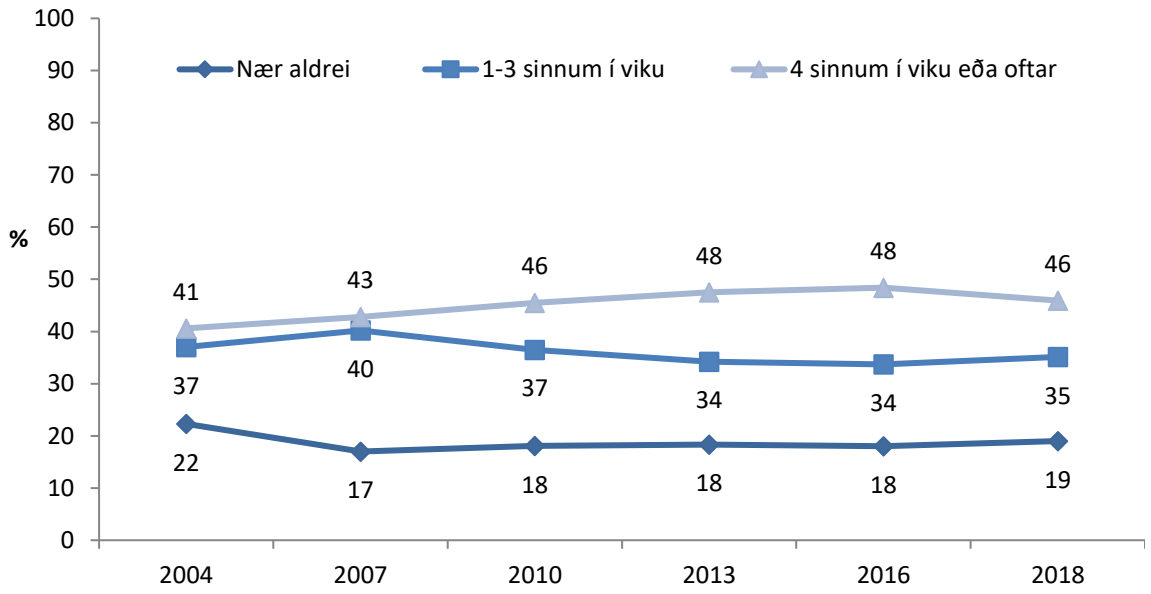

Mynd 3. Hlutfall stráka í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve oft þeir segjast stunda íþróttir eða líkamsrækt.

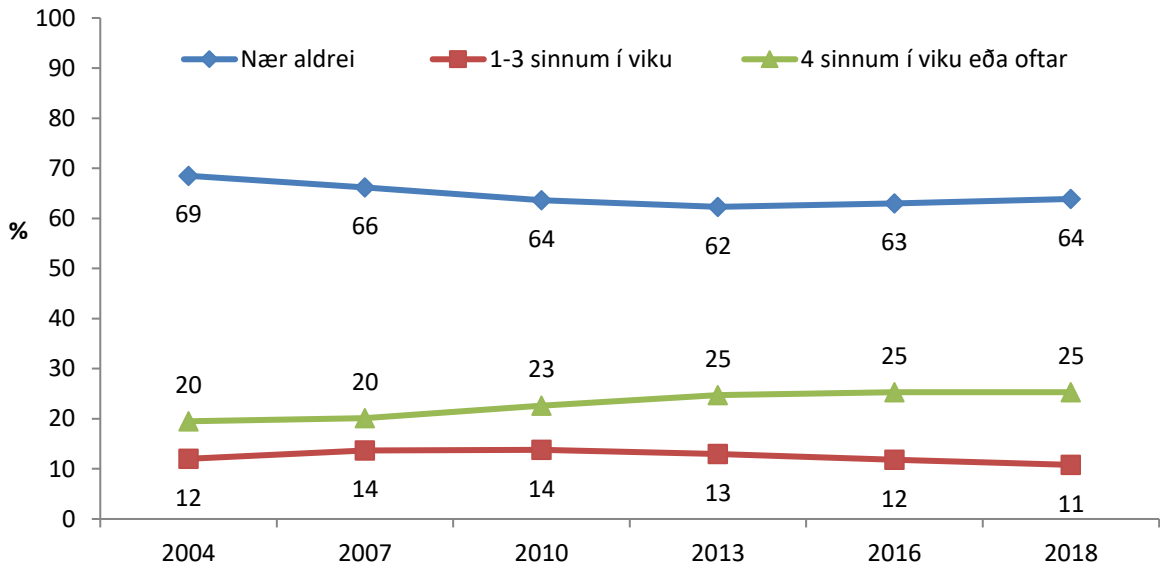

Mynd 4. Hlutfall framhaldsskólanema árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve oft þeir segjast stunda íþróttir með íþróttafélagi.

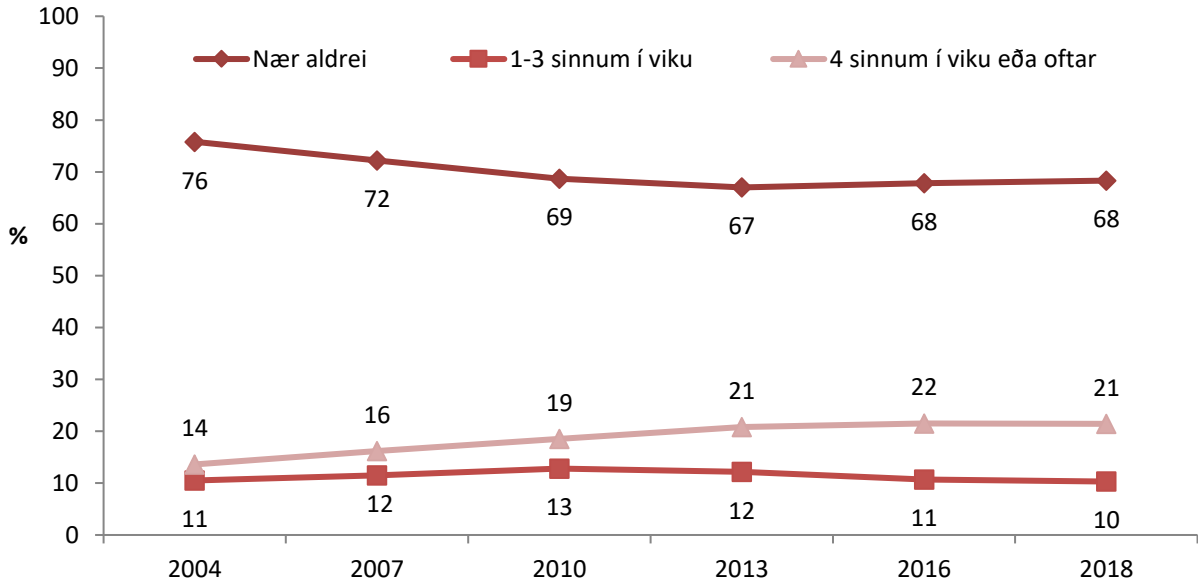

Mynd 5. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010 , 2013, 2016 og 2018 eftir því hve oft þær segjast stunda íþróttir með íþróttafélagi.

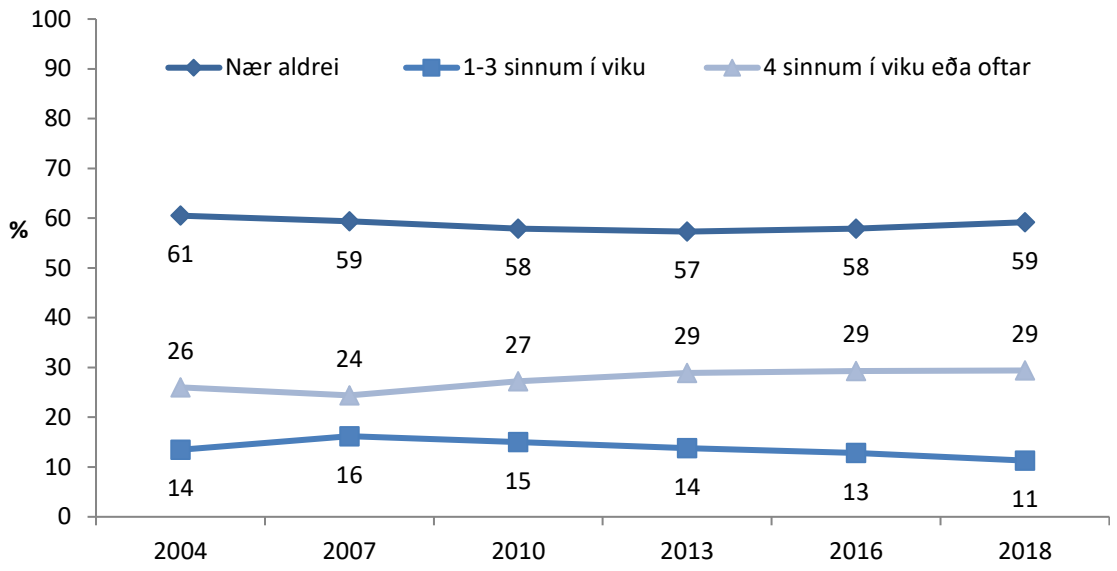

Mynd 6. Hlutfall stráka í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve oft þeir segjast stunda íþróttir með íþróttafélagi.

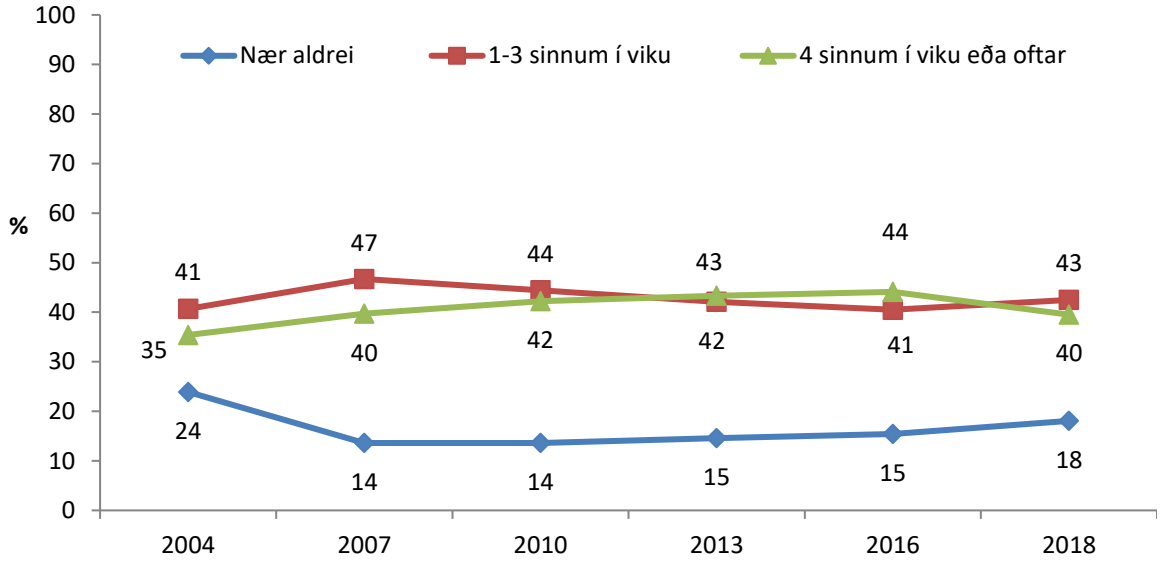

Mynd 7. Hlutfall framhaldsskólanema árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve oft þeir segjast reyna á sig líkamlega þannig að þeir mæðist verulega eða svitni.

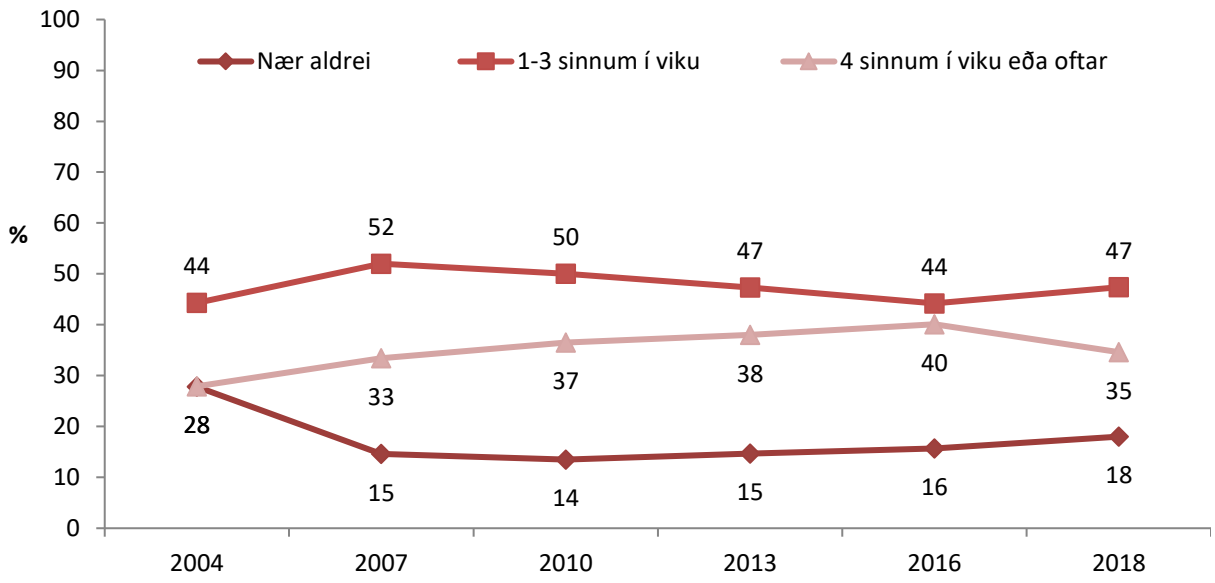

Mynd 8. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve oft þær segjast reyna á sig líkamlega þannig að þær mæðist verulega eða svitni.

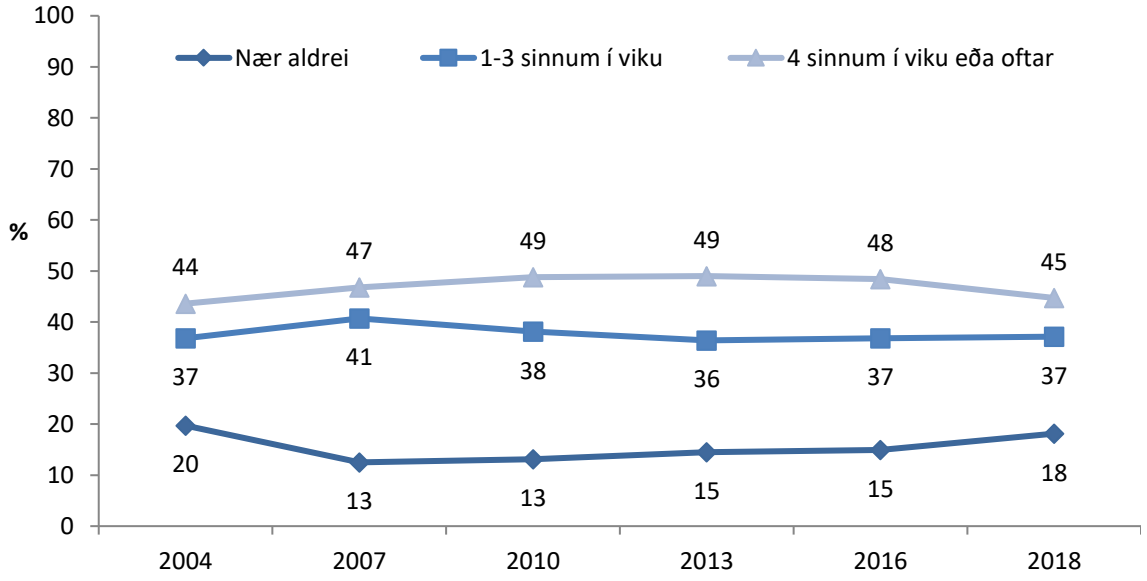

Mynd 9. Hlutfall stráka í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve oft þeir segjast reyna á sig líkamlega þannig að þeir mæðist verulega eða svitni.

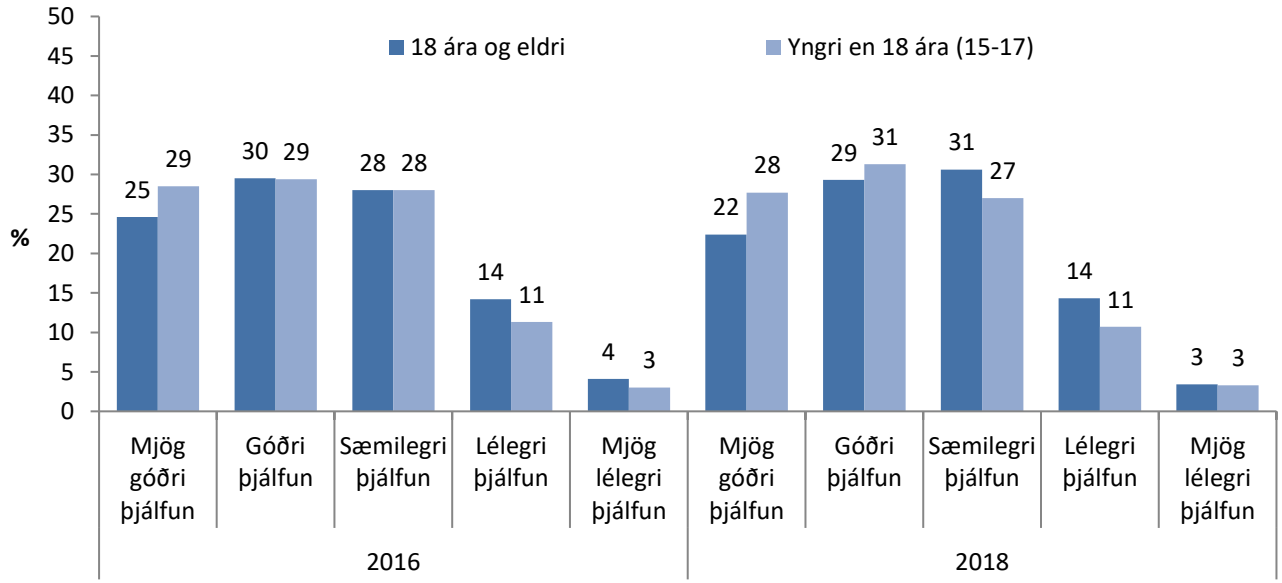

Mynd 10. Hvað telurðu þig vera í góðri líkamlegri þjálfun (góðu formi)? Hlutfall stráka, greint eftir aldri árin 2016 og 2018

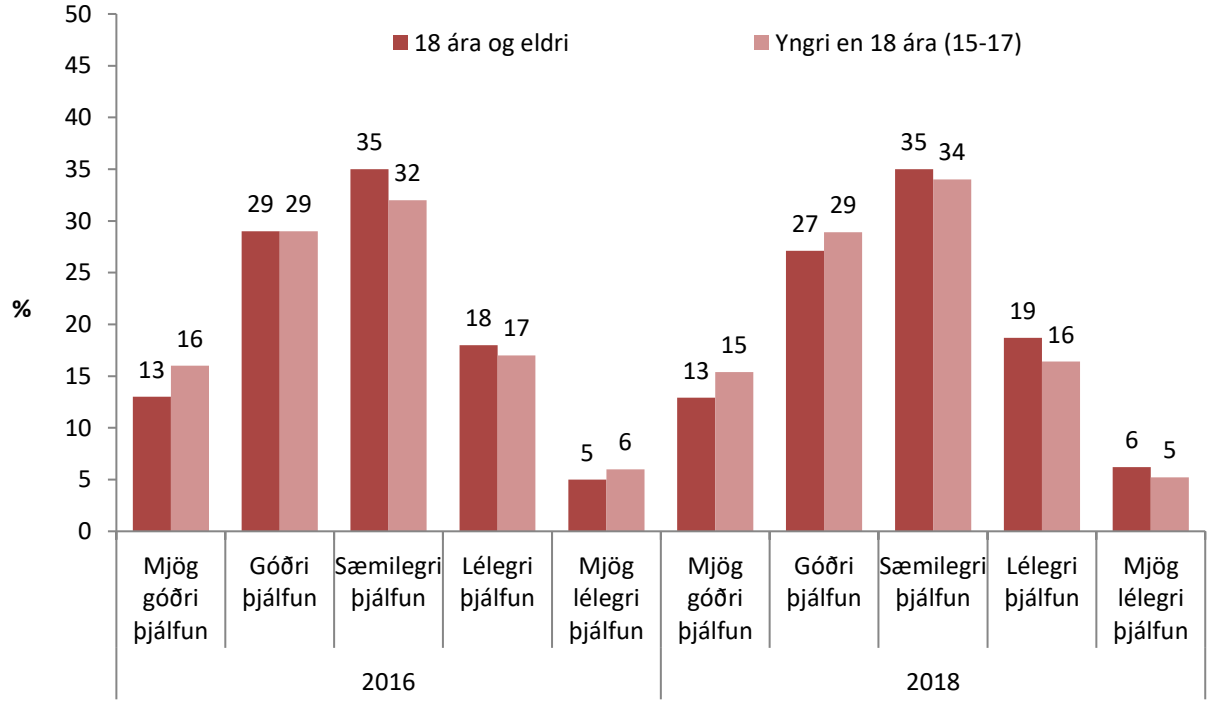

Mynd 11. Hvað telurðu þig vera í góðri líkamlegri þjálfun (góðu formi)? Hlutfall stelpna, greint eftir aldri árin 2016 og 2018.

Sögulegt samhengi. Niðurstöður úr *„Ungt fólk framhaldsskólar“* 1992 til 2018

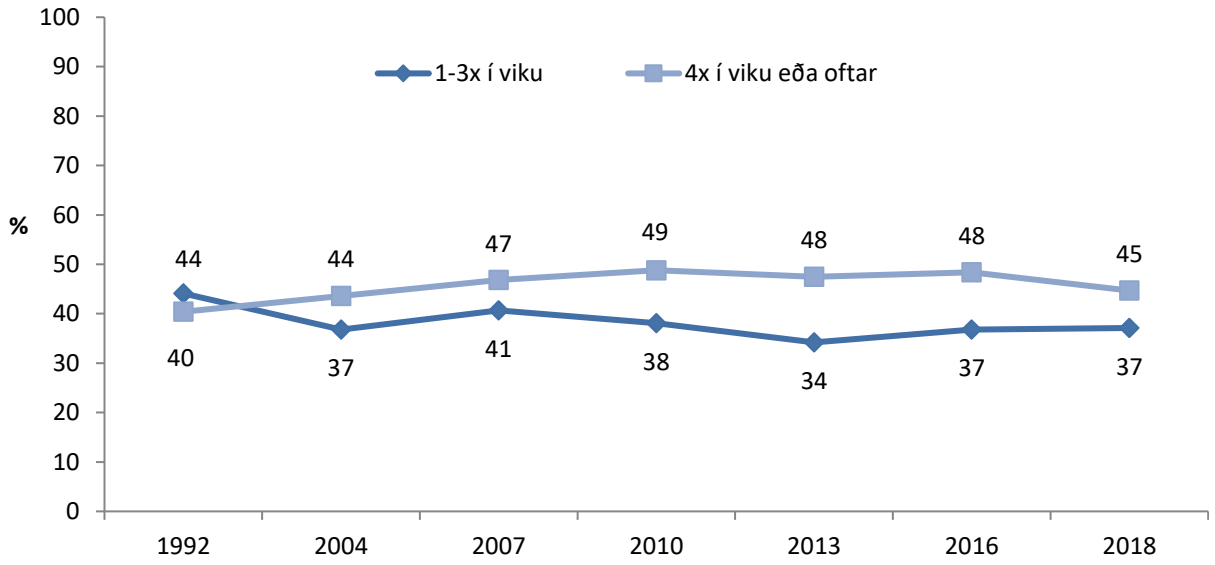

Mynd 12. Hlutfall stráka á landinu, árin 1992, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu oft þeir reyna líkamlega þannig á sig að þeir mæðist eða svitni.

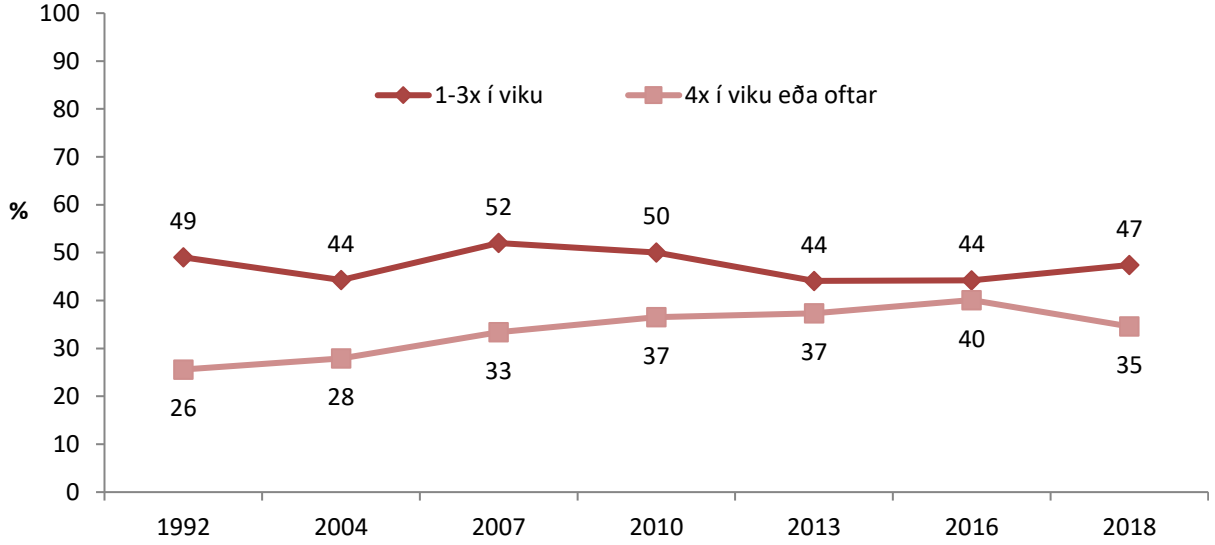

Mynd 13. Hlutfall stelpna á landinu, árin 1992, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu oft þær reyna líkamlega þannig á sig að þær mæðist eða svitni.

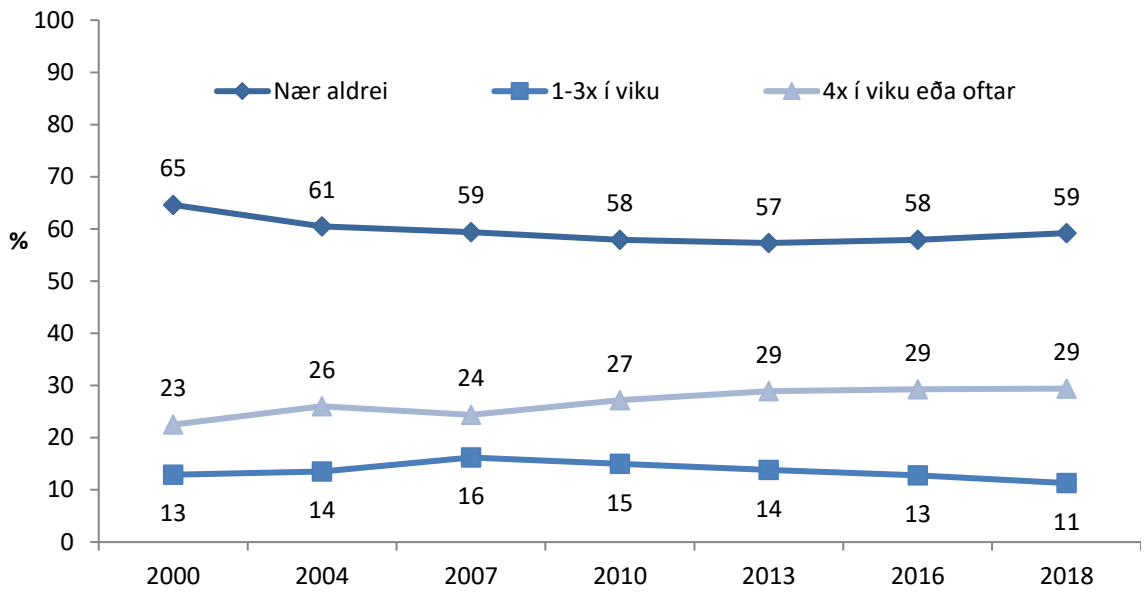

Mynd 14. Hlutfall strákar á landinu árin 2000, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hvort þeir stundi íþróttir (æfi eða keppi).

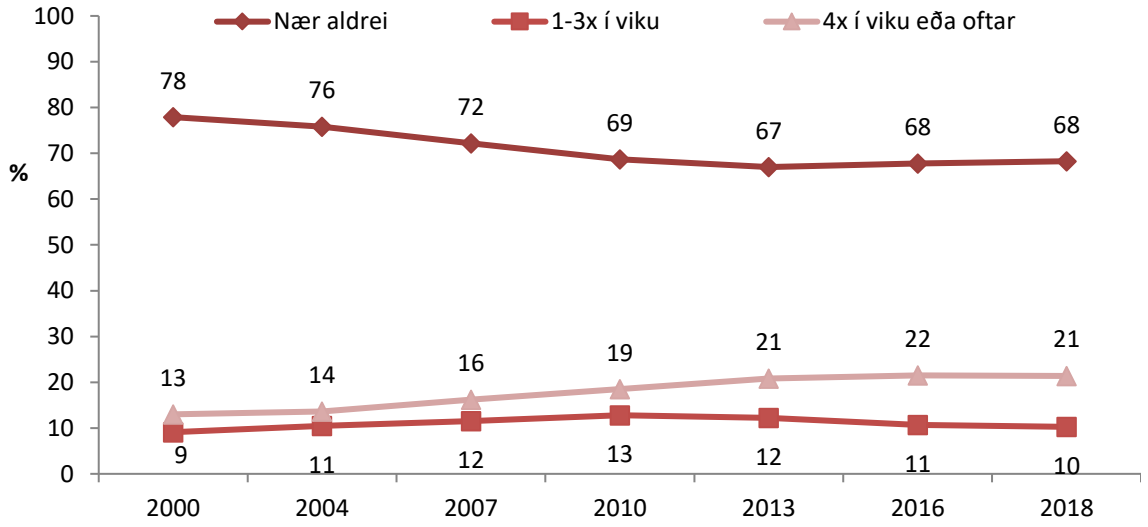

Mynd 15. Hlutfall stelpna á landinu árin 2000, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hvort þær stundi íþróttir (æfi eða keppi).

II. hluti

Félagsstarf og tómstundaiðkun

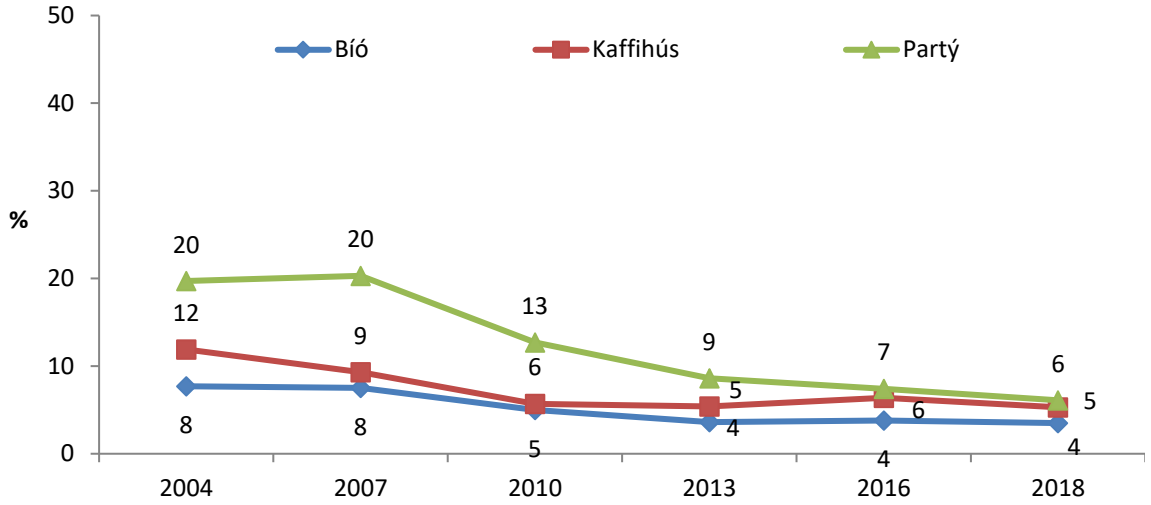

Mynd 16. Hlutfall framhaldsskólanema árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 sem fara í bíó, á kaffihús og í partý, vikulega eða oftar.

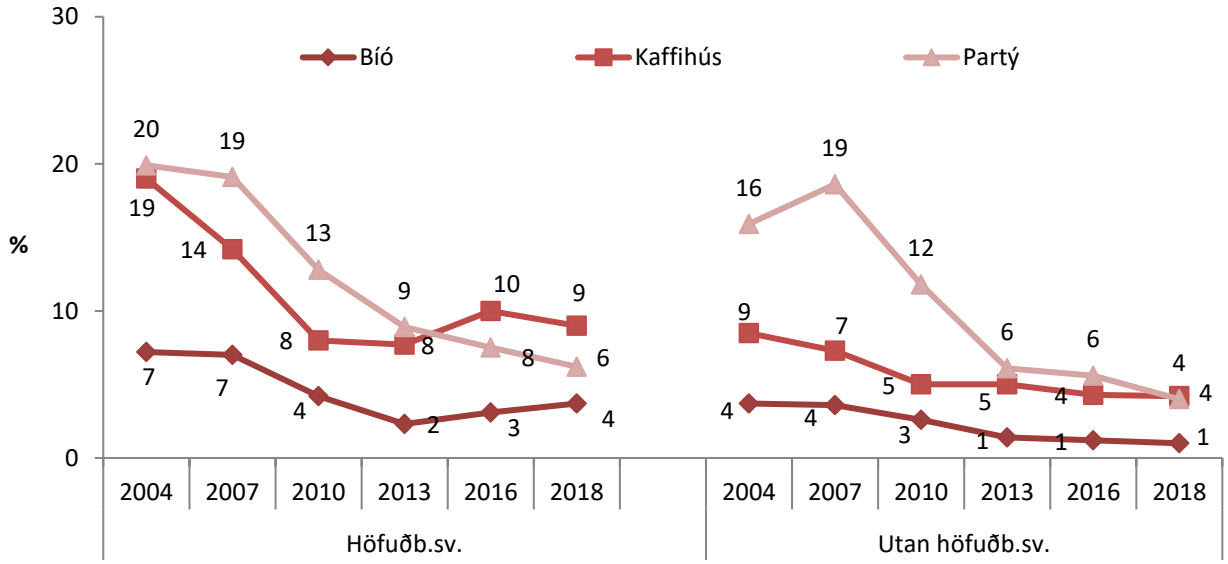

Mynd 17. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 sem fara í bíó, á kaffihús og í partý, vikulega eða oftar.

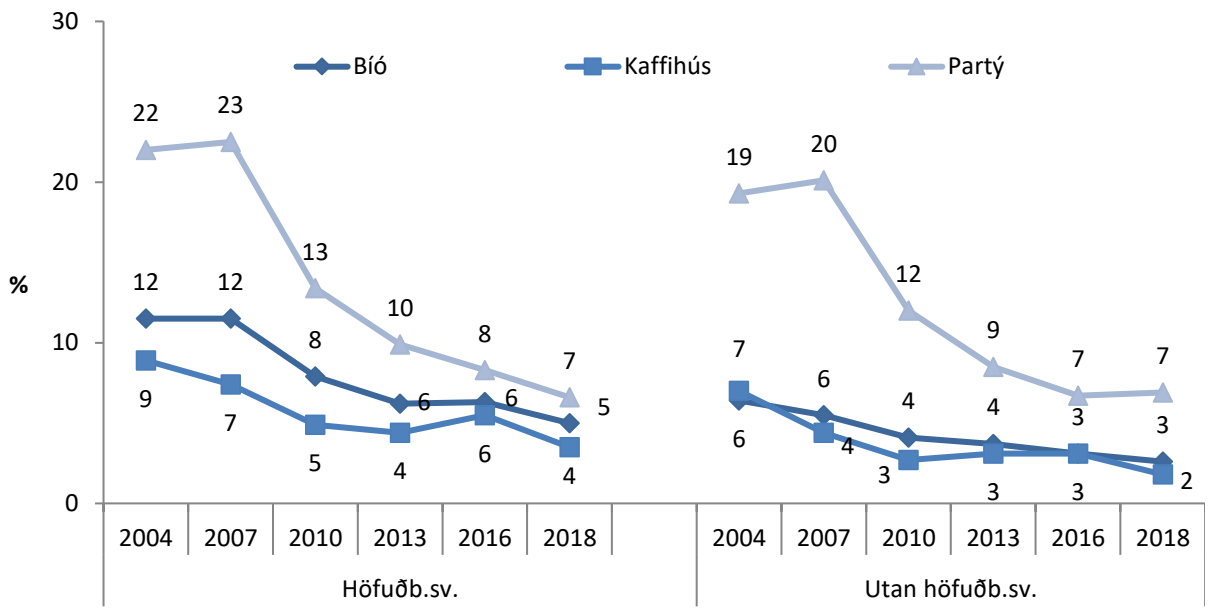

Mynd 18. Hlutfall stráka í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 sem fara í bíó, á kaffihús og í partý, vikulega eða oftar.

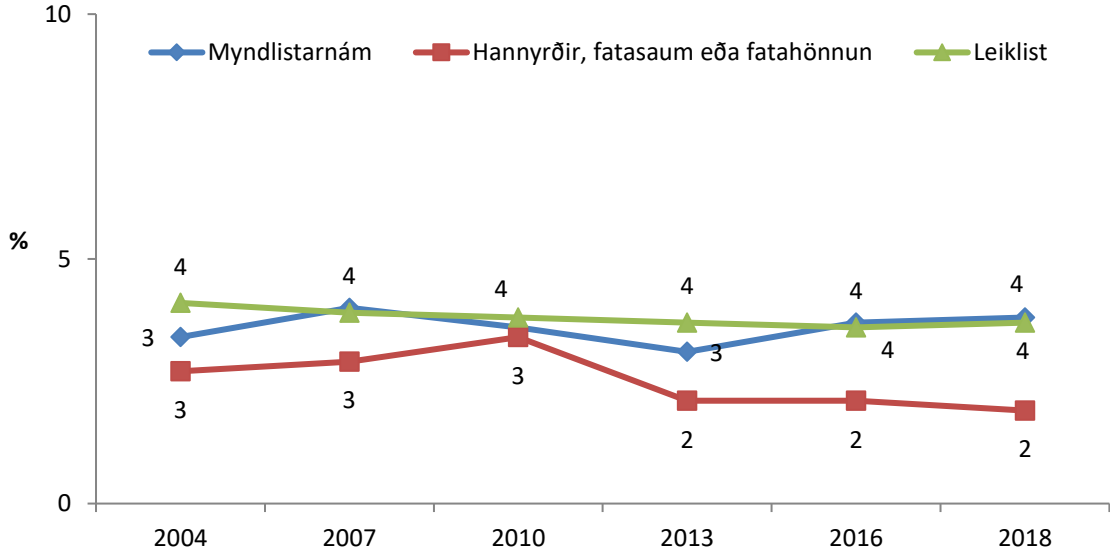

Mynd 19. Hlutfall framhaldsskólanema árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 sem stunda myndlistarnám, hannyrðir, fatasaum eða fatahönnun, og leiklist, vikulega eða oftar.

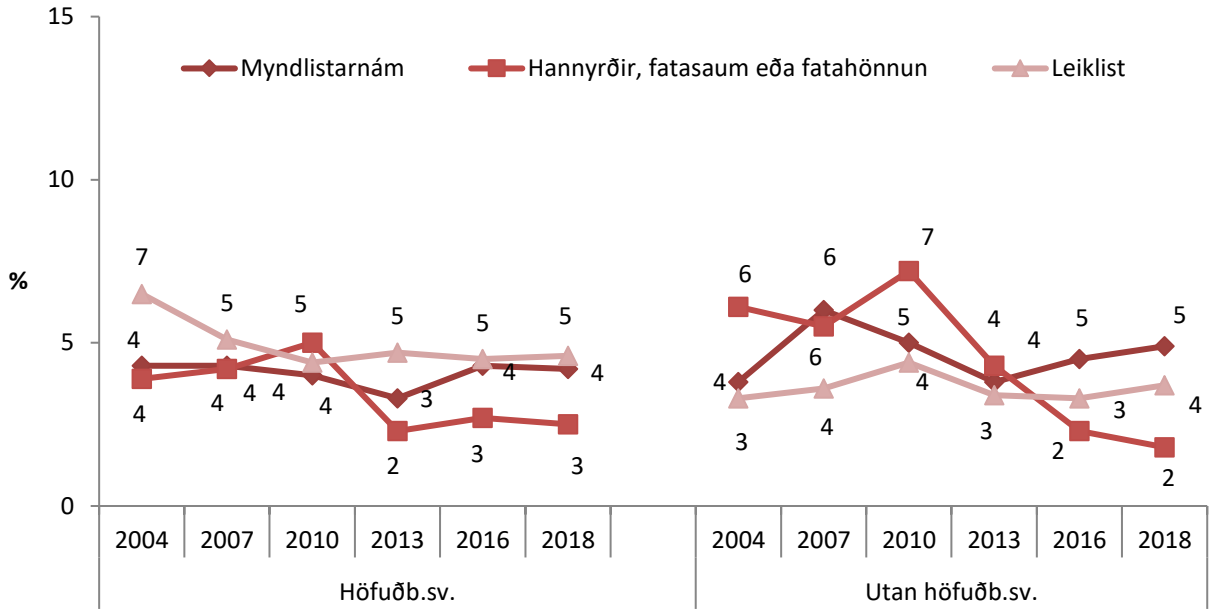

Mynd 20. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 20018 sem stunda myndlistarnám, hannyrðir, fatasaum eða fatahönnun, og leiklist, vikulega eða oftar.

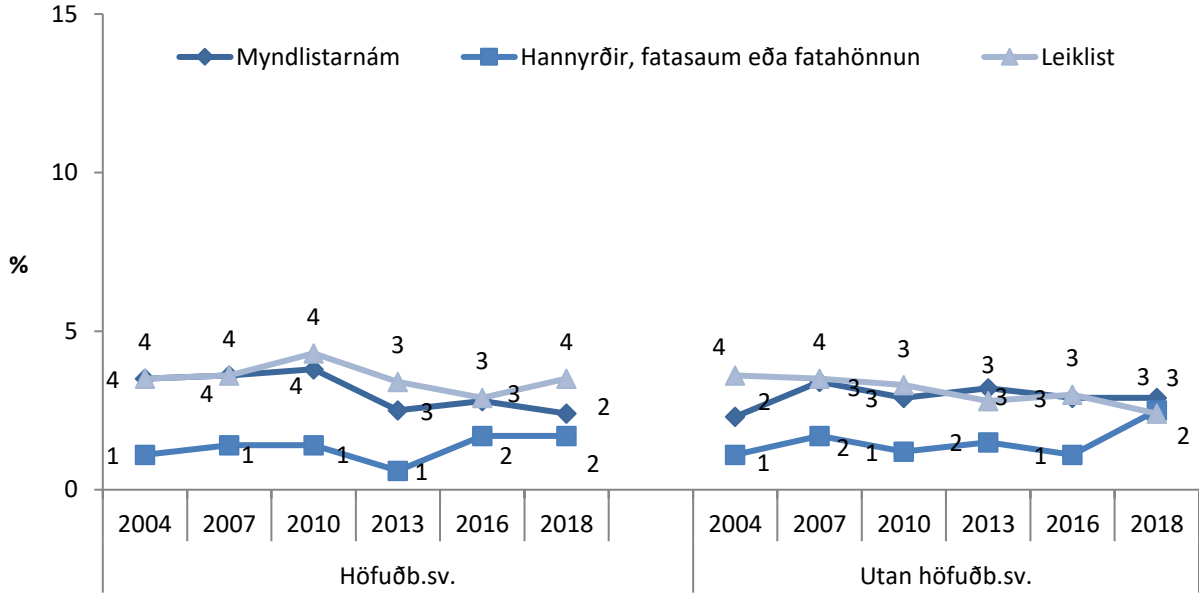

Mynd 21. Hlutfall stráka í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 sem stunda myndlistarnám, hannyrðir, fatasaum eða fatahönnun, og leiklist, vikulega eða oftar.

Lestur og atvinnuþátttaka

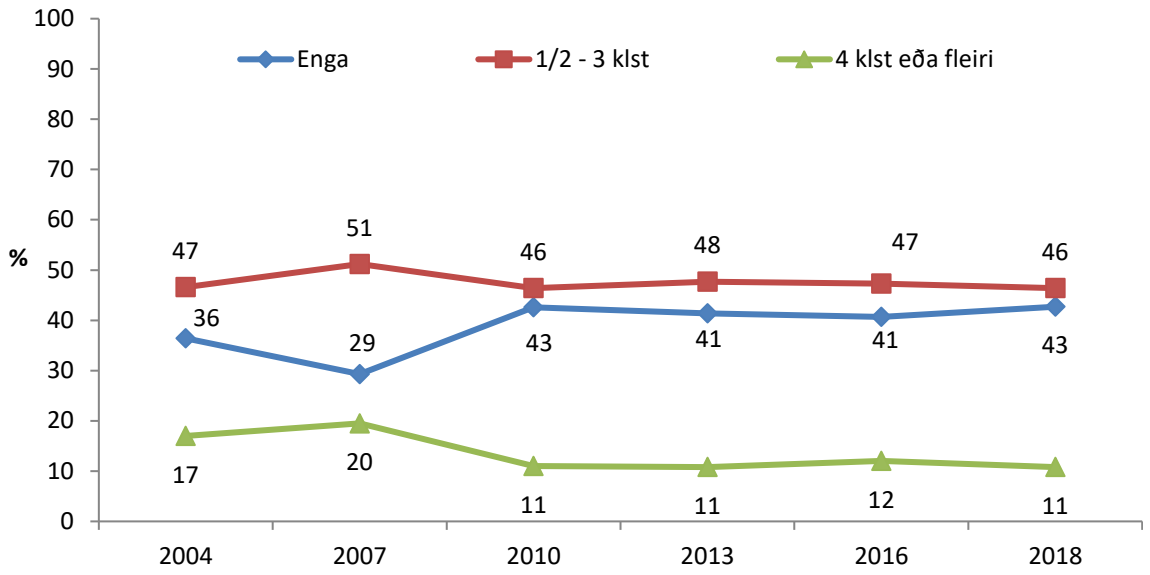

Mynd 22. Hlutfall framhaldsskólanema árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve margar klukkustundir þeir segjast nota í viku hverri til að lesa bækur, aðrar en skólabækur.

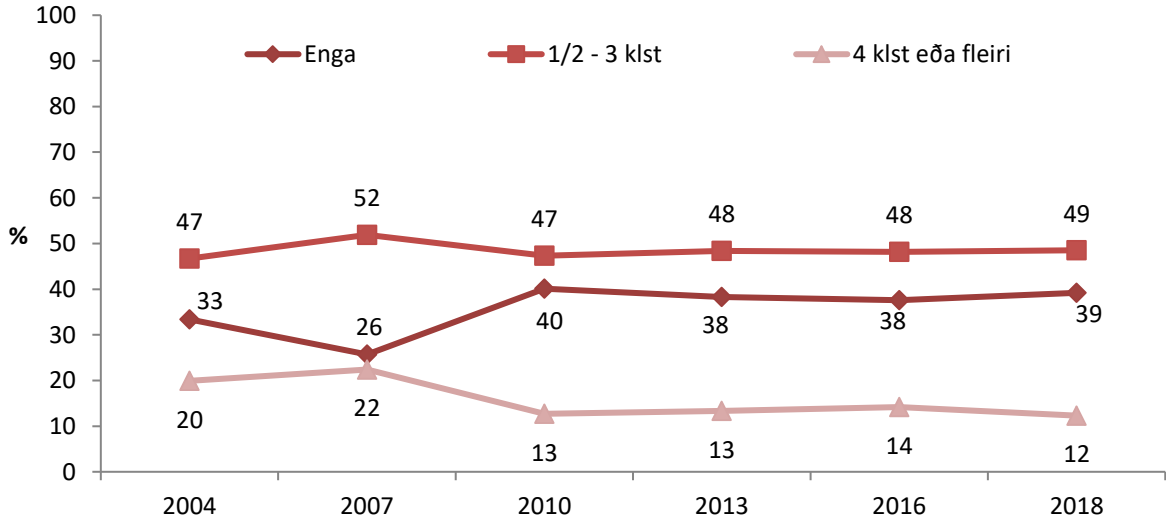

Mynd 23. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve margar klukkustundir þær segjast nota í viku hverri til að lesa bækur, aðrar en skólabækur.

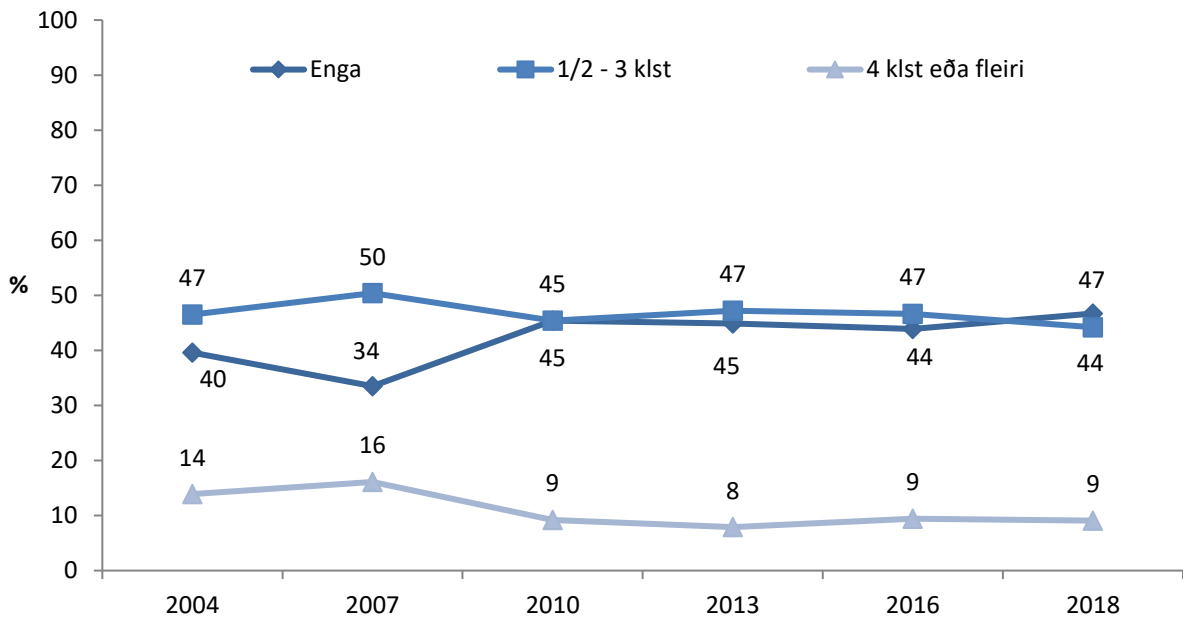

Mynd 24. Hlutfall stráka í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve margar klukkustundir þeir segjast nota á viku hverri til að lesa bækur, aðrar en skólabækur.

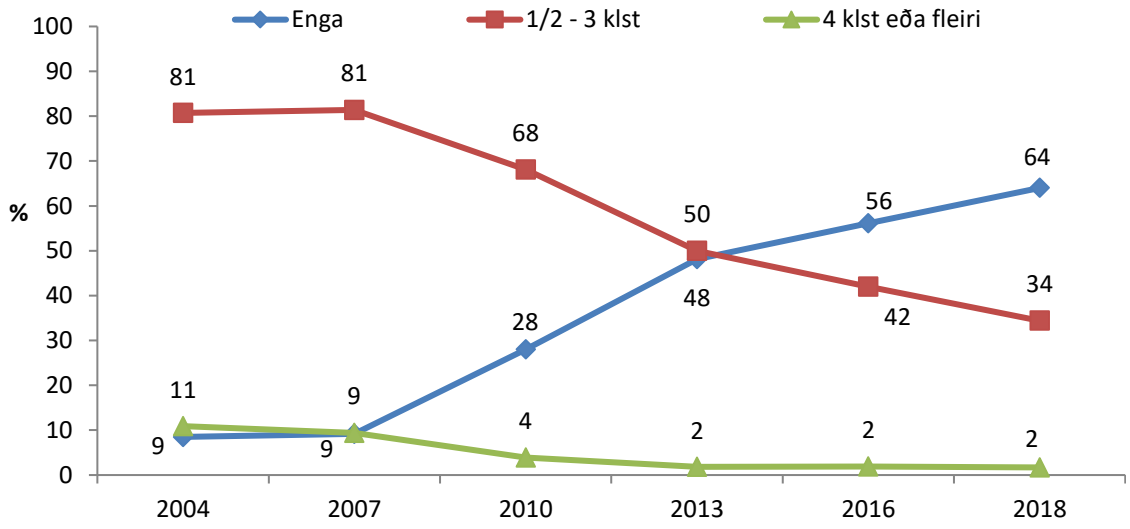

Mynd 25. Hlutfall framhaldsskólanema árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve margar klukkustundir þeir segjast nota í viku hverri til að lesa dagblöð.

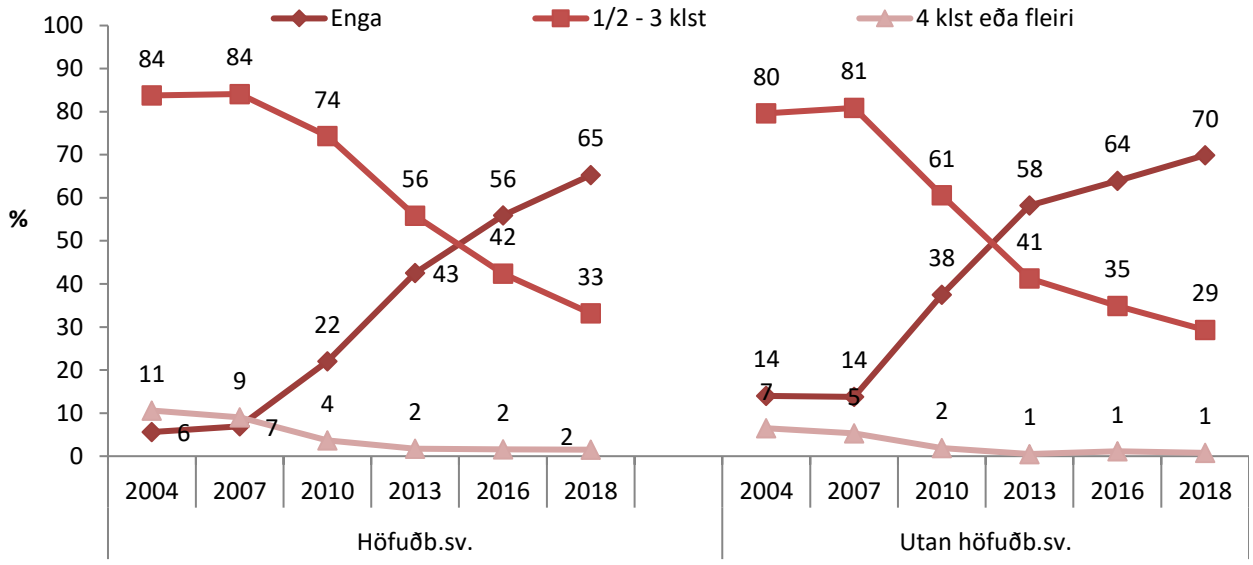

Mynd 26. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve margar klukkustundir þær segjast nota í viku hverri til að lesa dagblöð.

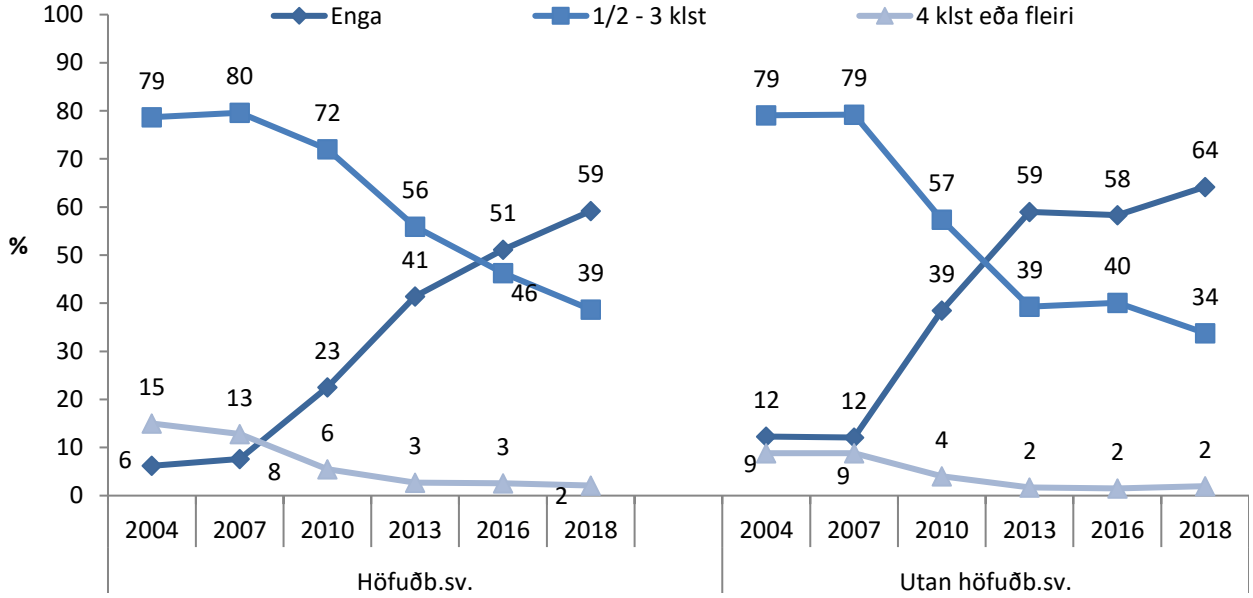

Mynd 27. Hlutfall stráka í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve margar klukkustundir þeir segjast nota í viku hverri til að lesa dagblöð.

Sögulegt samhengi. Niðurstöður úr „Ungt fólk framhaldsskólar“ 2000 til 2018

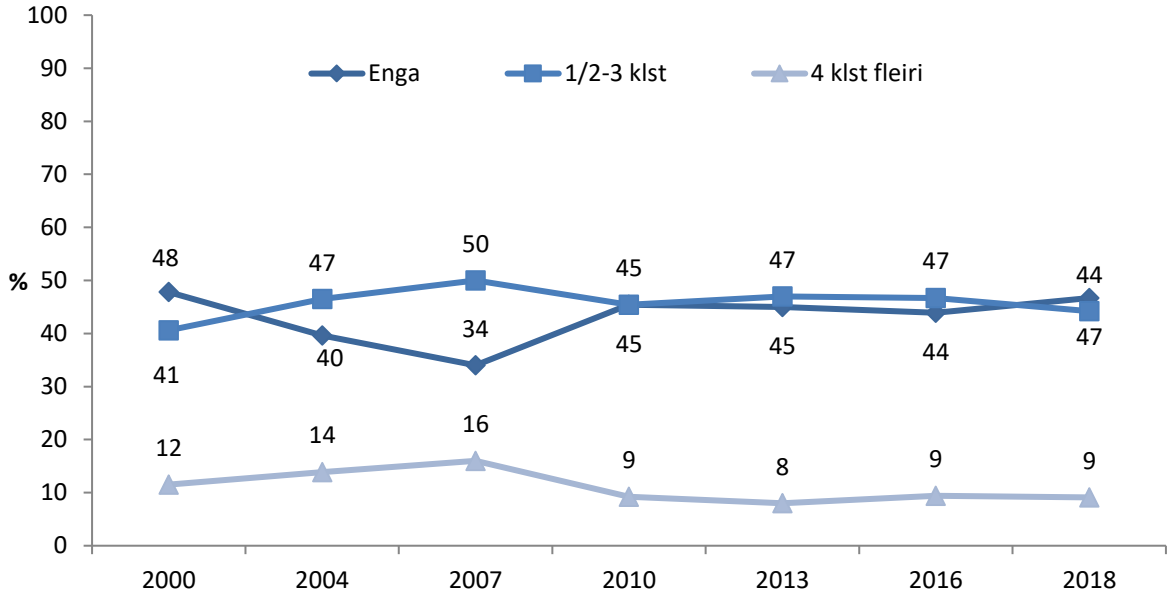

Mynd 28. Hlutfall stráka árið 2000, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hvað þeir segjast nota marga tíma að jafnaði á viku í að lesa bækur, aðrar en skólabækur.

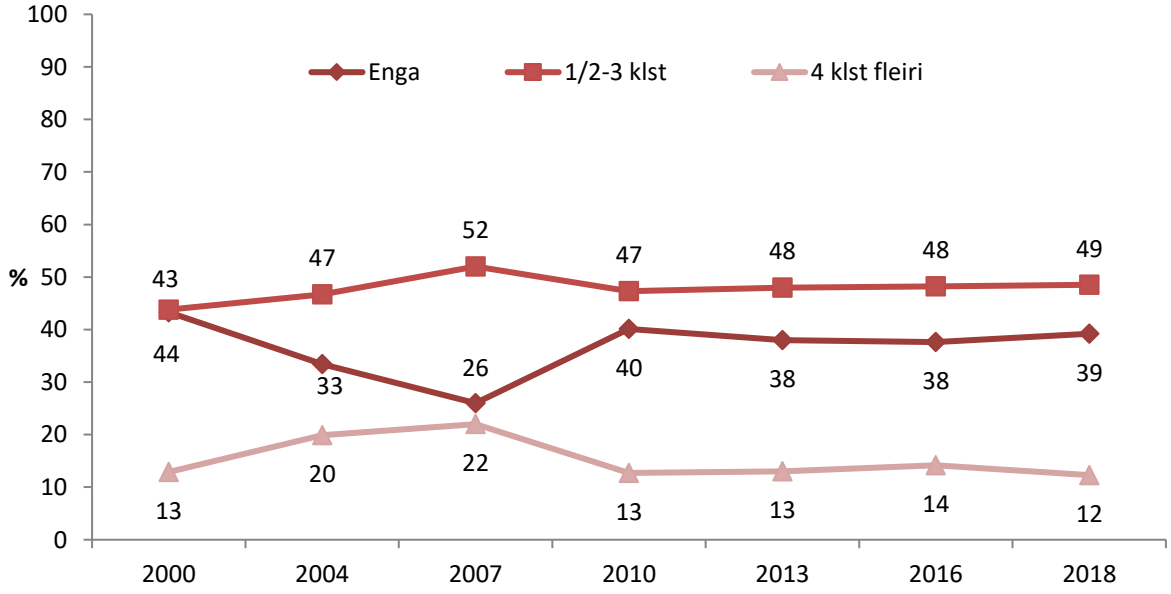

Mynd 29. Hlutfall stelpna árið 2000, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hvað þær segjast nota marga tíma að jafnaði á viku í að lesa bækur, aðrar en skólabækur.

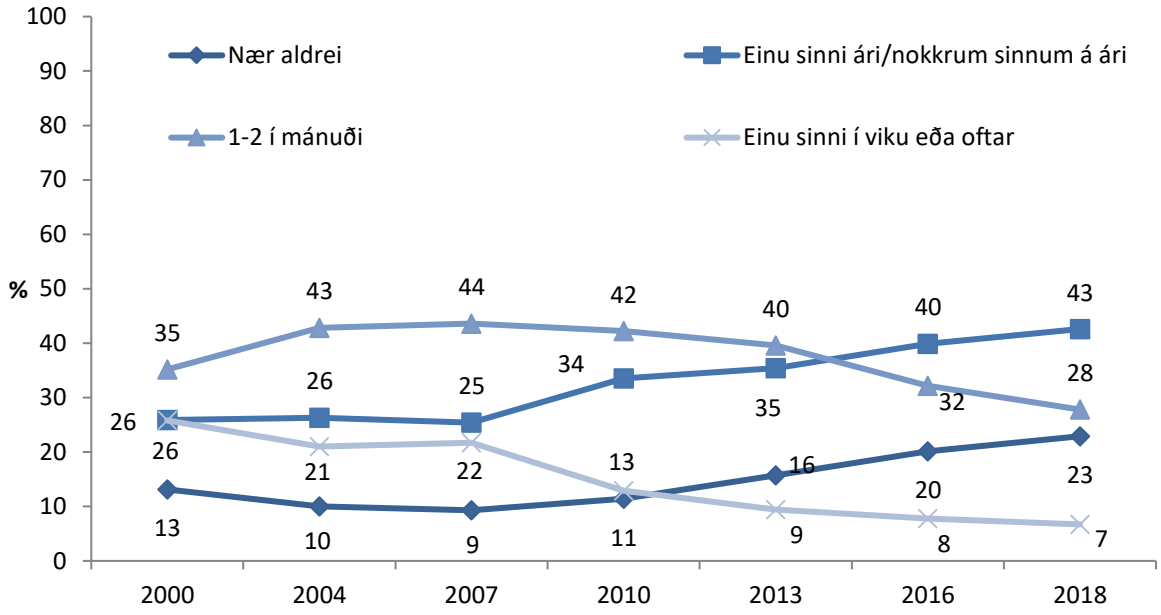

Mynd 30. Hlutfall stráka á landinu árið 2000, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu oft þeir fara í partý.

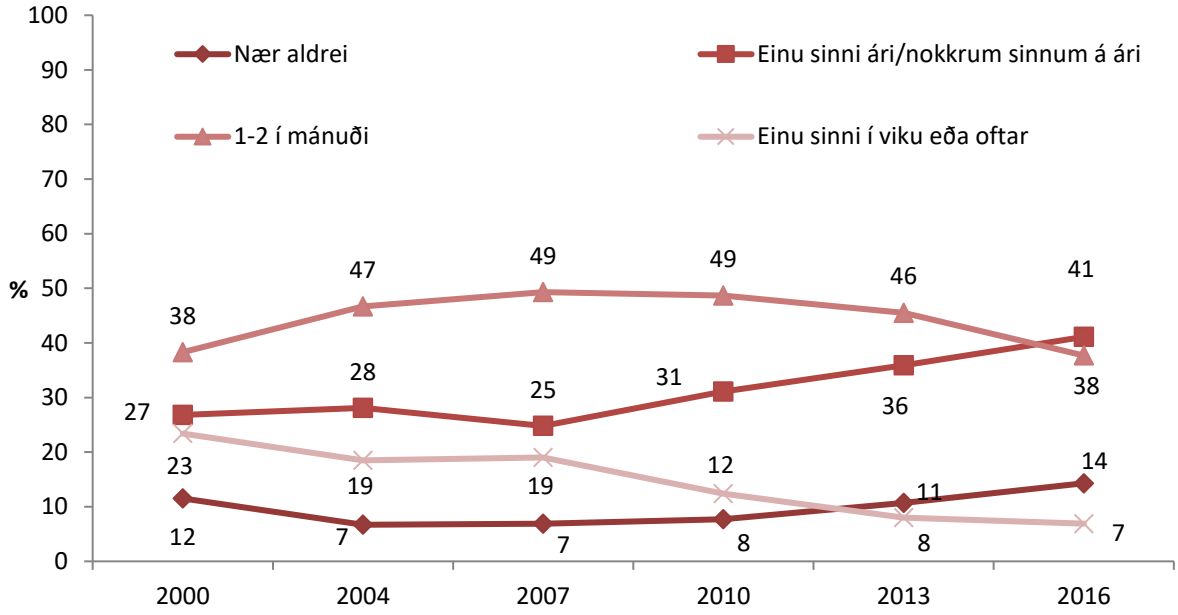

Mynd 31. Hlutfall stelpna á landinu árið 2000, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu oft þær fara í partý.

III.hluti

Tengsl við foreldra

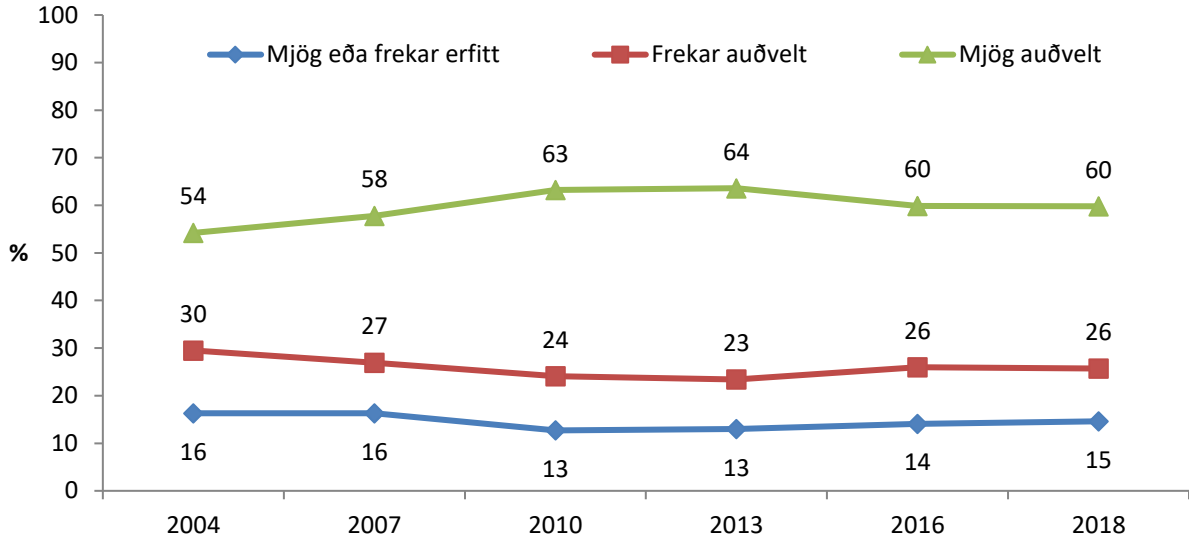

Mynd 32. Hlutfall framhaldsskólanema árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve auðvelt eða erfitt þeir telja að fá ráðleggingar varðandi námið hjá foreldrum sínum.

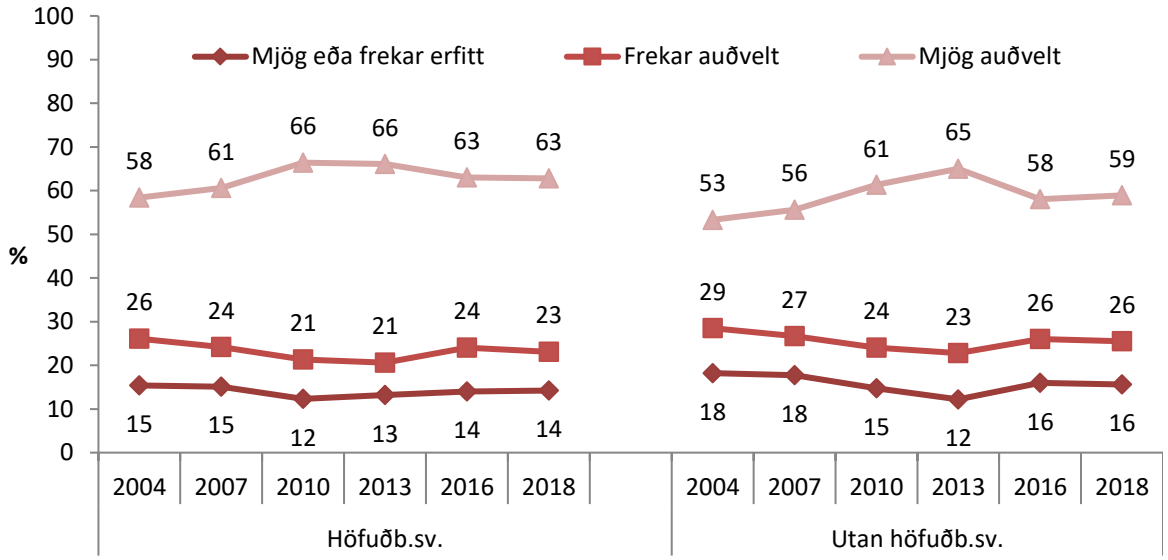

Mynd 33. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve auðvelt eða erfitt þær telja að fá ráðleggingar varðandi námið hjá foreldrum sínum.

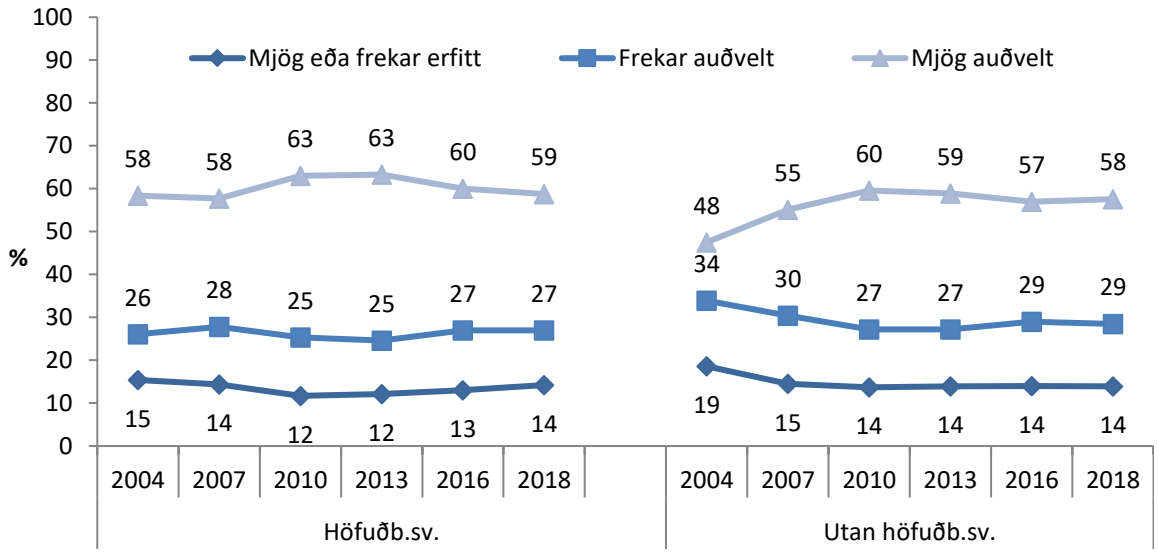

Mynd 34. Hlutfall stráka í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve auðvelt eða erfitt þeir telja að fá ráðleggingar varðandi námið hjá foreldrum sínum.

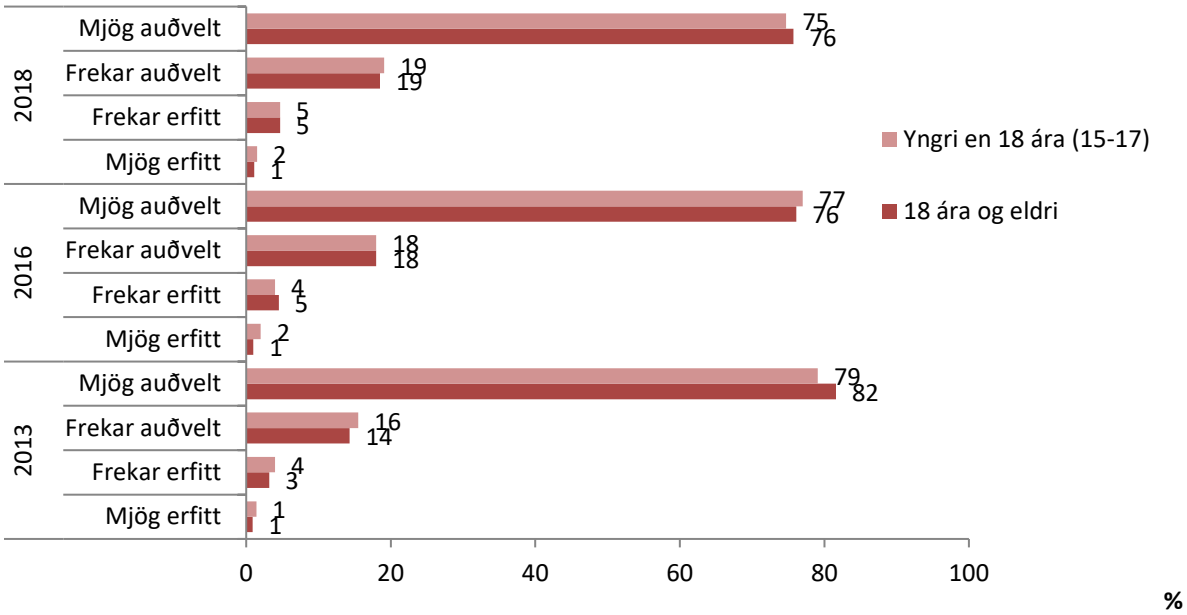

Mynd 35. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum eftir því hve auðvelt eða erfitt þær telja að fá umhyggju og hlýju hjá foreldrum sínum, greint eftir aldri árin, 2013, 2016 og 2018.

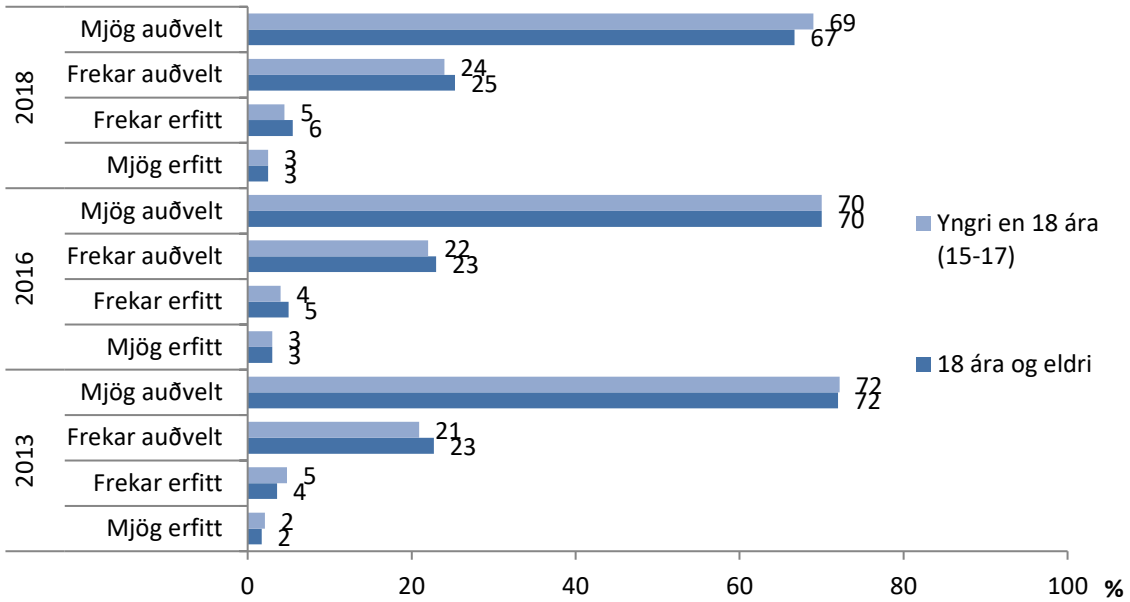

Mynd 36. Hlutfall stráka í framhaldsskólum eftir því hve auðvelt eða erfitt þeir telja að fá umhyggju og hlýju hjá foreldrum sínum, greint eftir aldri árin 2013, 2016 og 2018.

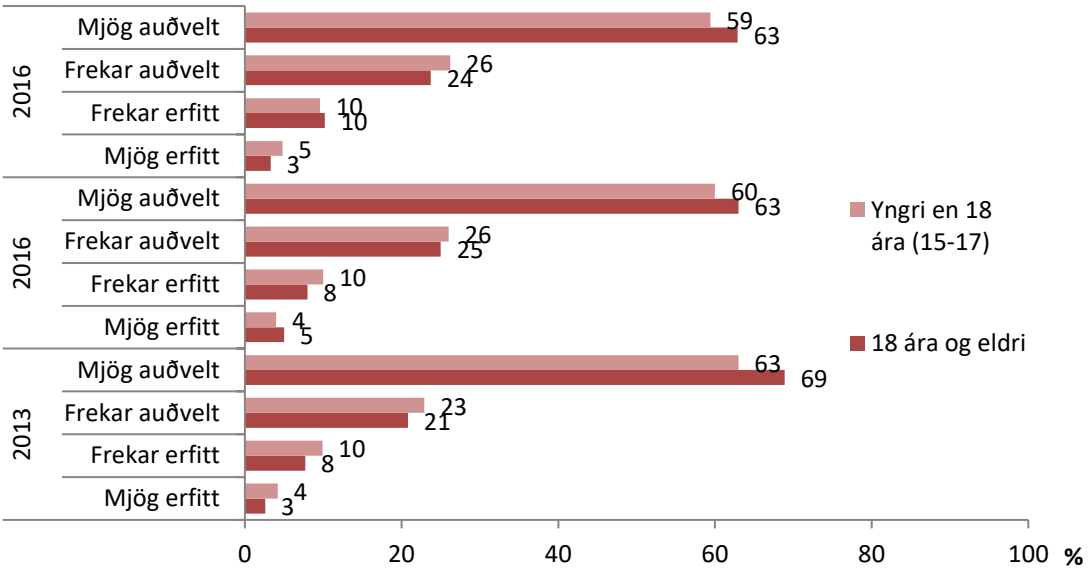

Mynd 37. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum eftir því hve auðvelt eða erfitt þær telja að fá samræður um persónuleg málefni hjá foreldrum sínum, greint eftir aldri árin 2013, 2016 og 2018.

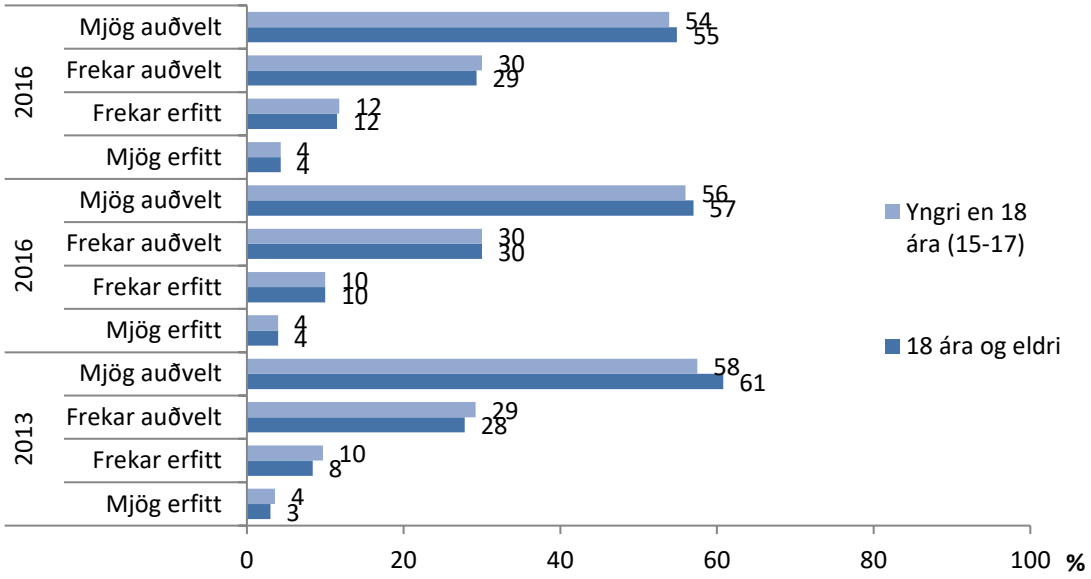

Mynd 38. Hlutfall stráka í framhaldsskólum eftir því hve auðvelt eða erfitt þeir telja að fá samræður um persónuleg málefni hjá foreldrum sínum, greint eftir aldri árin 2013, 2016 og 2018.

Sögulegt samhengi. Niðurstöður úr „Ungt fólk framhaldsskólar“ 2000 til 2018

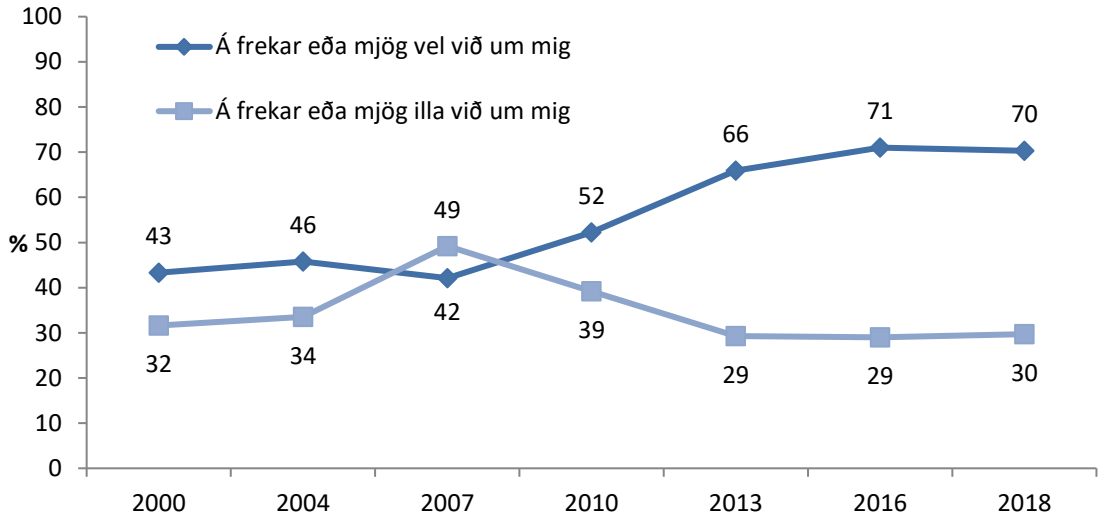

Mynd 39. Hlutfall stráka í framhaldsskóla árin 2000, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu vel það á við um þá að foreldrar þeirra viti hvar þeir eru á kvöldin.

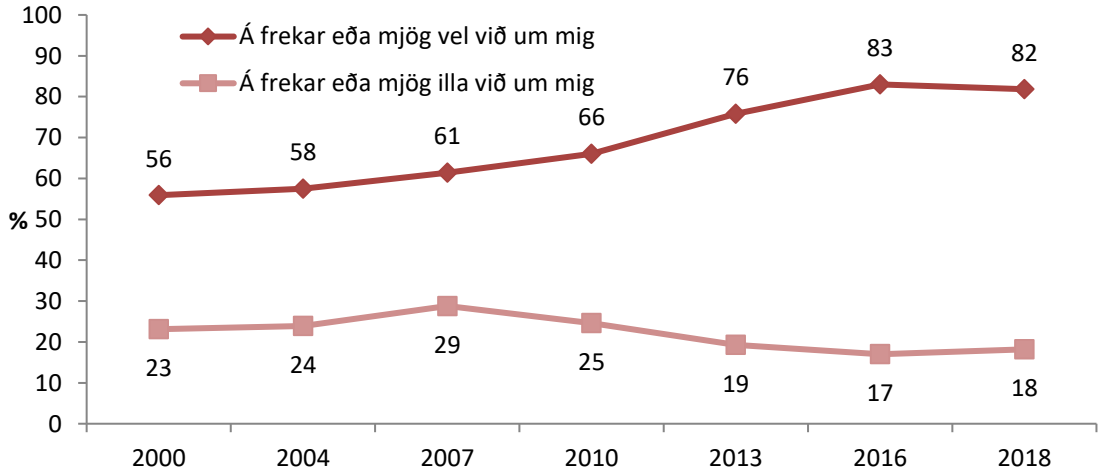

Mynd 40. Hlutfall stelpna í framhaldsskóla árin 2000, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu vel það á við um þær að foreldrar þeirra viti hvar þær eru á kvöldin.

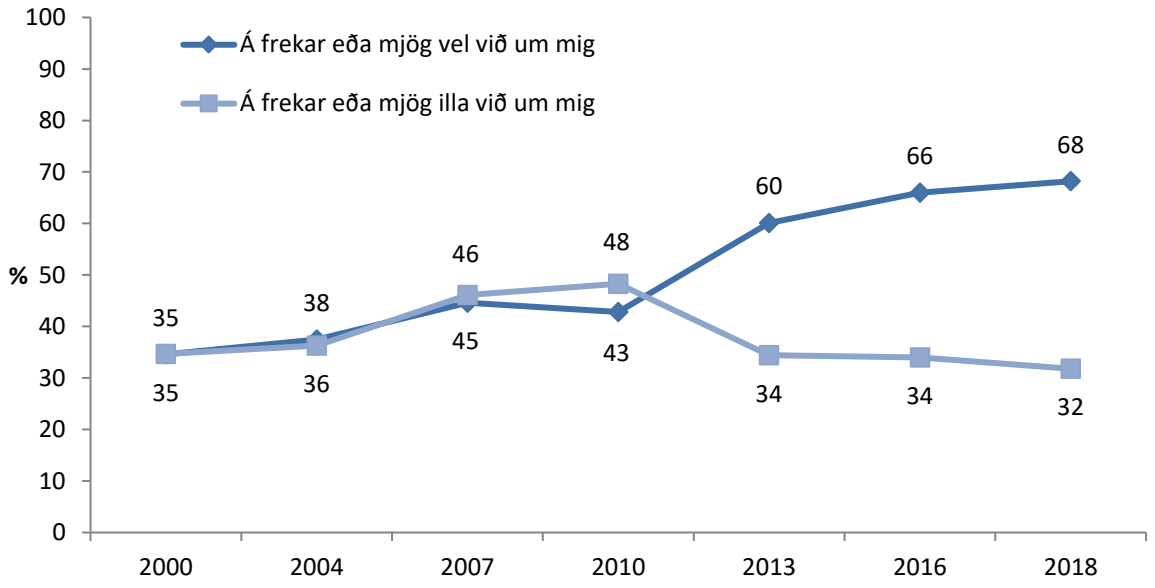

Mynd 41. Hlutfall stráka í framhaldsskóla árin 2000, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu vel það á við um þá að foreldrar þeirra viti með hverjum þeir eru á kvöldin**.**

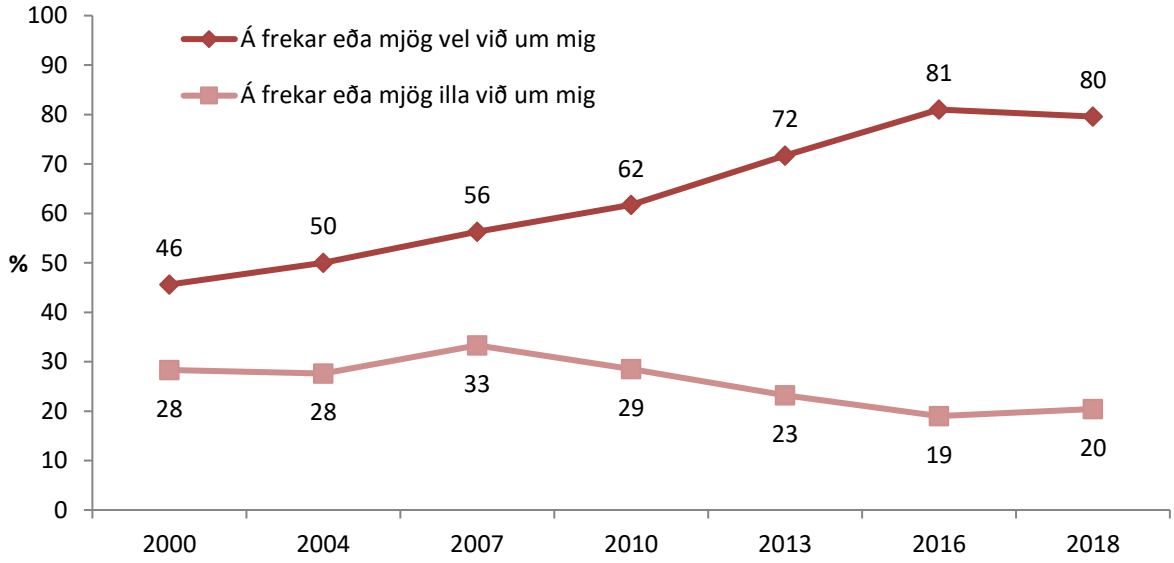

Mynd 42. Hlutfall stelpna í framhaldsskóla árin 2000, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu vel það á við um þær að foreldrar þeirra viti með hverjum þær eru á kvöldin.

IV. hluti

Jafningjar

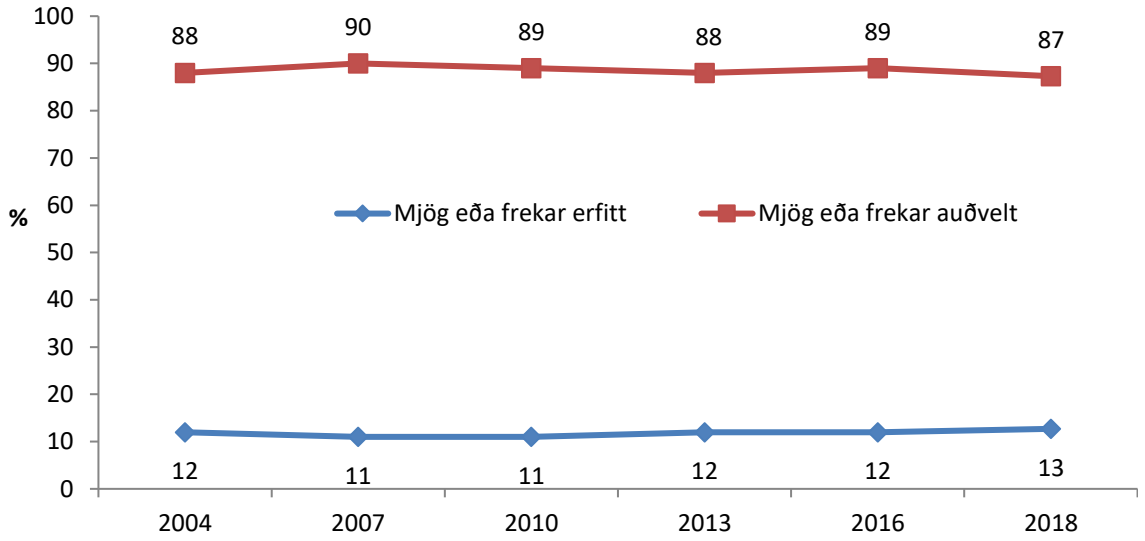

Mynd 43. Hlutfall framhaldsskólanema árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve auðvelt eða erfitt þeir telja að fá vini sína í samræður um persónuleg málefni.

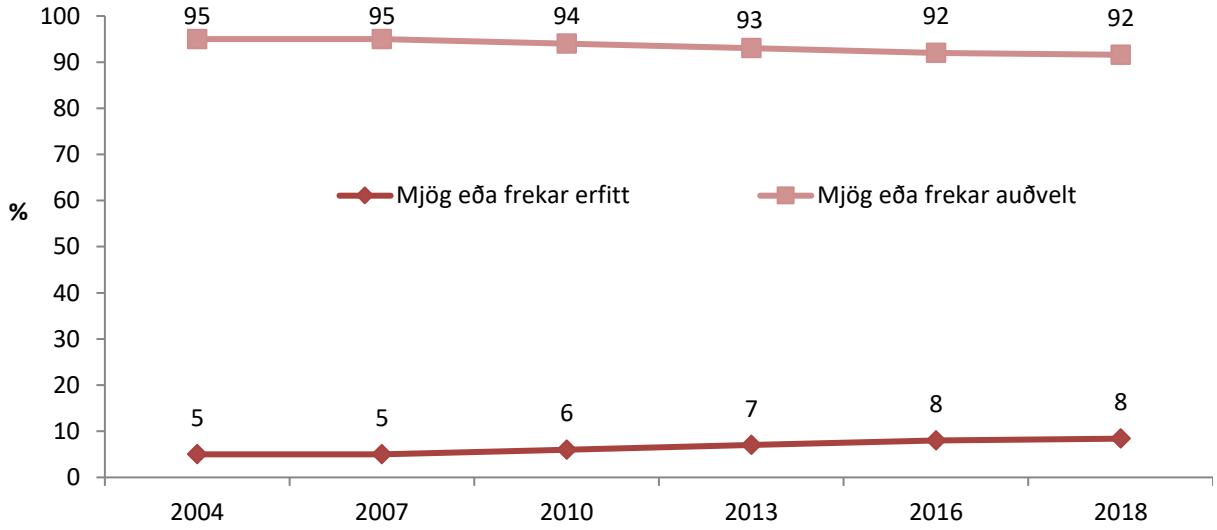

Mynd 44. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve auðvelt eða erfitt þær telja að fá vini/vinkonur í samræður um persónuleg málefni.

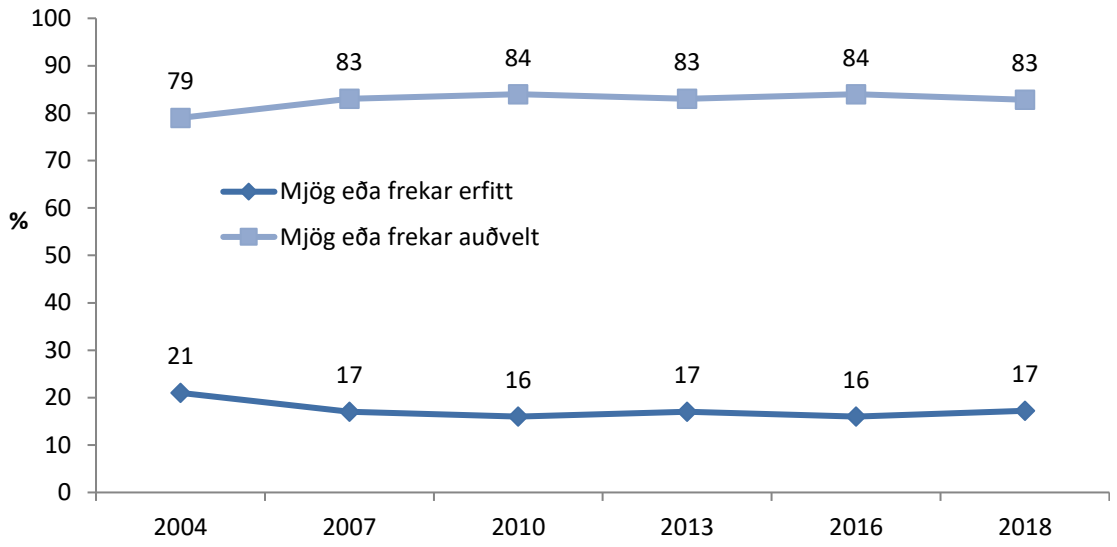

Mynd 45. Hlutfall stráka í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve auðvelt eða erfitt þeir telja að fá vini sína í samræður um persónuleg málefni.

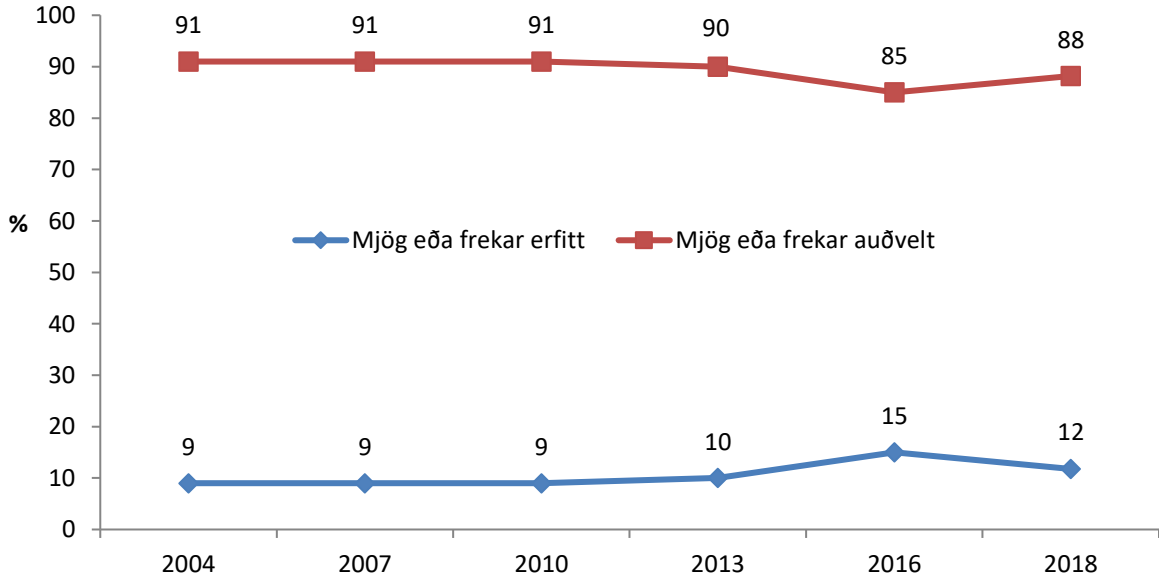

Mynd 46. Hlutfall framhaldsskólanema árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve auðvelt eða erfitt þeir telja að fá aðstoð við ýmis verk hjá vinum sínum.

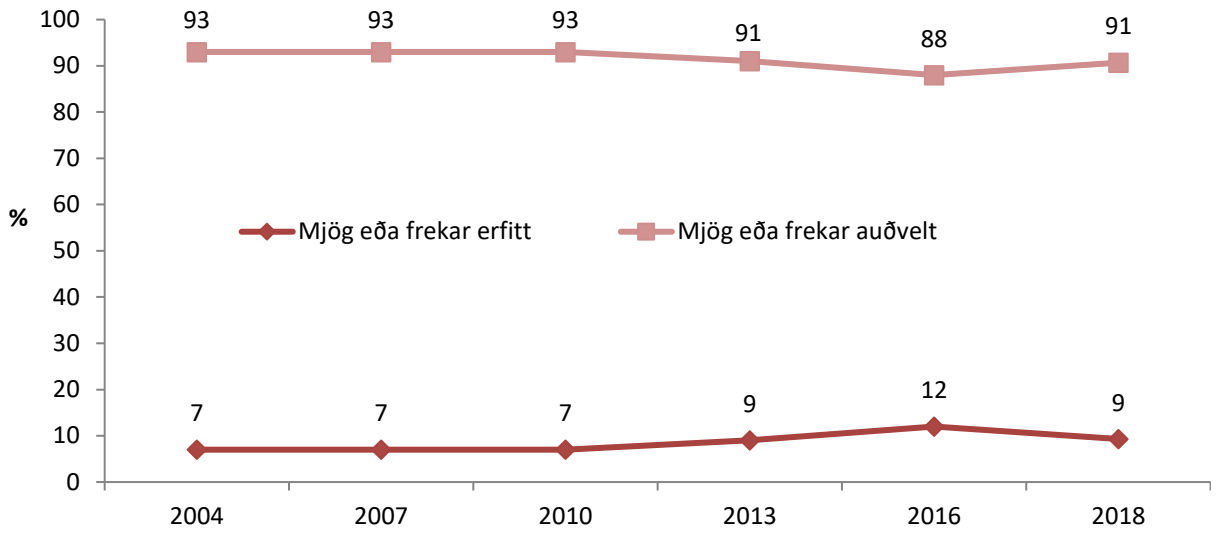

Mynd 47. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve auðvelt eða erfitt þær telja að fá aðstoð við ýmis verk hjá vinum sínum.

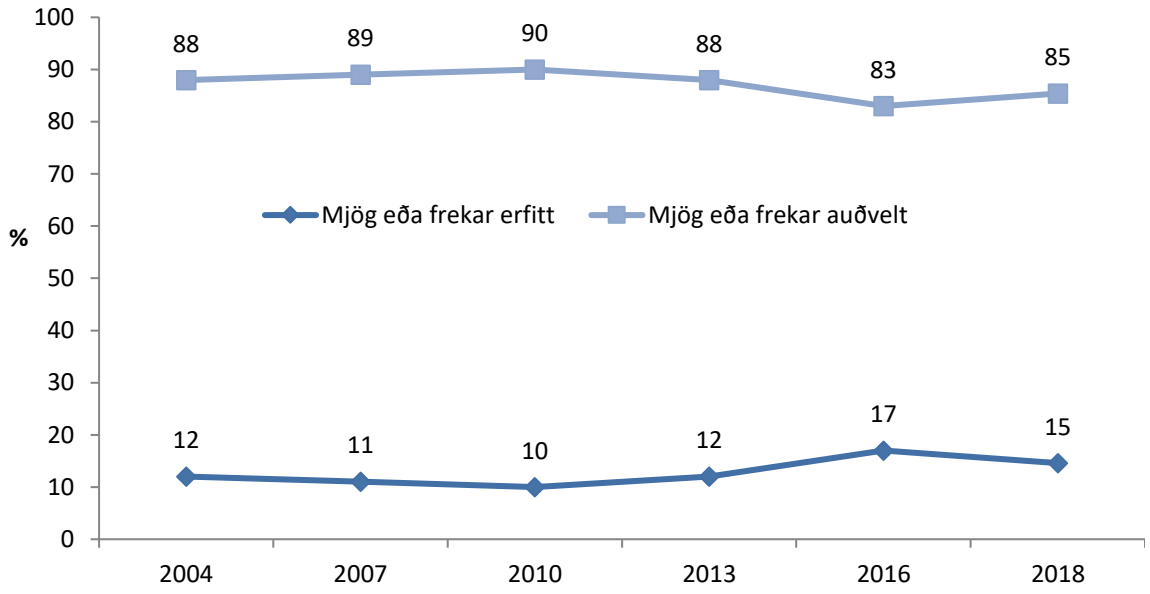

Mynd 48. Hlutfall stráka í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve auðvelt eða erfitt þeir telja að fá aðstoð við ýmis verk hjá vinum sínum.

Sögulegt samhengi. Niðurstöður úr „Ungt fólk framhaldsskólar“ 2000 til 2018

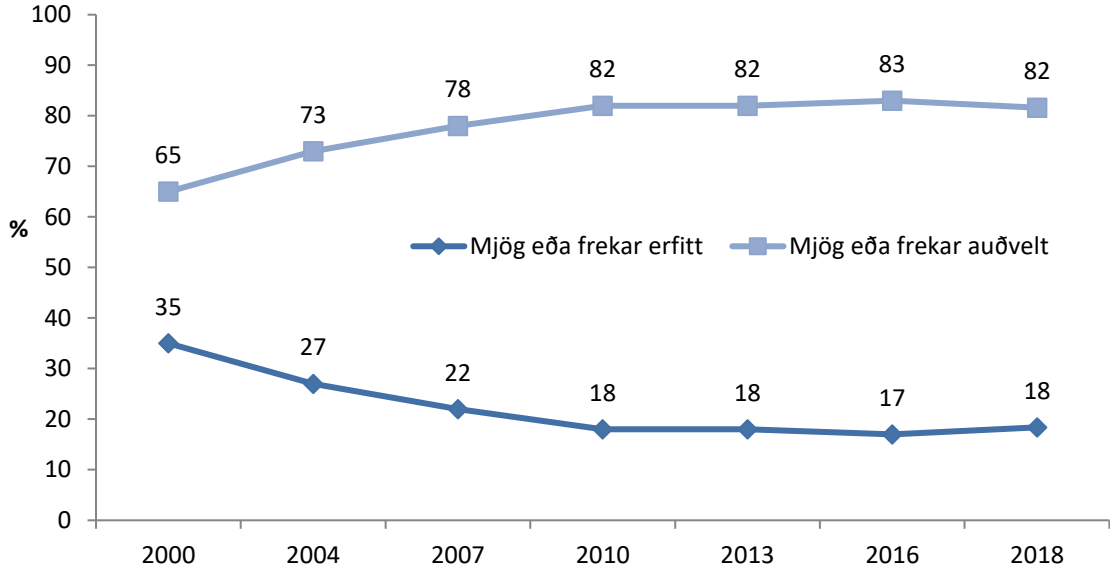

Mynd 49. Hlutfall stráka á landinu, árin, 2000, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu auðvelt eða erfitt það væri fyrir þá að fá umhyggju og hlýju frá vinum sínum.

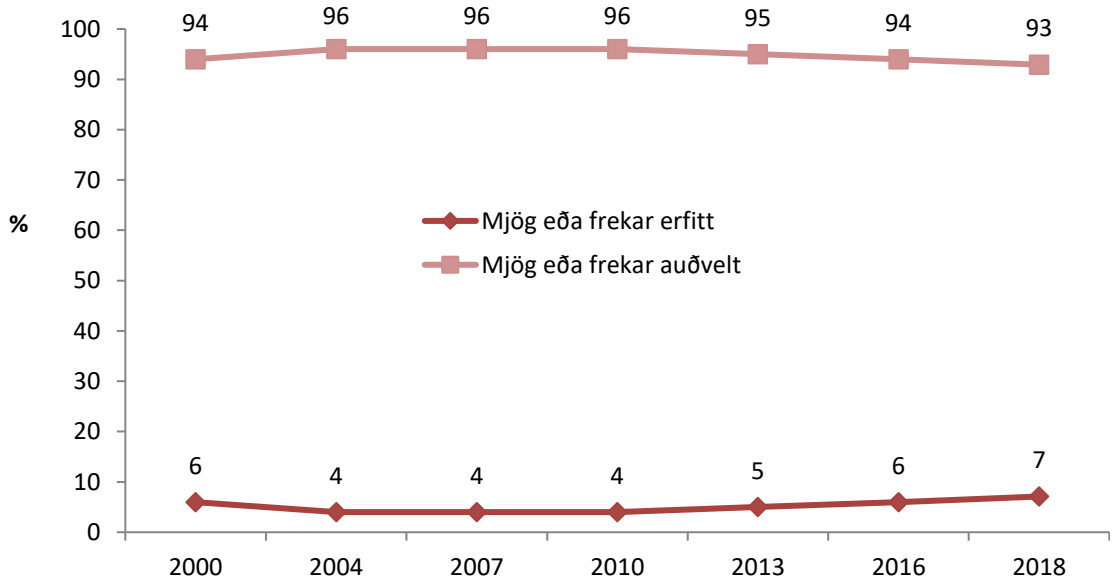

Mynd 50. Hlutfall stelpna á landinu, árin 2000, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu auðvelt eða erfitt það væri fyrir þær að fá umhyggju og hlýju frá vinum sínum.

V. Hluti

Nám, skóli og námsörðugleikar

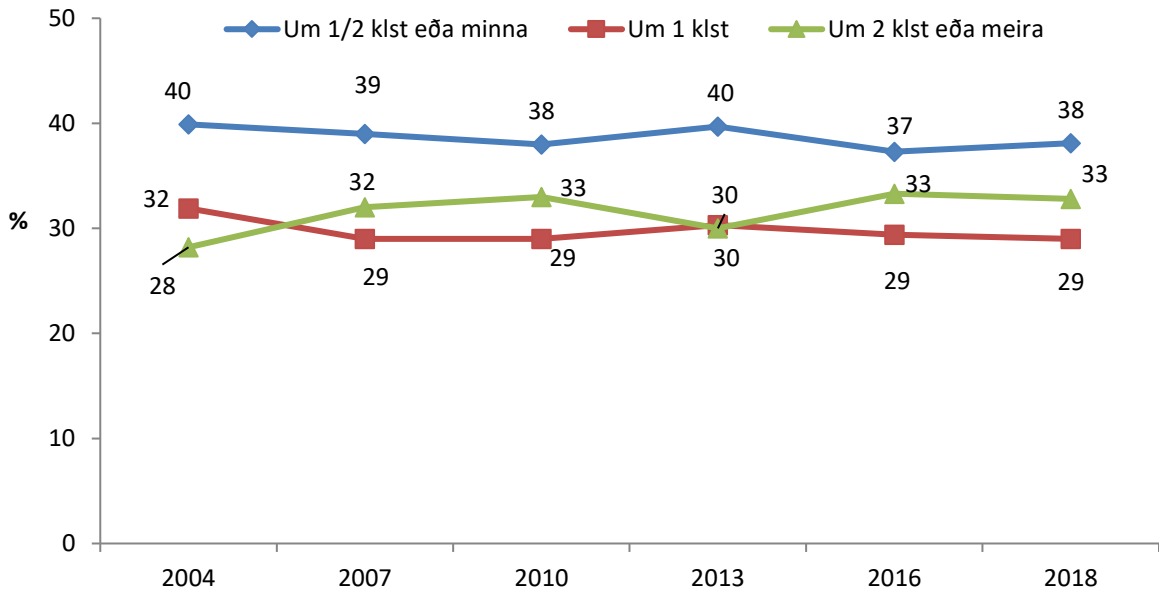

Mynd 51. Hlutfall framhaldsskólanema árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve miklum tíma þeir segjast verja daglega í heimanám.

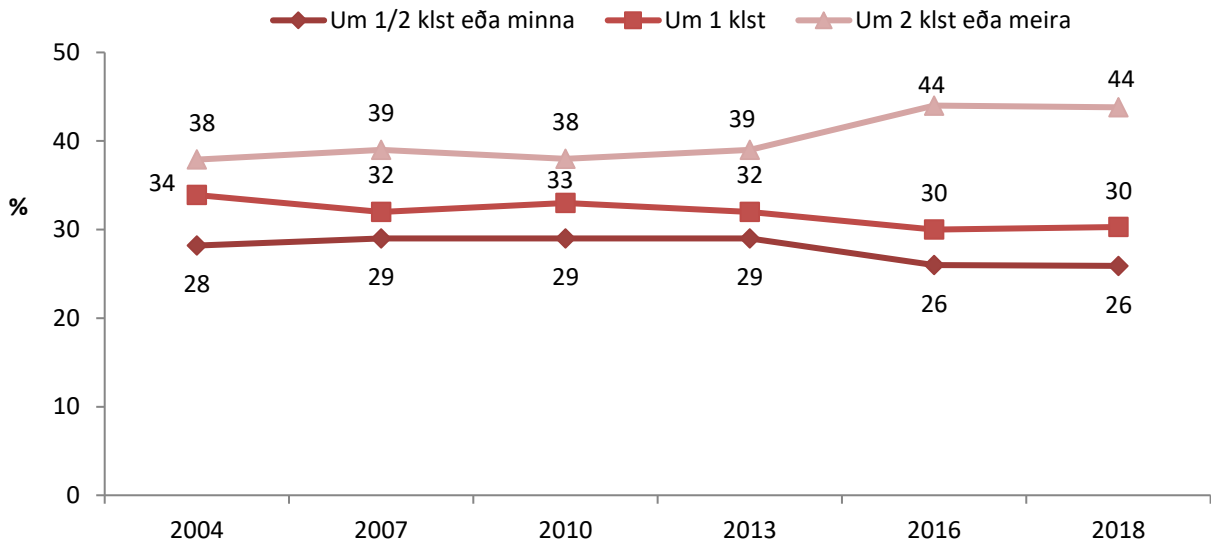

Mynd 52. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve miklum tíma þær segjast verja daglega í heimanám.

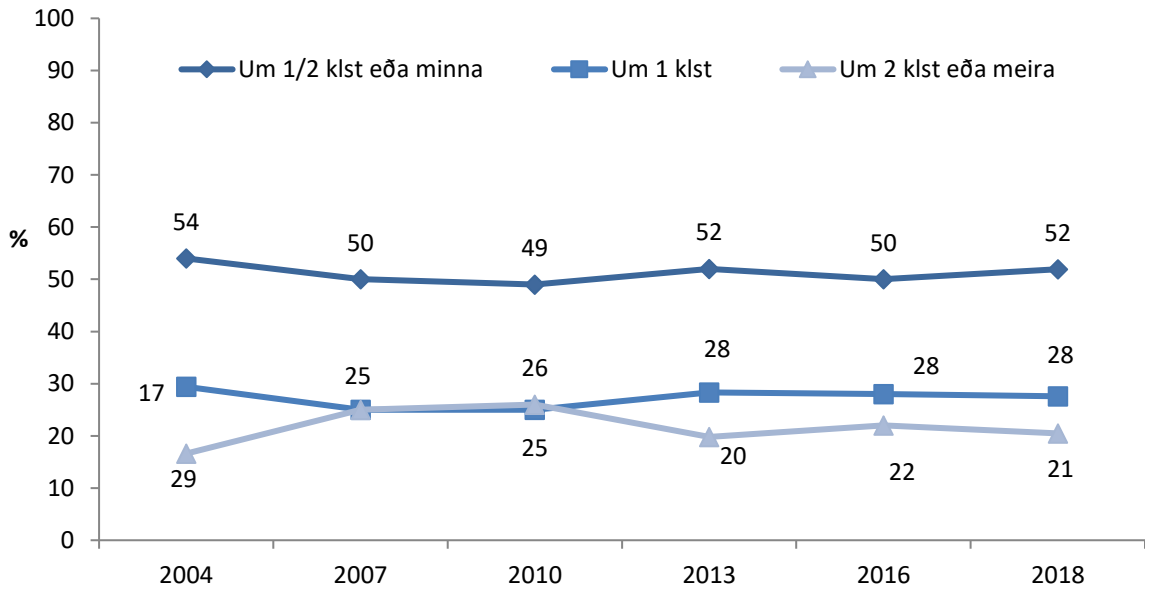

Mynd 53. Hlutfall stráka í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hve miklum tíma þeir segjast verja daglega í heimanám.

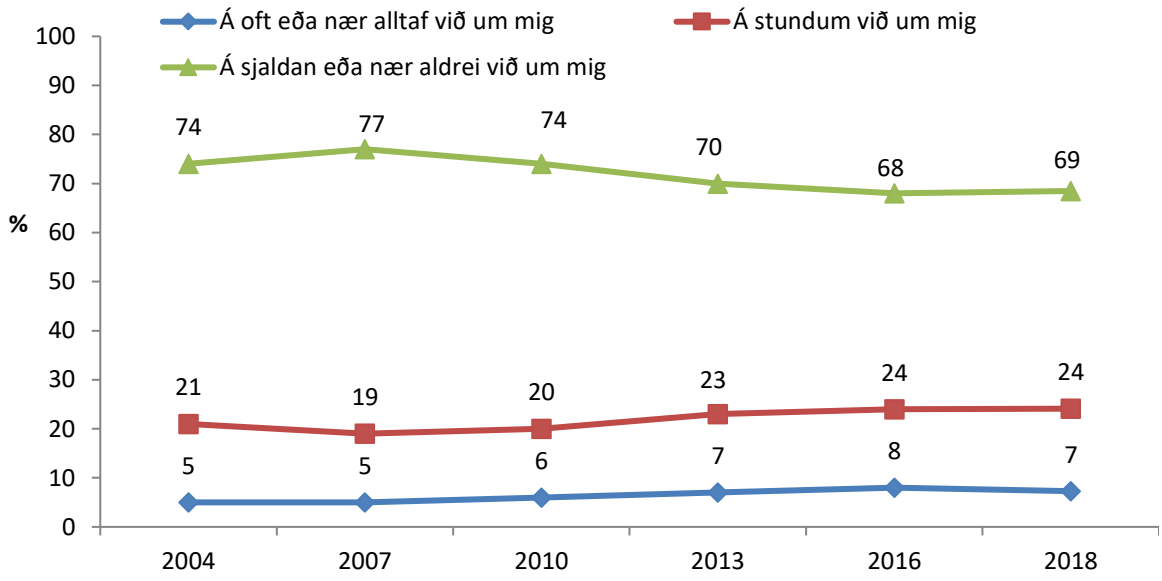

Mynd 54. Hlutfall framhaldsskólanema árin, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hvort þeir telja námið tilgangslaust.

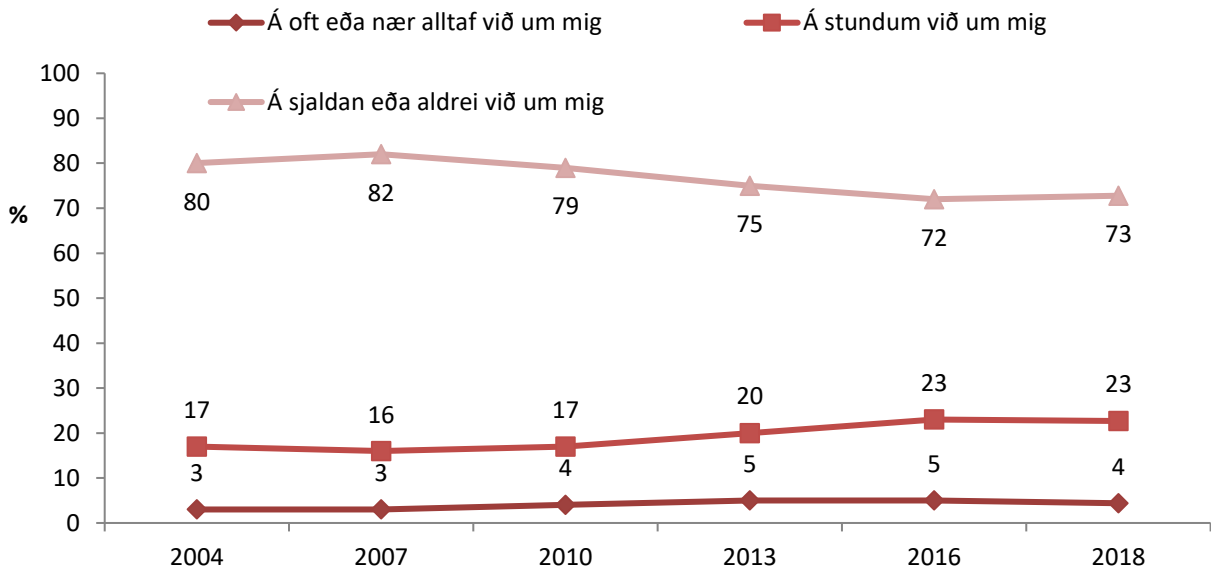

Mynd 55. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hvort þær telja námið tilgangslaust

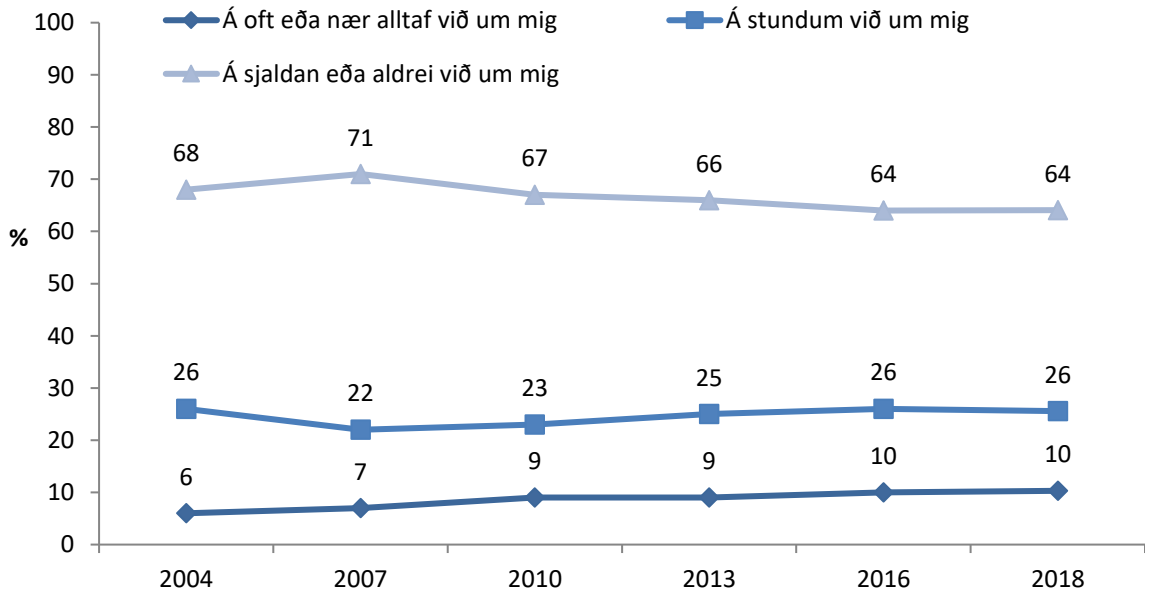

Mynd 56. Hlutfall stráka í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hvort þeir telja námið tilgangslaust.

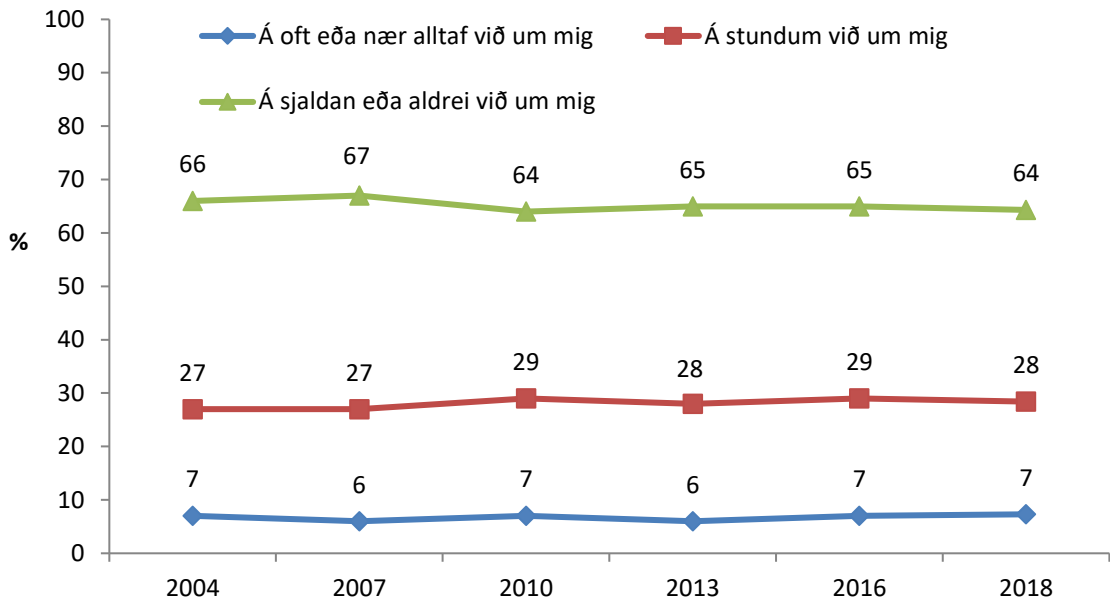

Mynd 57. Hlutfall framhaldsskólanema árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hvort þeir telja námið of létt.

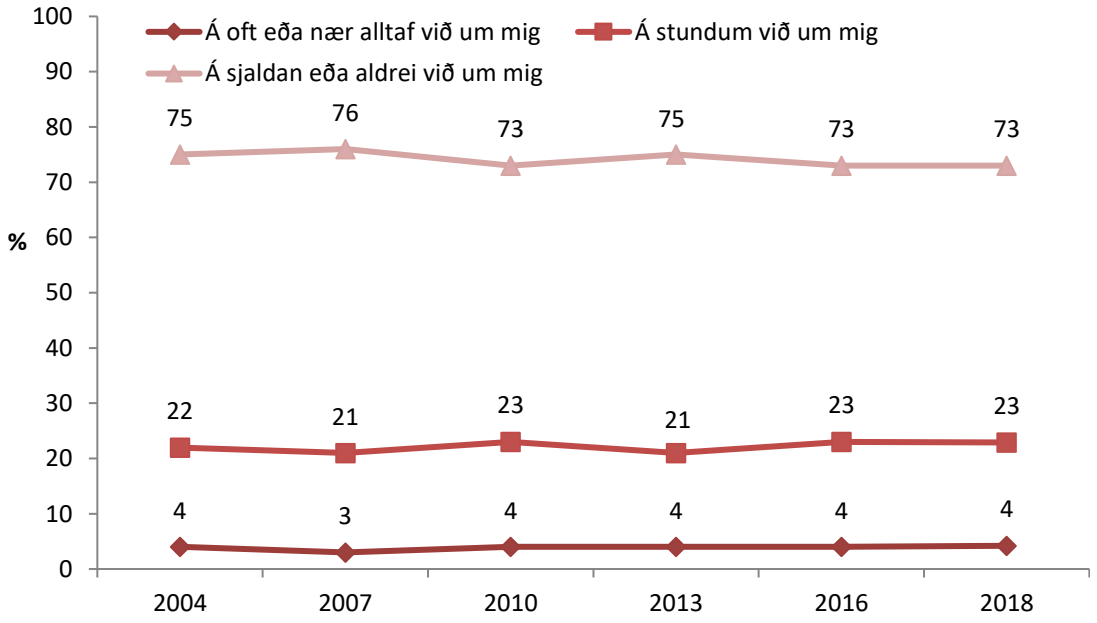

Mynd 58. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 sem telja námið vera of létt.

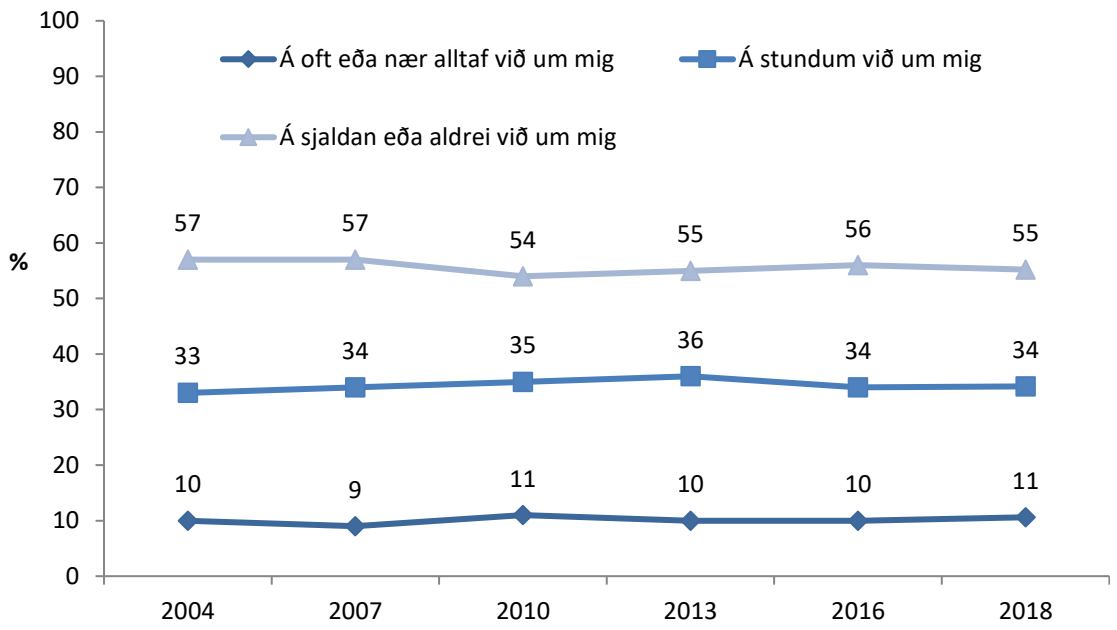

Mynd 59. Hlutfall stráka í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 sem telja námið vera of létt.

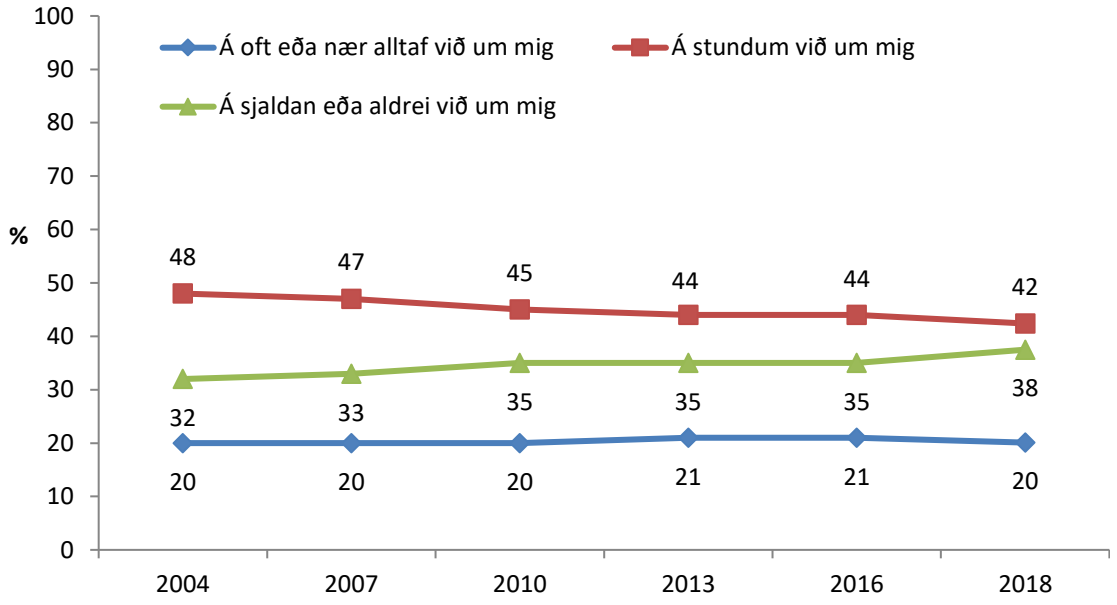

Mynd 60. Hlutfall framhaldsskólanema árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hvort þeir telji námið of þungt.

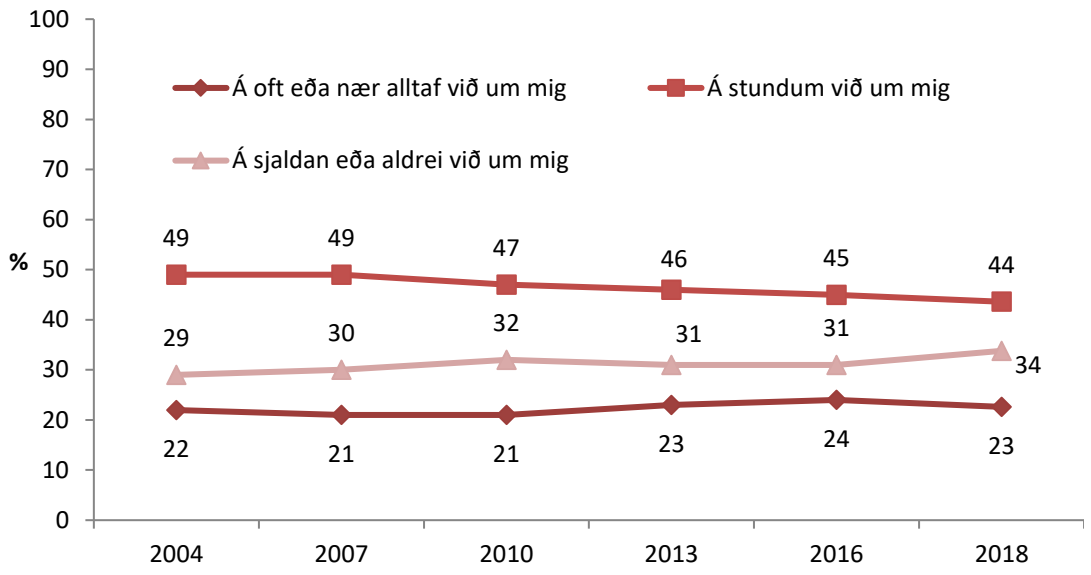

Mynd 61. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 sem telja námið vera of þungt.

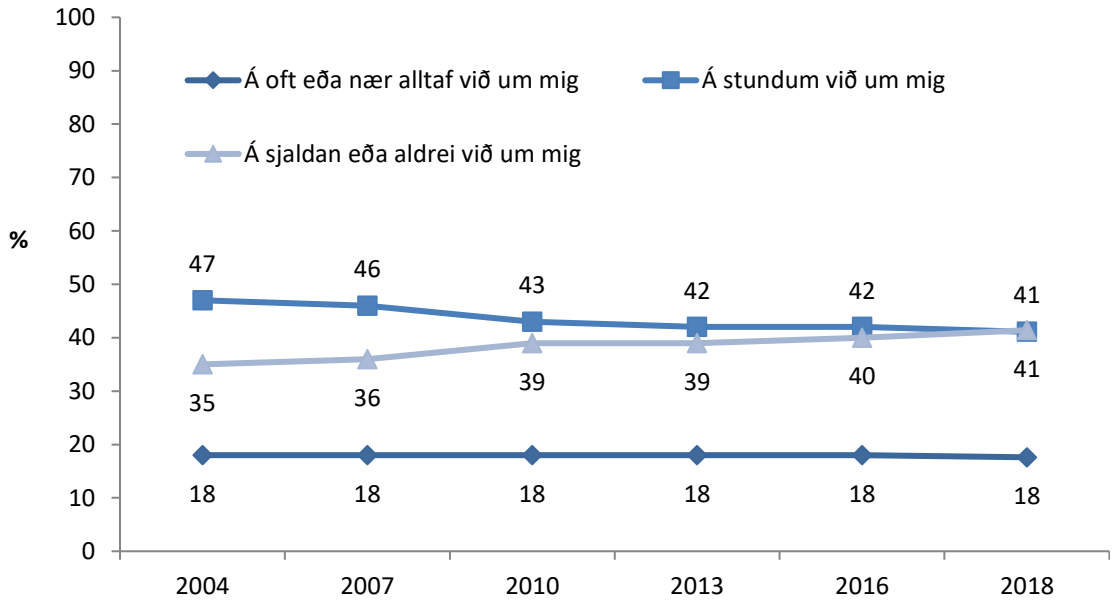

Mynd 62. Hlutfall stráka í framhaldsskólum árin: 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hvort þeir telji námið of þungt.

Tafla 2. Hlutfall og fjöldi stráka og stelpna eftir því hversu mikið (mikið eða mjög mikið) eftirfarandi þættir hafa áhrif á frammistöðu þeirra í námi, árin 2013, 2016 og 2018, greint eftir kynferði

Námsörðugleikar:	Strákar 2013 Fjöldi (%)	Stelpur 2013 Fjöldi (%)	Strákar 2016 Fjöldi (%)	Stelpur 2016 Fjöldi (%)	Strákar 2018 Fjöldi (%)	Stelpur 2018 Fjöldi (%)
Lesblinda	514 (10%)	555 (10%)	576 (11,3%)	549 (10,6%)	583 (12,2%)	577 (11,6%)
Lítill leshraði	640 (12%)	758 (14%)	568 (11,1)	658 (12,7%)	635 (13,3%)	691 (13,9%)
Skrifblinda	259 (5%)	206 (4%)	267 (5,3%)	201 (3,9%)	284 (6%)	235 (4,8%)
Sjónskerðing eða blinda	90 (2%)	124 (2%)	103 (2,0%)	140 (2,7%)	109 (2,3%)	151 (3,1%)
Athyglisbrestur	778 (15%)	826 (15%)	927 (18,1%)	980 (18,9%)	1030 (21,5%)	999 (20,1%)
Einbeitingarskortur	1090 (21%)	1173 (22%)	1100 (21,6%)	1276 (24,7%)	1191 (24,9%)	1255 (25,3)
Heyrnarskerðing eða heyrnarleysi	60 (1%)	39 (1%)	41 (0,8%)	41 (0,8%)	63 (1,3%)	55 (1,1%)
Hreyfiskerðing	58 (1%)	22 (0,4%)	48 (1,0%)	34 (0,7%)	64 (1,4%)	42 (0,9%)

Tafla 3. Hvað lýsir best þeirri námsbraut sem þú ert nú á? Greint eftir kyni, árin 2016 og **2018.**

Braut:	Strákar 2016 Fjöldi (%)	Stelpur 2016 Fjöldi (%)	Heild 2016 Fjöldi (%)	Strákar 2018 Fjöldi (%)	Stelpur 2018 Fjöldi (%)	Heild 2018 Fjöldi (%)
Listnám	243 (4,8%)	392 (7,6%)	635 (6,2%)	273 (5,8%)	415 (8,4%)	688 (7,2%)
Bóknám til stúdentsprófs	3097 (61,6%)	4013 (77,7%)	7110 (69,7)	2703 (57,5%)	3763 (76,4%)	6466 (67,2%)
Verknám til starfsréttinda / starfs	708 (14,1%)	209 (4,0%)	762 (7,5%)	769 (16,4%)	244 (5%)	1013 (10,5%)
Verknám til stúdentsprófs	503 (10,0%)	259 (5,0%)	762 (7,5%)	514 (10,9%)	240 (4,9%)	754 (7,8%)
Nám á framhaldsskólabraut	232 (4,6%)	118(2,3%)	350 (3,4%)	203 (4,3%)	109 (2,2%)	312 (3,2%)

Tafla 4. Hversu vel eiga eftirfarandi fullyrðingar við um þig: Mjög eða fremur vel. Hlutfall og fjöldi framhaldsskólanema, greint eftir kynferði, árin 2016 og 2018

	Strákar 2016 Fjöldi (%)	Stelpur 2016 Fjöldi (%)	Heild 2016 Fjöldi (%)	Strákar 2018 Fjöldi (%)	Stelpur 2018 Fjöldi (%)	Heild 2018 Fjöldi (%)
Ég hef áhuga á að taka fleiri verklega áfanga	3413 (68,1%)	3342 (64,5%)	6755 (66,2%)	3260 (68,8%)	3026 (60,5%)	6286 (64,5%)
Ég hef áhuga á að taka fleiri listgreinaáfanga	1540 (30,8%)	2524 (48,6%)	4064 (39,9%)	1451 (30,8%)	2412 (48,2%)	3863 (39,8%)
Ég tel að nám í verklegum greinum henti mér betur en bóknám	2760 (55,4%)	2181 (42,3%)	4941 (48,8%)	2652 (56,5%)	1992 (40%)	4644 (48%)
Ég vildi að það væri meira frjálst val á hverri námsbraut	3656 (73,3%)	3940 (76,1%)	7596 (74,7%)	3199 (68,3%)	3552 (71,4%)	6751 (69,9%)

Tafla 5. Hversu miklu eða litlu máli skiptu eftirfarandi atriði þegar þú sóttir um nám í framhaldsskóla: Mjög eða frekar miklu. Hlutfall og fjöldi framhaldsskólanema, greint eftir kynferði, árin 2016 og 2018.

Hvað skipti máli þegar framhaldsskóli var valinn:	Strákar 2016 Fjöldi (%)	Stelpur 2016 Fjöldi (%)	Heild 2016 Fjöldi (%)	Strákar 2018 Fjöldi (%)	Stelpur 2018 Fjöldi (%)	Heild 2018 Fjöldi (%)
Þetta er skólinn sem ég bý næst	2530 (49,3%)	2054 (39,2%)	4584 (44,2%)	2374 (49,2%)	1941 (38,5%)	4315 (43,8%)
Fagið sem ég hef áhuga á er aðeins kennt í þeim skóla	2087 (40,7%)	2038 (39,0%)	4125 (39,8%)	2068 (43,2%)	2166 (43,1)	4234 (43,2%)
Félagslíf skólans	29,6 (57,2%)	3403 (65,0%)	6339 (61,1%)	2648 (55,2%)	3256 (64,7%)	5904 (60%)
Góður skóli fyrir áframhaldandi nám	3598 (70,4%)	4122 (78,8%)	7720 (74,6%)	3423 (71,7%)	3976 (79,2%)	7399 (75,5)
Hversu vel skólinn býr mig undir starf að námi loknu	3395 (66,4%)	3849 (73,6%)	7244 (70,1%)	3223 (67,4%)	3684 (73,7%)	6907 (70,6%)
Hvert vinahópurinn kaus að fara	1995 (39,0%)	1186 (22,7%)	3181 (30,8%)	1820 (38,1%)	1139 (22,7%)	2959 (30,2%)
Aðstaðan í skólanum	3128 (61,3%)	3376 (64,6%)	6504 (63,0%)	3003 (63,1%)	3371 (64,7%)	6374 (65,3%)
Bróðir eða systir eru/voru í skólanum	1073 (21,0%)	834 (16,0%)	1907 (18,5%)	1011 (21,3%)	797 (15,9%)	1808 (18,5%)
Ráðleggingar foreldra	1796 (35,2%)	1495 (28,6%)	3291 (31,9%)	1679 (35,3%)	1464 (29,2%)	3143 (32,2%)
Tekjumöguleikar eftir nám	2342 (46,1%)	1904 (36,7%)	4246 (41,4%)	2269 (47,9%)	1903 (38,3%)	4172 (43%)

Tafla 6. Hversu sammála ertu eftirfarandi fullyrðingum: Mjög eða frekar sammála. Hlutfall og fjöldi framhaldsskólanema, greint eftir kynferði, árin, 2016 og 2018.

Skólinn og skólaumhverfið	Strákar 2016	Stelpur 2016	Heild 2016	Strákar 2018	Stelpur 2018	Heild 2018
	Fjöldi (%)	Fjöldi (%)	Fjöldi (%)	Fjöldi (%)	Fjöldi (%)	Fjöldi (%)
Mér finnst kennslan vera fjölbreytt	3602 (70,0%)	3694 (70,5%)	7296 (70,2%)	3681 (75,5%)	3859 (76,3%)	7540 (75,9%)
Mér finnst að gerðar séu miklar kröfur til mín í náminu	4301 (83,9%)	4628 (88,6%)	8929 (86,3%)	4041 (83,4%)	4412 (87,5%)	8453 (85,5%)
Mér finnst auðvelt að fá ráðgjöf frá kennurum	4097 (80,4%)	3896 (75,0%)	7993 (77,7%)	3846 (80%)	3852 (76,7%)	7698 (78,3%)
Ég hefði viljað taka einhvern eða fleiri frh.áfanga á meðan ég var í grunnskóla	3001 (58,8%)	3187 (61,1%)	6188 (60,0%)	2859 (59,4%)	3139 (62,4%)	5998 (60,9%)
Ég hef greiðan aðgang að námsráðgjöf í skólanum	4641 (91,6%)	4734 (91,1%)	9375 (91,3%)	4361 (91,2%)	4599 (92,1%)	8960 (91,6%)
Ég hef greiðan aðgang að hjúkrunarfræðingi í skólanum	2432 (49,0%)	2070 (40,3%)	4502 (44,6%)	2517 (53,8%)	1966 (39,8%)	4483 (46,6%)
Framhaldsskólanámið er auðveldara en ég átti von á	2768 (54,4%)	2211 (42,4%)	4979 (48,3%)	2788 (57,9%)	2300 (45,7%)	5088 (51,7%)

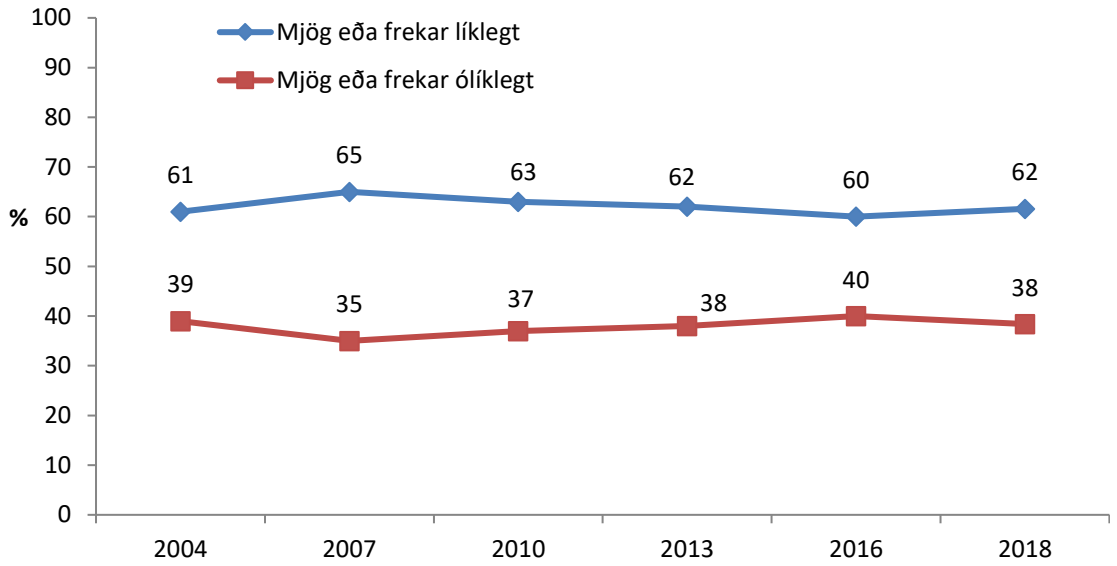

Mynd 63. Hlutfall stelpna og stráka í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu líklegt/ólíklegt þau telja það vera að þau fari í háskólanám á Íslandi strax að loknu núverandi námi.

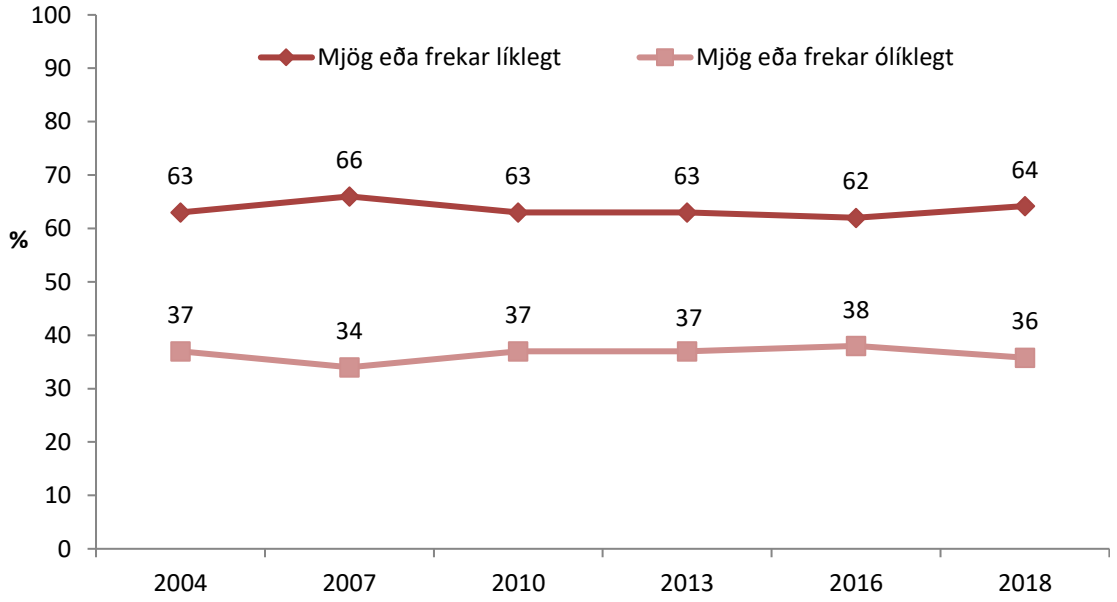

Mynd 64. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu líklegt/ólíklegt þær telja það vera að þær fari í háskólanám á Íslandi strax að loknu núverandi námi.

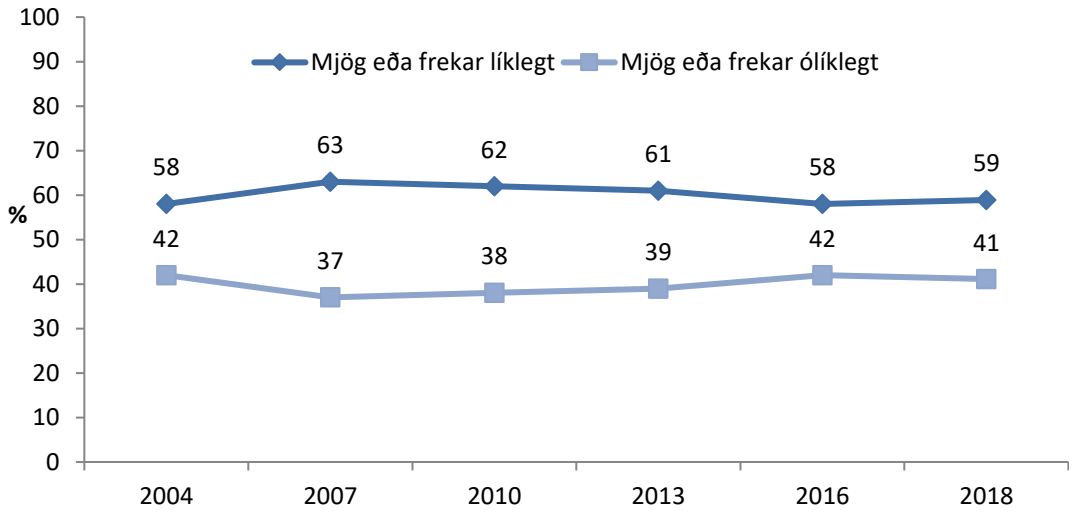

Mynd 65. Hlutfall stráka í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu líklegt/ólíklegt þeir telja það vera að þeir fari í háskólanám á Íslandi strax að loknu núverandi námi.

Sögulegt samhengi. Niðurstöður úr „Ungt fólk framhaldsskólar“ 1992 til 2018

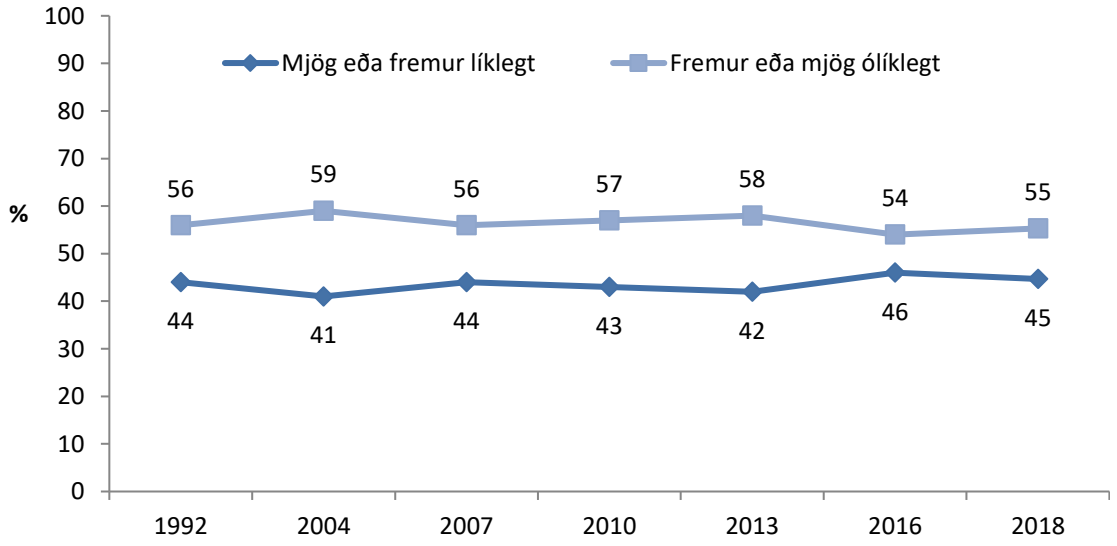

Mynd 66. Hlutfall stráka á landinu, árin 1992, 2004, 2007, 2010 , 2013, 2016 og 2018 eftir því hvort þeir telji líklegt / ólíklegt að þeir fari í háskólanám erlendis strax að loknu núverandi námi.

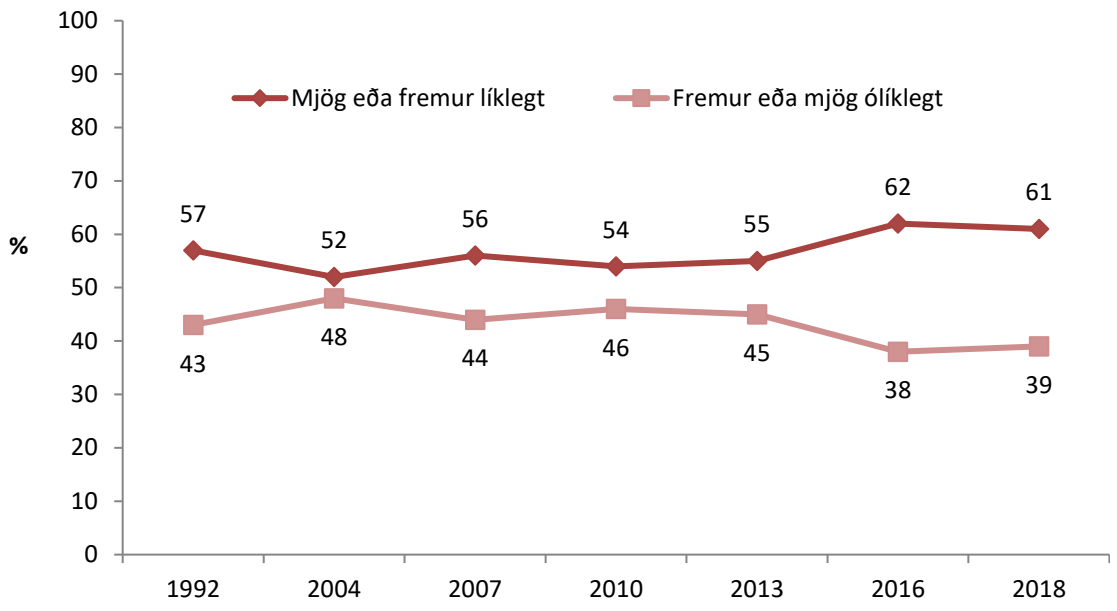

Mynd 67. Hlutfall stelpna á landinu, árin 1992, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hvort þær telja líklegt / ólíklegt að þær fari í háskólanám erlendis strax að loknu núverandi námi.

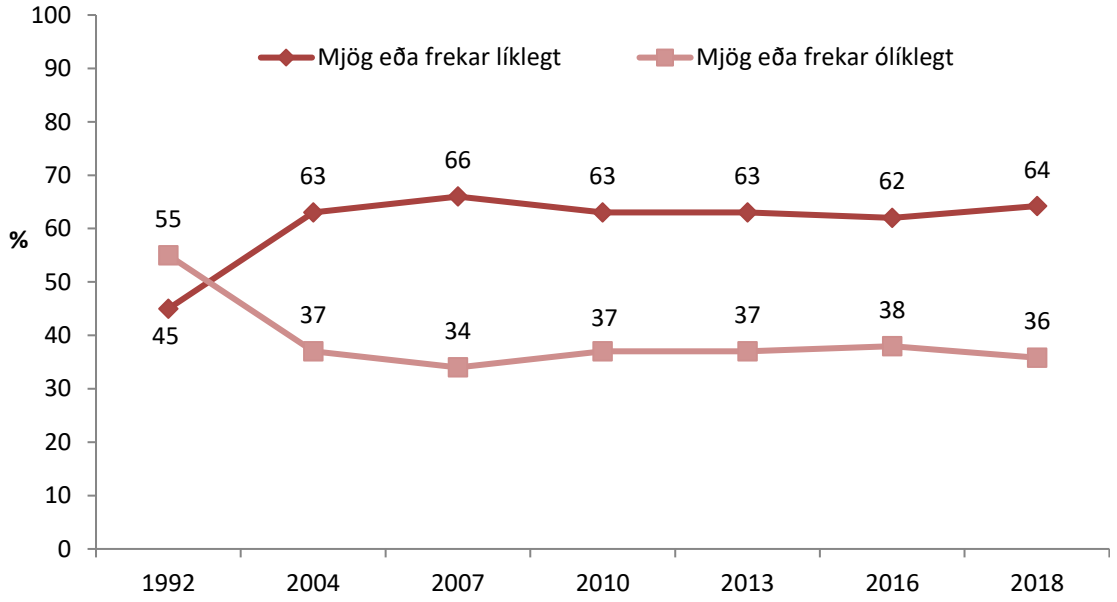

Mynd 68. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum árin 1992, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu líklegt/ólíklegt þær telja það vera að þær fari í <u>háskólanám á Íslandi</u> strax að loknu núverandi námi.

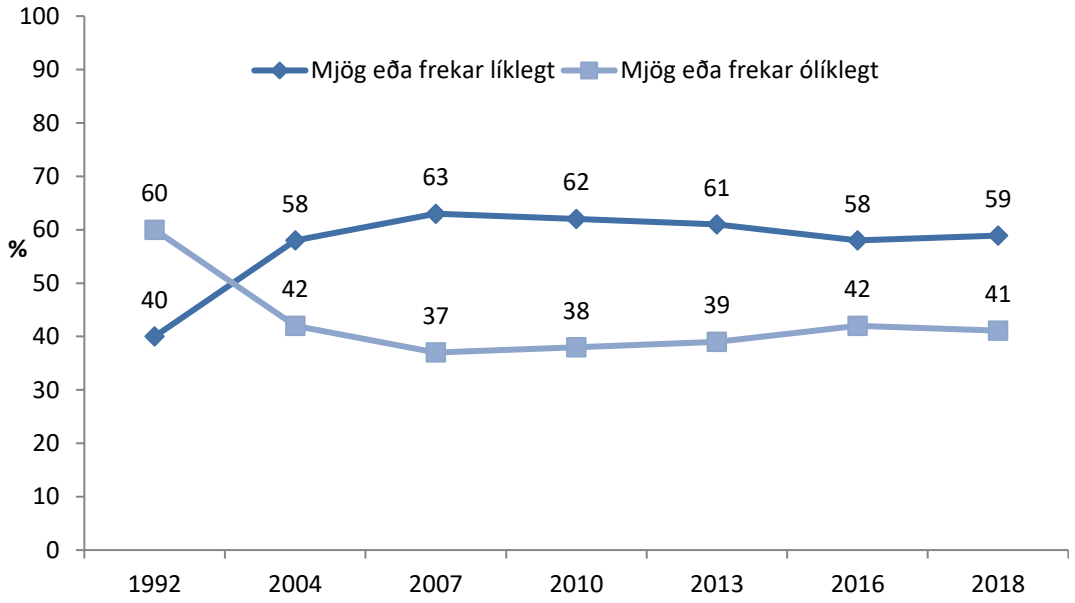

Mynd 69. Hlutfall stráka í framhaldsskólum árin 1992, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu líklegt/ólíklegt þeir telja það vera að þeir fari í háskólanám á Íslandi strax að loknu núverandi námi.

VI. Hluti

Líðan

Hversu oft síðastliðna 12 mánuði hefur þú orðið fyrir einhverju af neðangreindu

Tafla 7. Hversu oft varðst þú var / vör við eftirfarandi vanlíðan eða óþægindi síðastliðna 30 daga: stundum/oft, greint eftir kynferði árin 2016 og 2018.

Fjöldi skipta	Strákar 2016 Fjöldi (%)	Stelpur 2016 Fjöldi (%)	Strákar 2018 Fjöldi (%)	Stelpur 2018 Fjöldi (%)
Höfuðverkur	1378 (27,3%)	2741 (52,5%)	1438 (30,2%)	2640 (55%)
Verkur í maga	1164 (23,2%)	2648 (50,7%)	1246 (26,2%)	2640 (52,6%)
Leið (ur) eða hafðir lítinn áhuga á að gera hluti	1904 (37,9%)	2801 (53,7%)	1926 (40,6%)	2834 (56,5%)
Lítil matarlyst	1040 (20,7%)	2018 (38,7%)	1143 (24,1%)	2159 (43%)
Einmana	1096 (21,8%)	1863 (35,8%)	1237 (26,1%)	1914 (38,2%)
Grést auðveldlega eða langaði að gráta	514 (10,3%)	2349 (45,1%)	632 (13,4%)	2455 (49%)
Erfitt með að sofna eða halda þér sofandi	1440 (28,7%)	1980(38,0%)	1532 (32,3%)	2226 (44,4%)
Niðurdregin/n eða dapur/döpur	1051 (20,9%)	2086 (40,1%)	1127 (23,7%)	1524 (30,4%)
Ekki spennt/ur fyrir að gera nokkurn hlut	1052 (21,0%)	1549 (29,7%)	1120 (23,7%)	1524 (30,4%)
Fannst framtíðin vonlaus	756 (15,0%)	1152 (22,1%)	778 (16,5%)	1151 (23%)
Hugsaðir um að stytta þér aldur	388 (7,7%)	471 (9,0%)	459 (9,7%)	523 (10,4%)

Sjálfsskaðandi hegðun

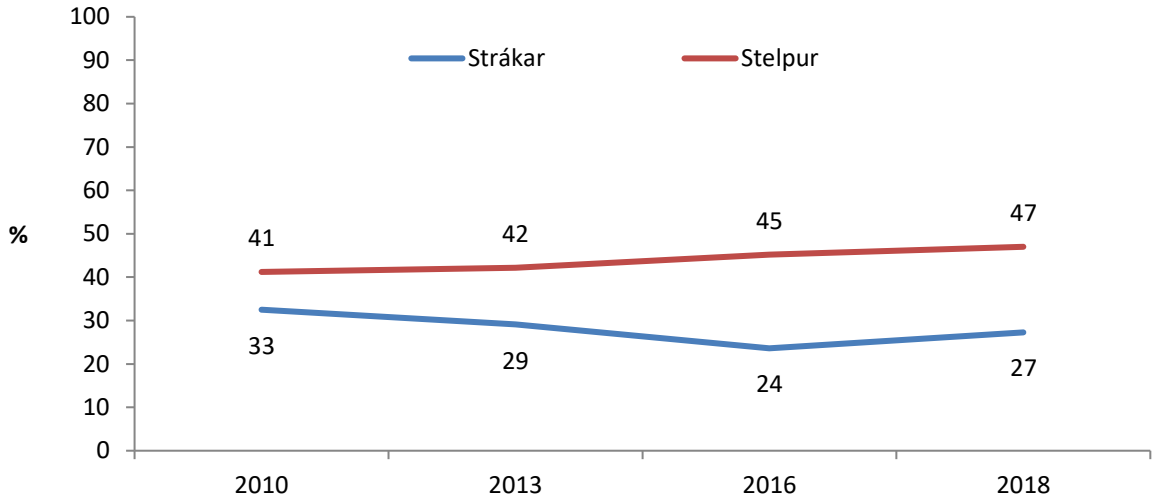

Mynd 70. Hlutfall framhaldsskólanemenda á Íslandi sem hafa einu sinni eða oftar hugleitt að skaða sjálfa sig, greint eftir kynferði, árin 2010, 2013, 2016 og 2018.

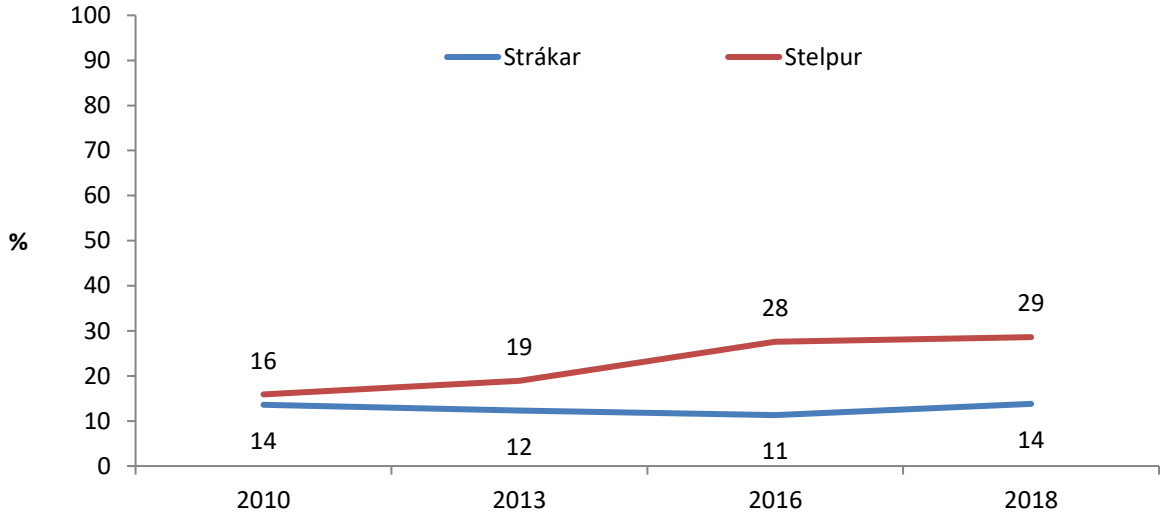

Mynd 71. Hlutfall framhaldsskólanemenda á Íslandi sem hafa einu sinni eða skaðað sjálfa sig, greint eftir kynferði, árin 2010, 2013, 2016 og 2018.

Sögulegt samhengi. Niðurstöður úr „Ungt fólk framhaldsskólar“ 1992 til 2018

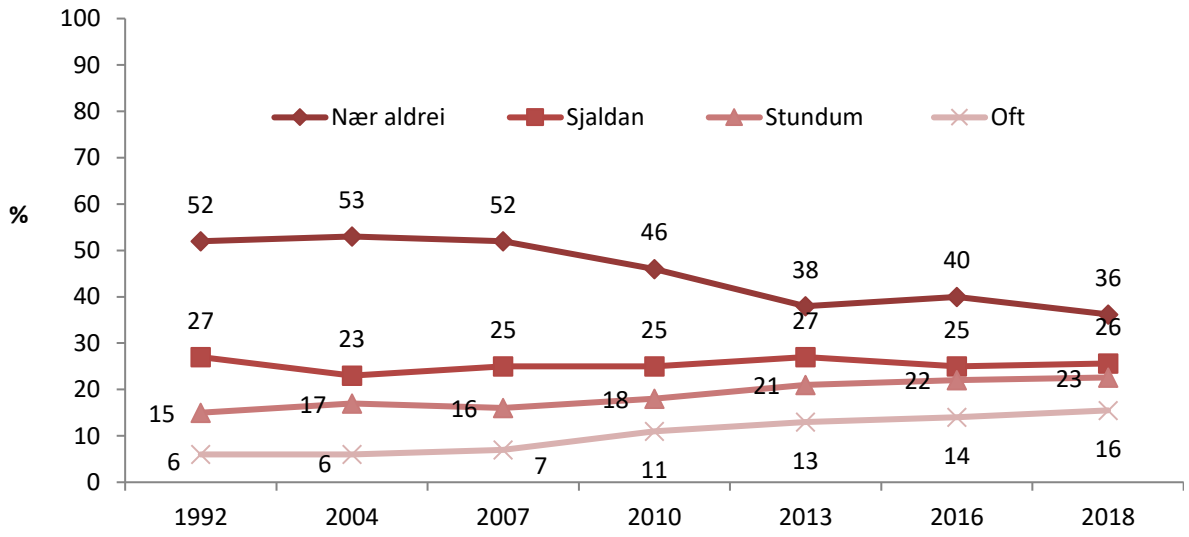

Mynd 72. Hlutfall stelpna á landinu, árin 1992, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu oft þær upplifðu sig einmana síðastliðna 30 daga[2].

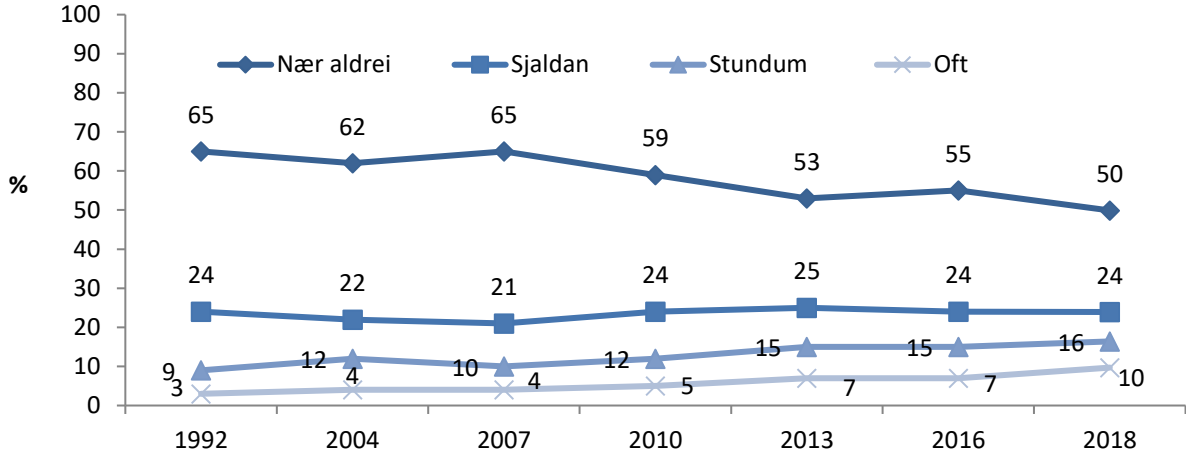

Mynd 73. Hlutfall stráka á landinu, árin 1992, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu oft þær upplifðu sig einmana síðastliðna 30 daga[3].

[2] Árið 1992 er notað *aldrei* í stað *nær aldrei* líkt og árin 2004, 2010, 2013, 2016 og 2018.

[3] Árið 1992 er notað *aldrei* í stað *nær aldrei* líkt og árin 2004, 2010, 2013, 2016 og 2018

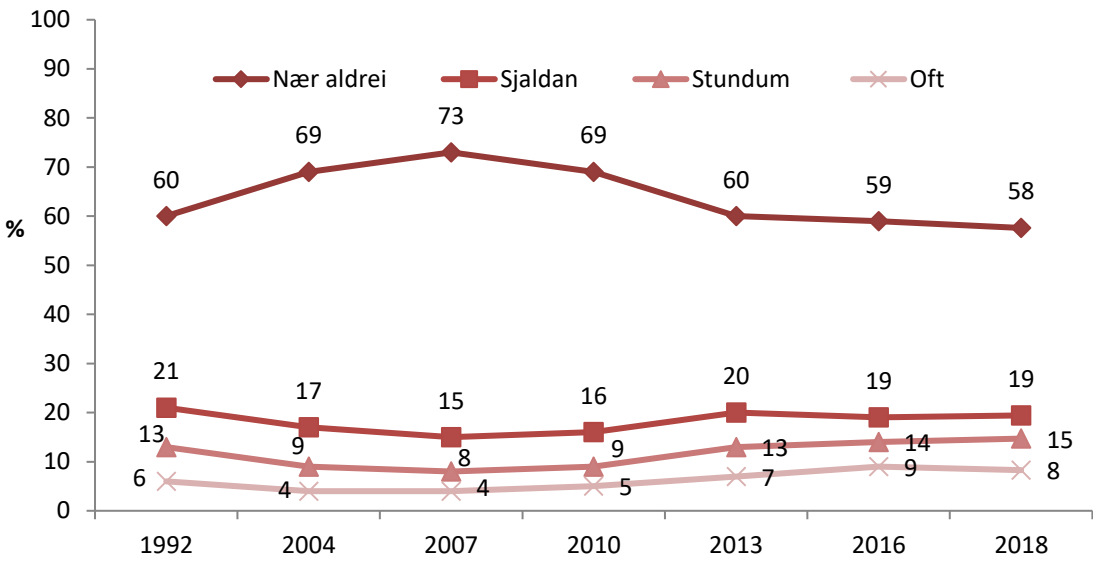

Mynd 74. Hlutfall stelpna á landinu, árin 1992, 2004, 2007, 2010, 2013 og 2016 eftir því hversu oft þær upplifðu framtíðina vonlausa síðastliðna 30 daga[4].

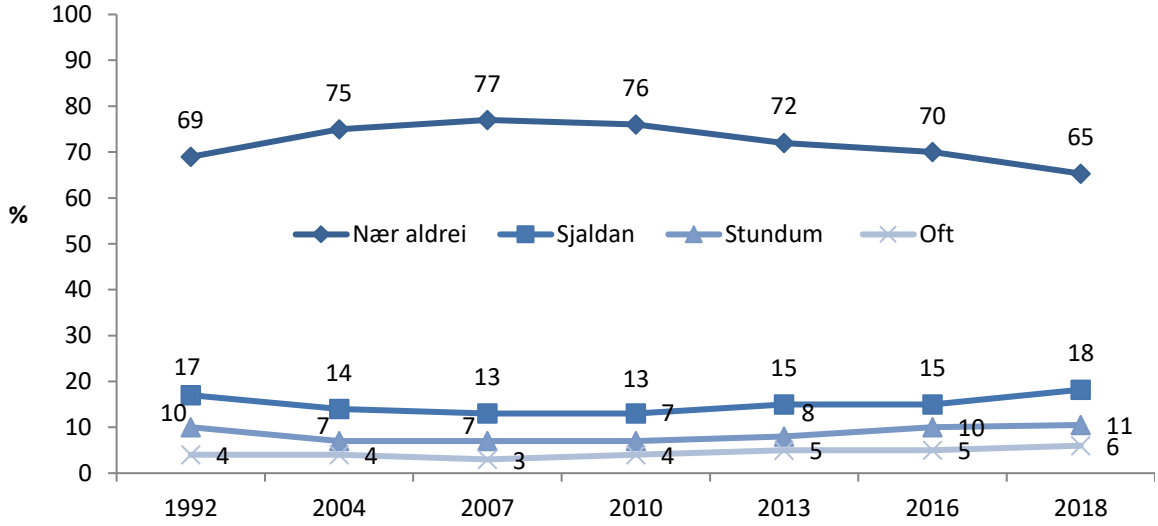

Mynd 75. Hlutfall stráka á landinu, árin 1992, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu oft þær upplifðu framtíðina vonlausa síðastliðna 30 daga[5].

[4] Árið 1992 er notað *aldrei* í stað *nær aldrei* líkt og árin 2004, 2010, 2013, 2016 og 2018.

[5] Árið 1992 er notað *aldrei* í stað *nær aldrei* líkt og árin 2004, 2010, 2013, 2016 og 2018

VII. Hluti

Heilsuhegðun og heilsuvísar

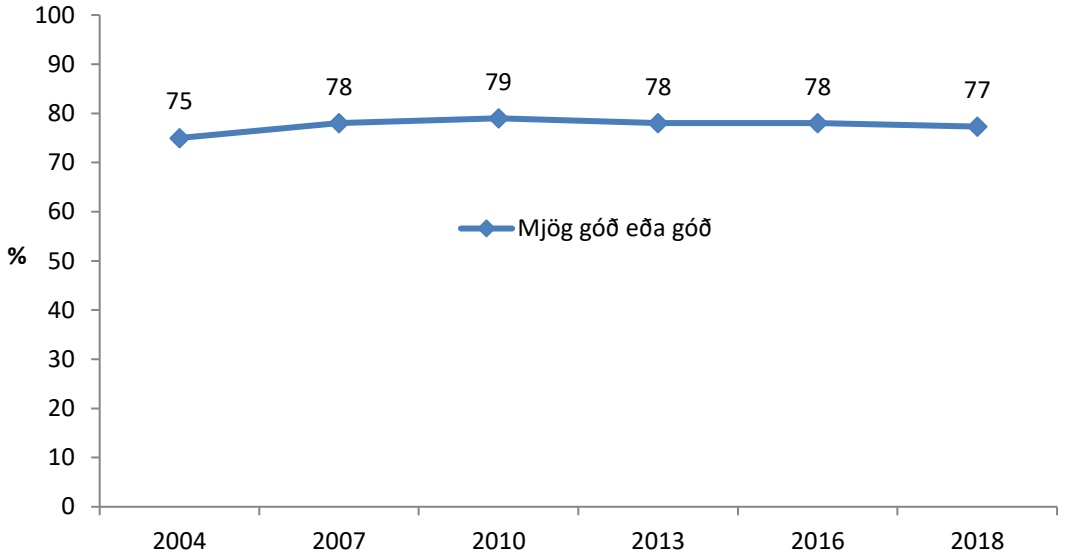

Mynd 76. Hlutfall framhaldsskólanema árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 sem segja líkamlega heilsu sína góða eða mjög góða.

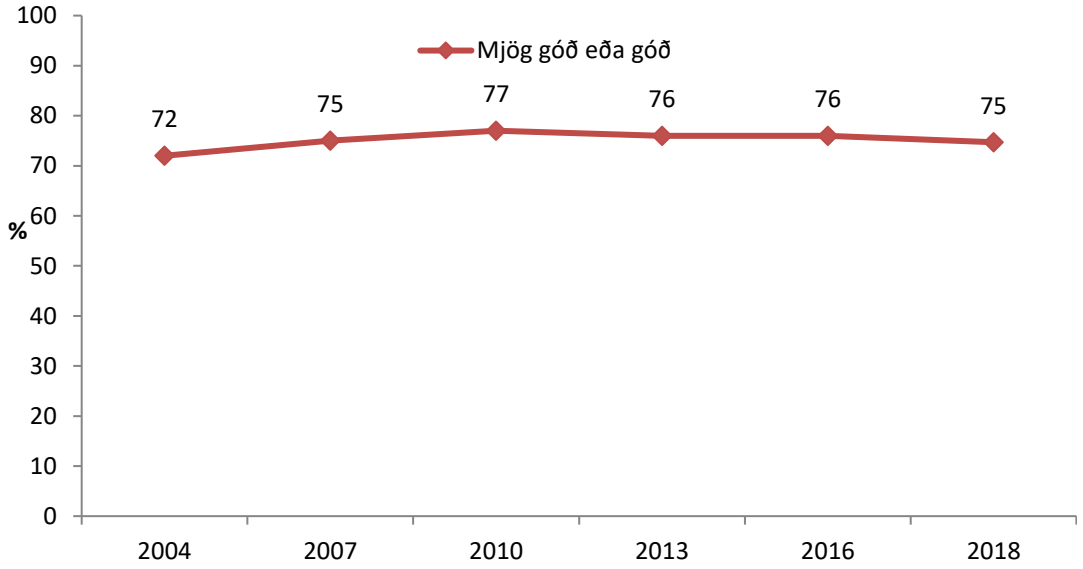

Mynd 77. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 sem segja líkamlega heilsu sína góða eða mjög góða.

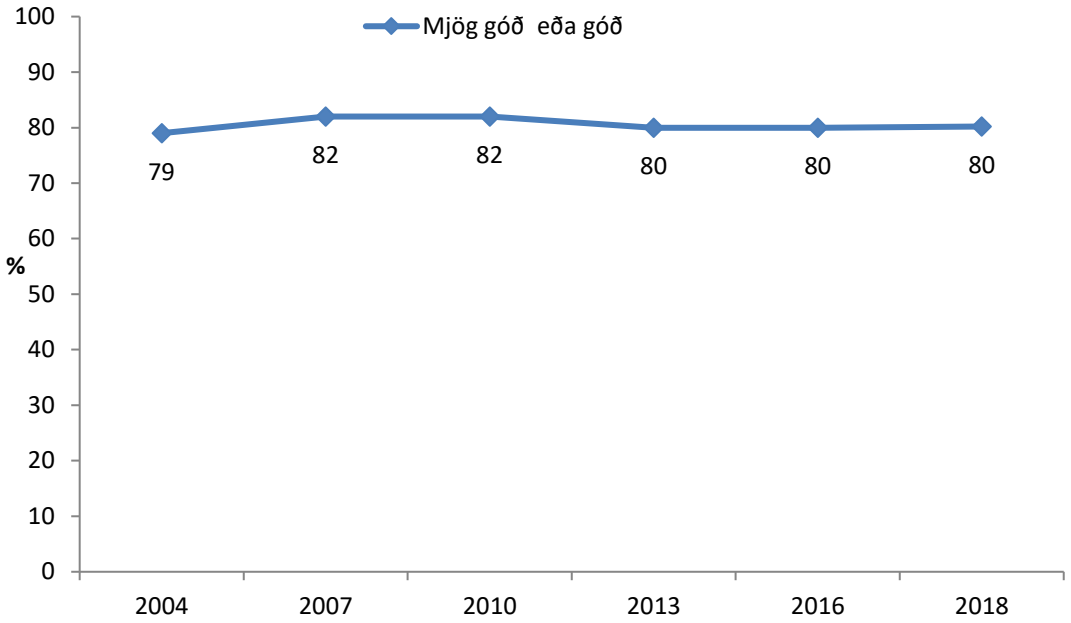

Mynd 78. Hlutfall stráka í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 sem segja líkamlega heilsu sína góða eða mjög góða.

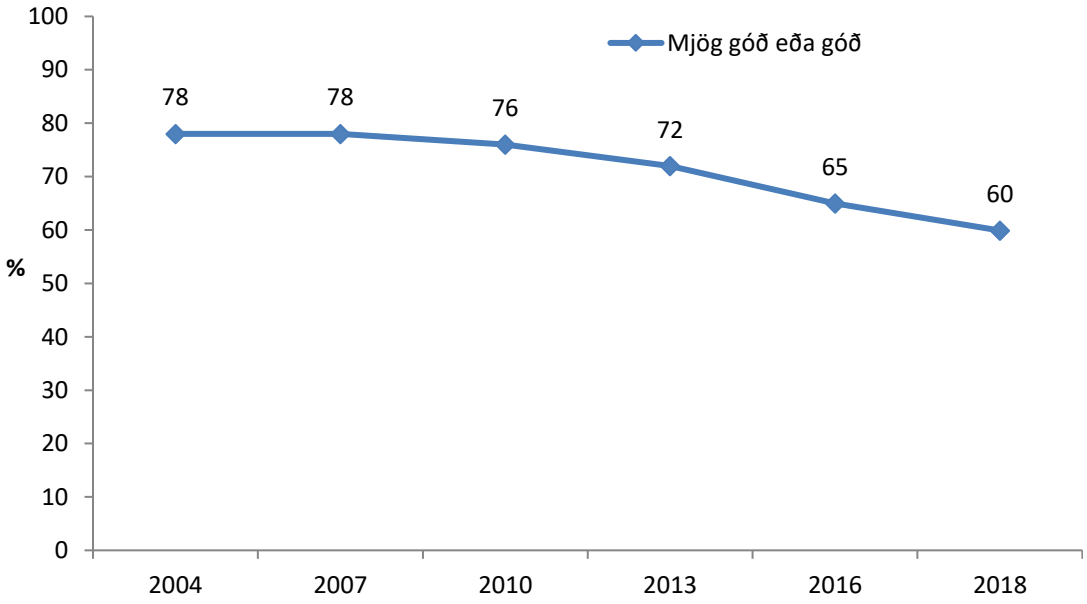

Mynd 79. Hlutfall framhaldsskólanema árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 sem segja andlega heilsu sína góða eða mjög góða.

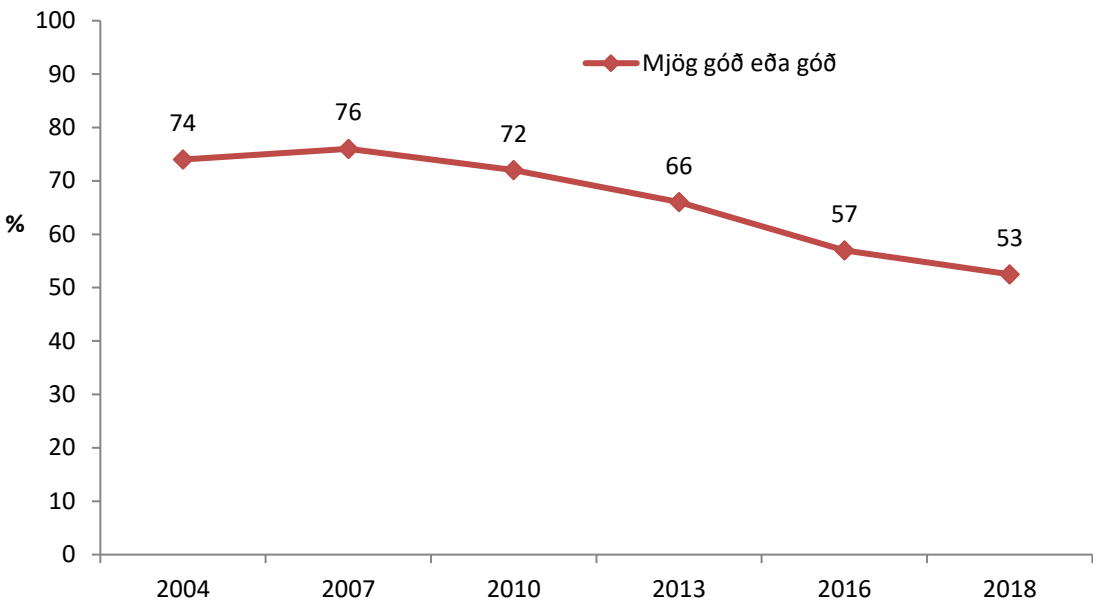

Mynd 80. Hlutfall stelpna í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 sem segja andlega heilsu sína góða eða mjög góða.

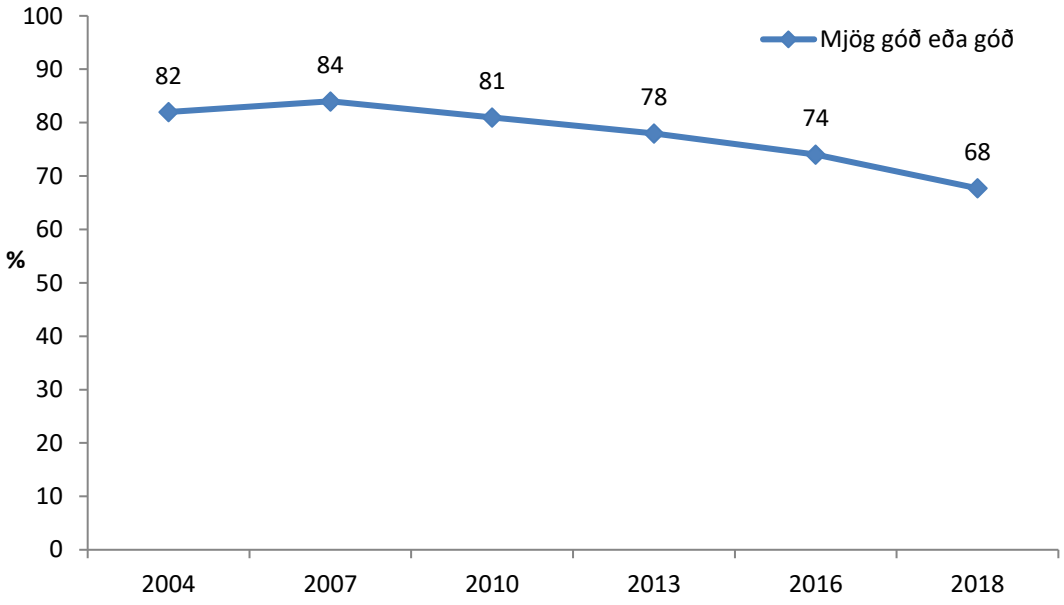

Mynd 81. Hlutfall stráka í framhaldsskólum árin 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 sem segja andlega heilsu sína góða eða mjög góða.

Tafla 8. Hversu mörg glös eða bolla drekkur þú af eftirfarandi á hverjum degi? Hlutfall þeirra sem segja: eitt/einn til þrjá/þrjú glös/bolla af kaffi eða kóla-drykkjum (t.d. Kók/Pepsí), greint eftir kynferði árin 2010, 2013, 2016 og 2018.

Dagleg drykkja (eitt/einn til þrjá/þrjú Glös/bollar)	Strákar Fjöldi (%)	Stelpur Fjöldi (%)	Heild Fjöldi (%)
Árið 2010			
Kaffi	1101 (21)	896 (16)	1997 (18)
Kóladrykkir	3246 (63)	2898 (51)	6144 (57)
Árið 2013			
Kaffi	1276 (25)	1018 (19)	2294 (22)
Kóladrykkir	2854 (57)	2105 (39)	4959 (48)
Árið 2016			
Kaffi	1727 (34)	1334 (26)	3061 (30)
Kóladrykkir	2202 (45)	1611 (31)	3815 (38)
Árið 2018			
Kaffi	1315 (28)	1164 (24)	2479 (26)
Kóladrykkir	1957 (43)	1547 (32)	3504 (37)

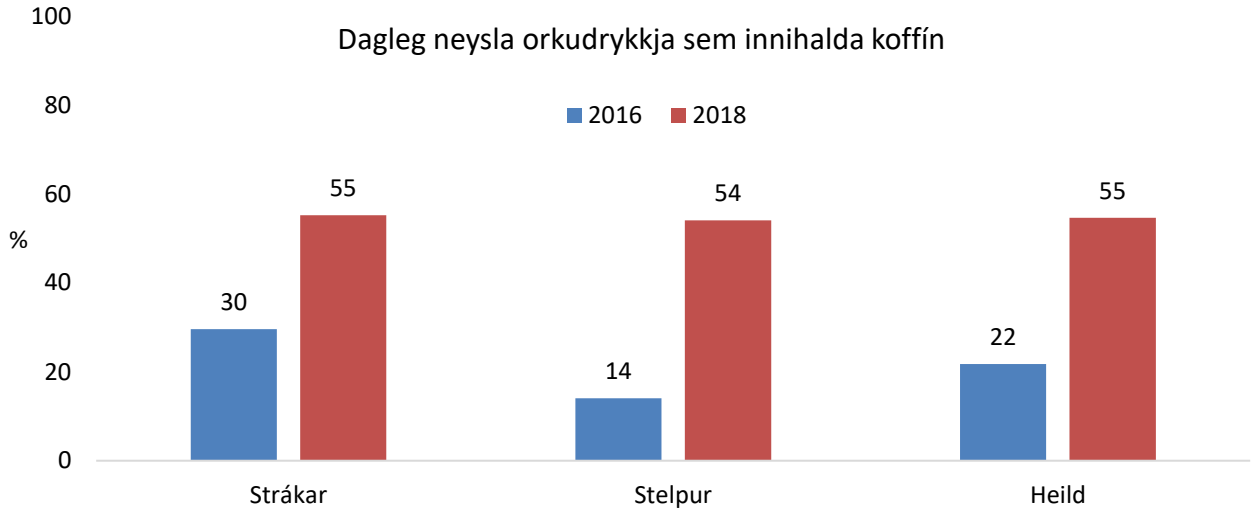

Mynd 82. Hversu mörg glös eða bolla drekkur þú af eftirfarandi á hverjum degi? Hlutfall þeirra sem segjast drekka einn eða fleiri orkudrykk sem inniheldur koffín daglega, greint eftir kynferði árin 2016 og 2018.

Sögulegt samhengi. Niðurstöður úr „Ungt fólk“ 1992 til 2018

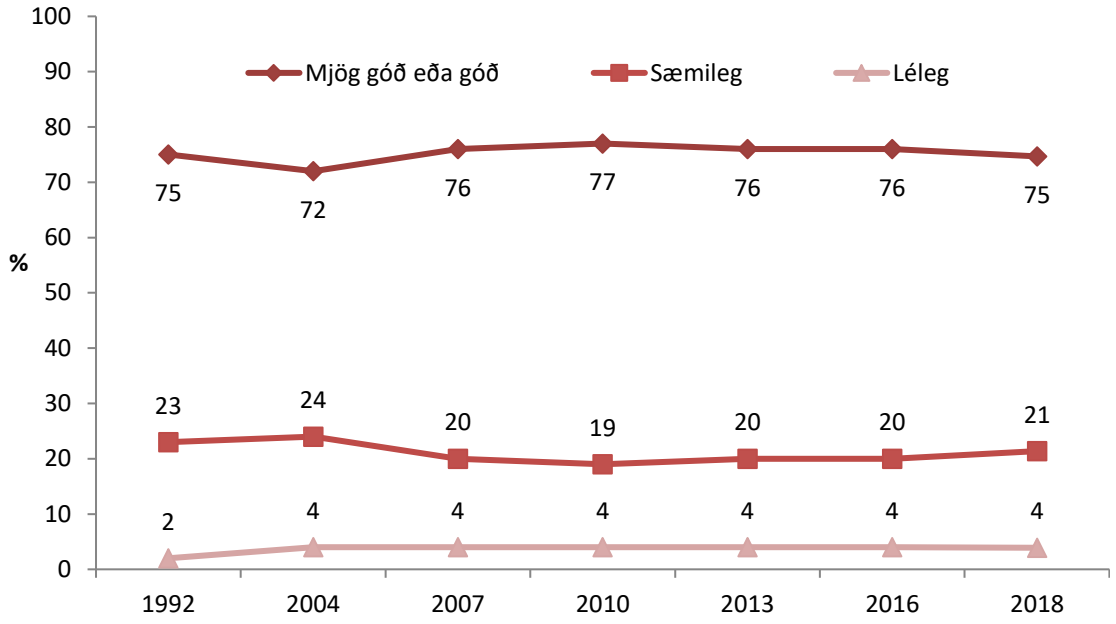

Mynd 83. Hlutfall stelpna á landinu, árin 1992, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu góða eða slæma þær telja líkamlega heilsu sína vera?

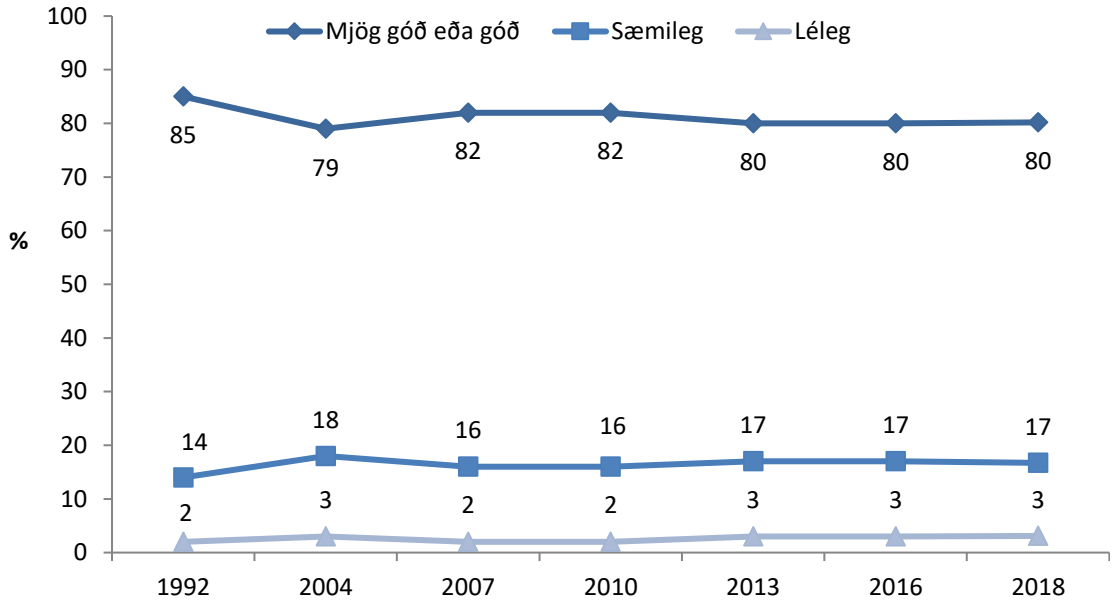

Mynd 84. Hlutfall stráka á landinu, árin 1992, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu góða eða slæma þeir telja líkamlega heilsu sína vera?

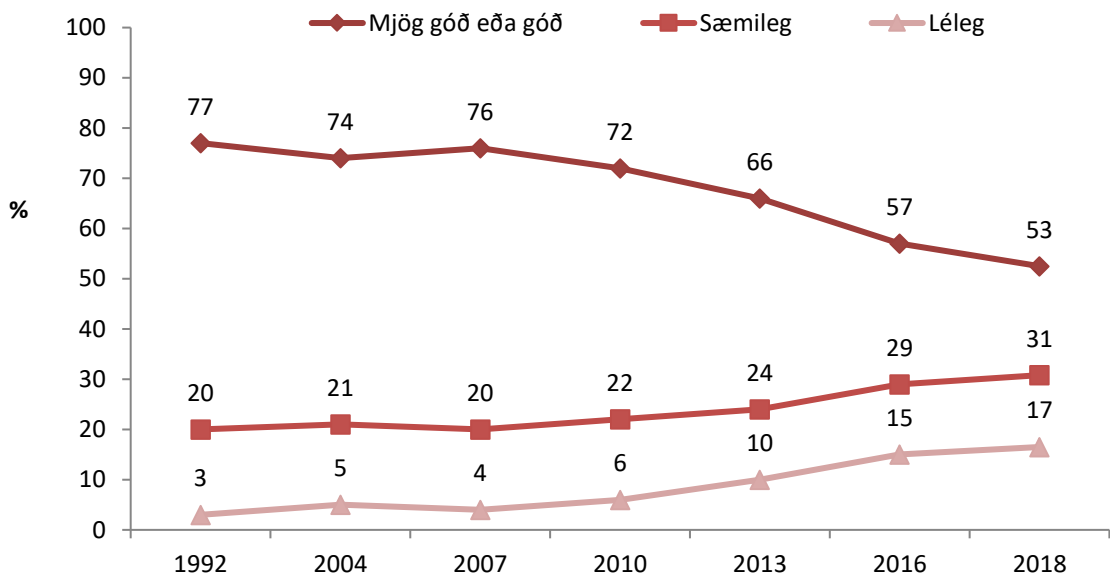

Mynd 85. Hlutfall stelpna á landinu, árin 1992, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu góða eða slæma þær telja andlega heilsu sína vera?

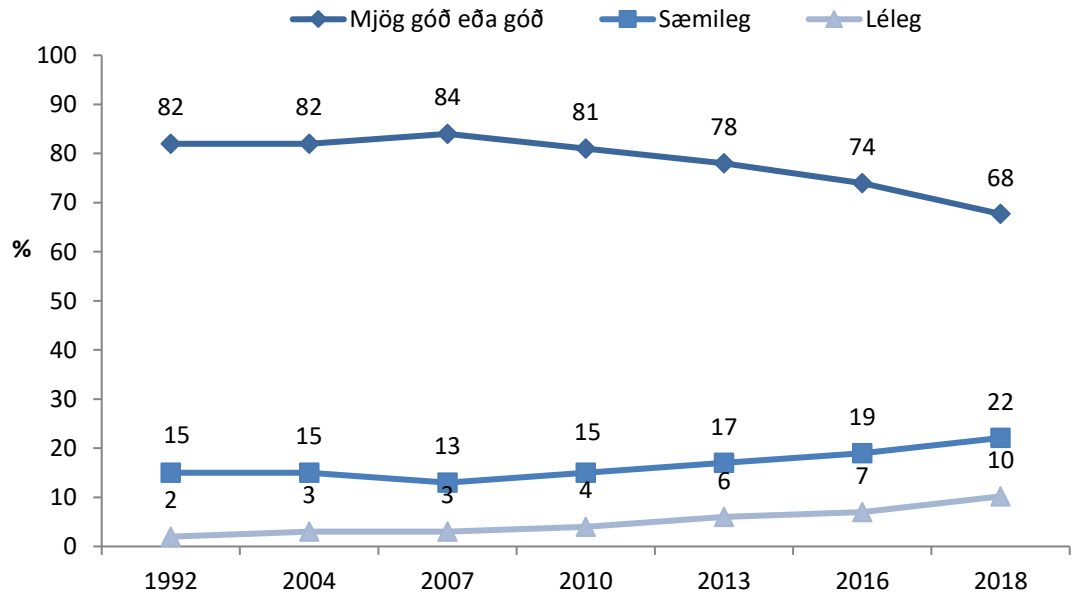

Mynd 86. Hlutfall stelpna á landinu, árin 1992, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 eftir því hversu góða eða slæma þeir telja andlega heilsu sína vera?

VIII. Hluti

Vímuefnanotkun framhaldsskólanema

Daglegar reykingar

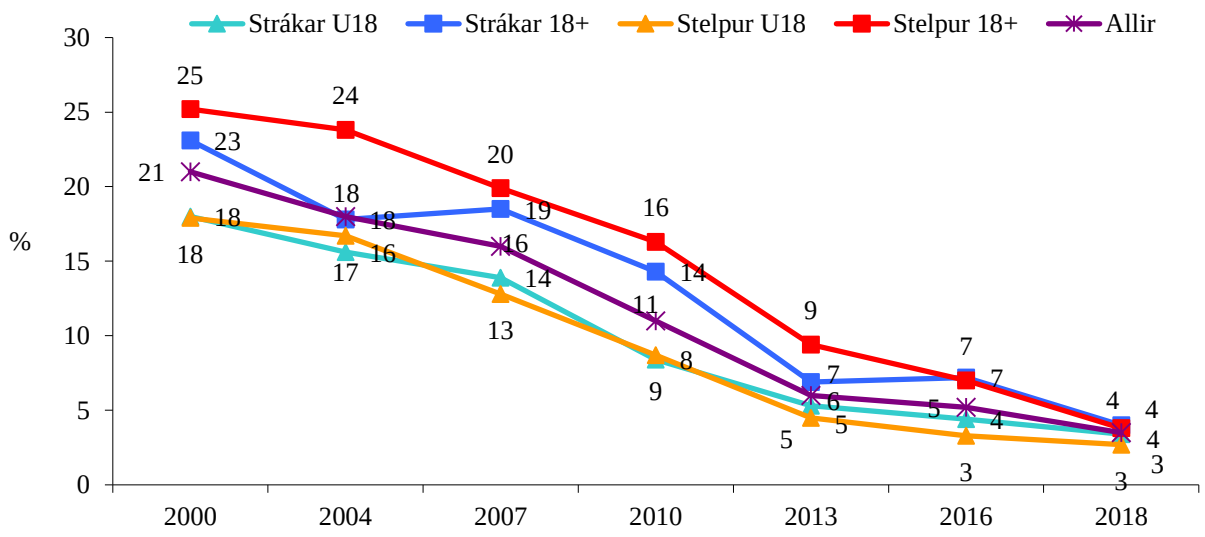

Mynd 87. Hlutfall framhaldsskólanema á Íslandi árin 2000, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2016 sem segjast reykja sígarettur daglega.

Tafla 9. Rafrettunotkun framhaldsskólanema árin 2016 og 2018.

Rafrettunotkun	2016	2018
Prófað einu sinni eða oftar um ævina	48.9	62.2
Notað einu sinni eða oftar sl. 30 daga	29.4	41.8
Notað daglega síðastliðna 30 daga	9.8	23.3

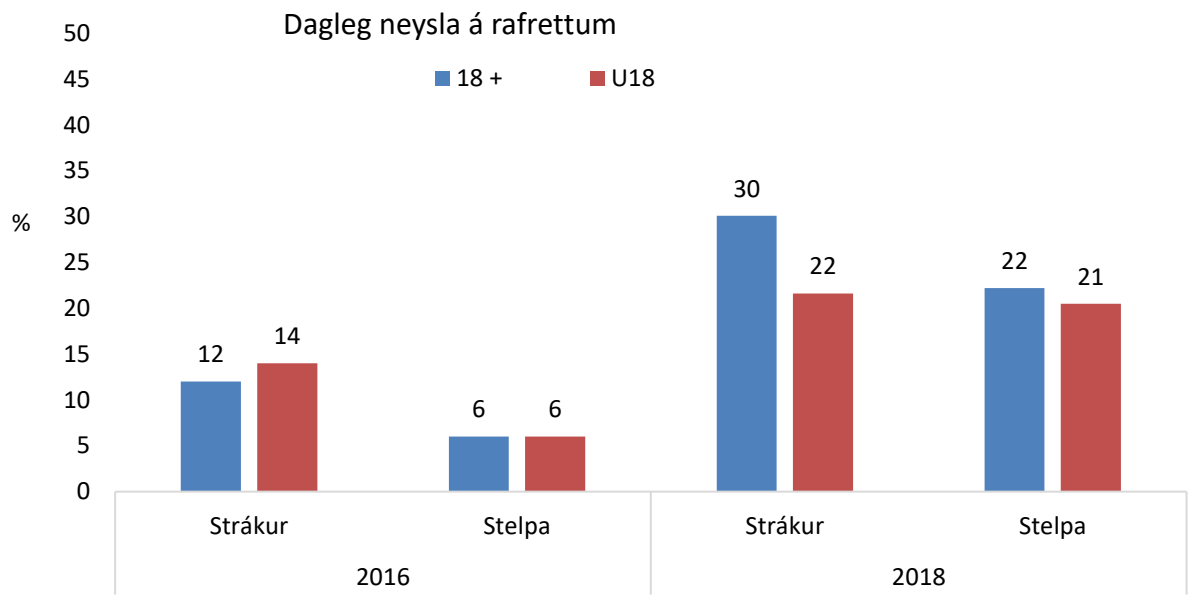

Mynd 88. Hve oft hefur þú reykt rafrettur að jafnaði síðastliðna 30 daga, hlutfall framhaldsskólanema sem nota rafrettur daglega. Greint eftir kynferði og aldri árin 2016 og 2018.

Notkun munn- og neftóbaks

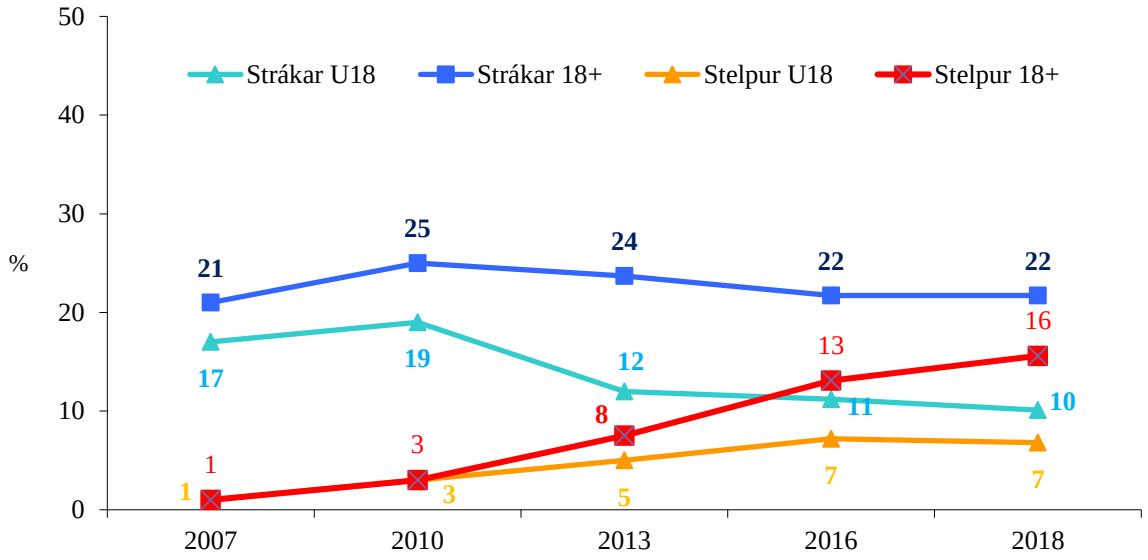

Mynd 89. Hlutfall framhaldsskólanema á Íslandi árin 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 sem hafa notað munntóbak 3x eða oftar síðastliðna 30 daga.

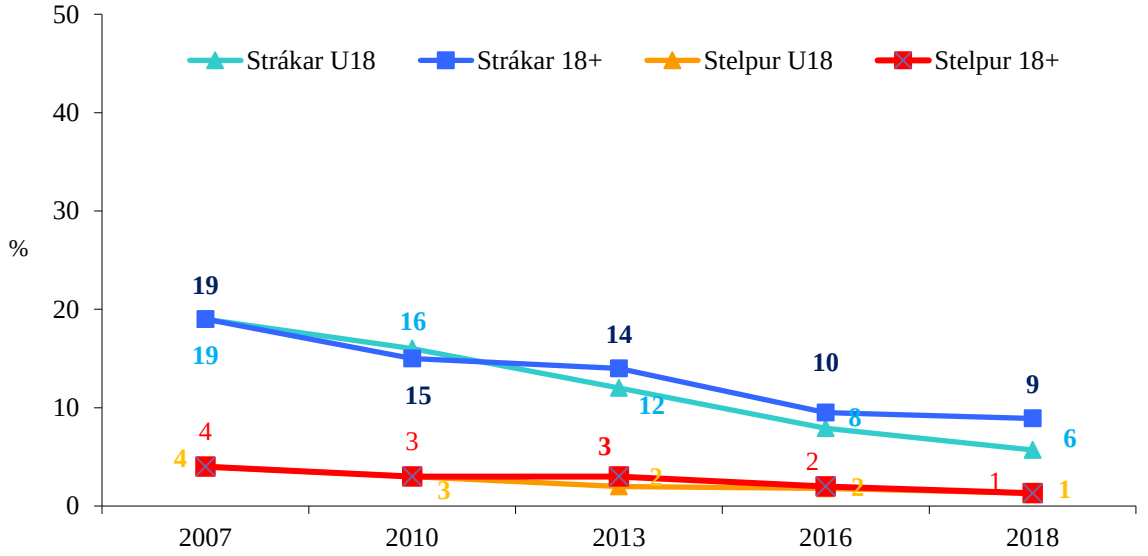

Mynd 90. Hlutfall framhaldsskólanema á Íslandi árin 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 sem hafa notað neftóbak 3x eða oftar síðastliðna 30 daga.

Ölvun og áfengir drykkir síðastliðna 30 daga

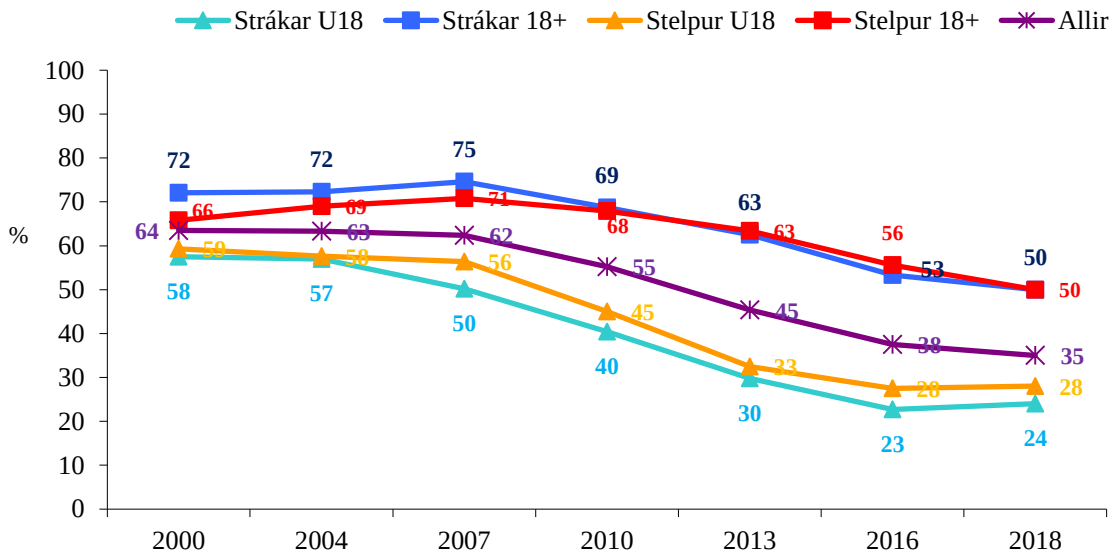

Mynd 91. Hlutfall framhaldsskólanema á Íslandi sem hafa orðið ölvuð einu sinni eða oftar síðastliðna 30 daga, árin 2000, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018.

Áfengir drykkir

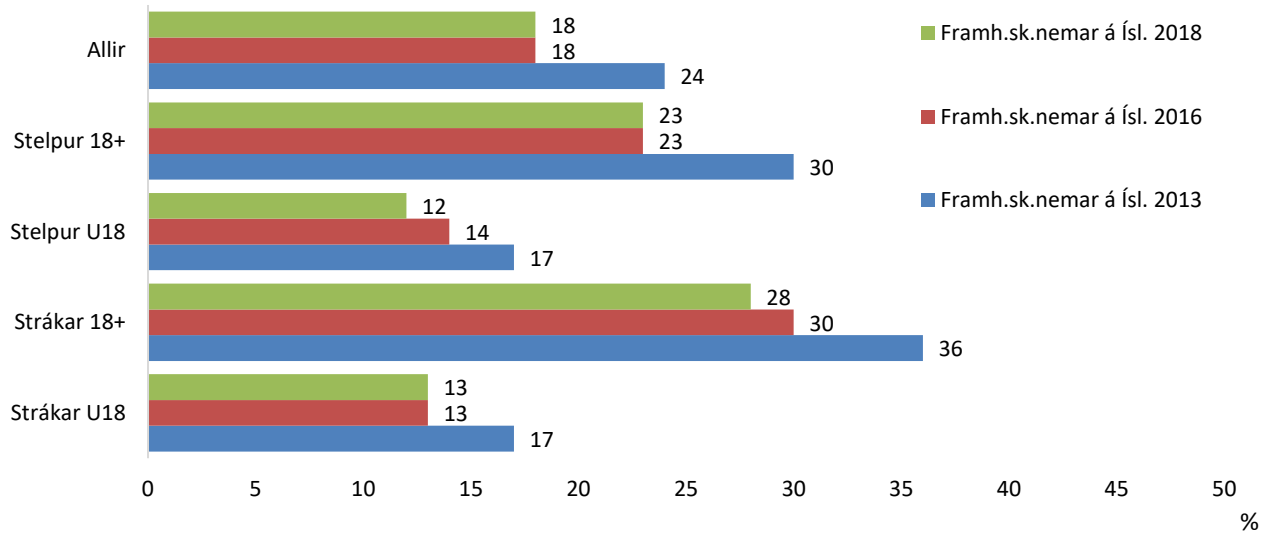

Mynd 92. Hlutfall framhaldsskólanema á Íslandi eftir því hversu oft þau hafa drukkið áfengi blandað saman við orkudrykk: Einu sinni eða oftar síðastliðna 30 daga, greint eftir kyni, árin 2013, 2016 og 2018.

Ólögleg vímuefni

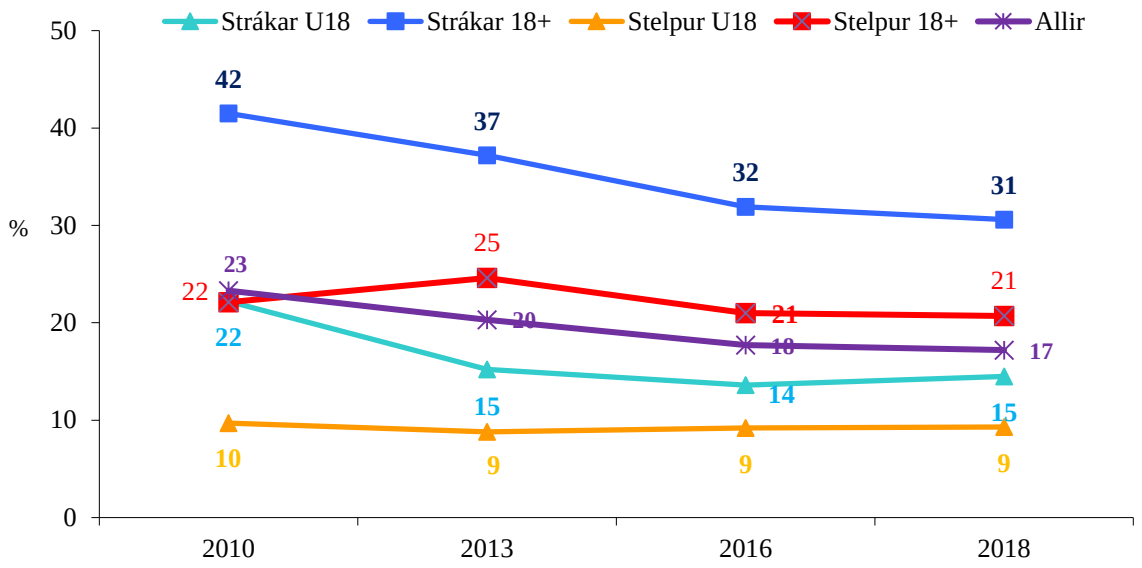

Mynd 93. Hlutfall framhaldsskólanema á Íslandi í heild sem hafa notað marijúana einu sinni eða oftar um ævina, árin 2010, 2013, 2016 og 2018.

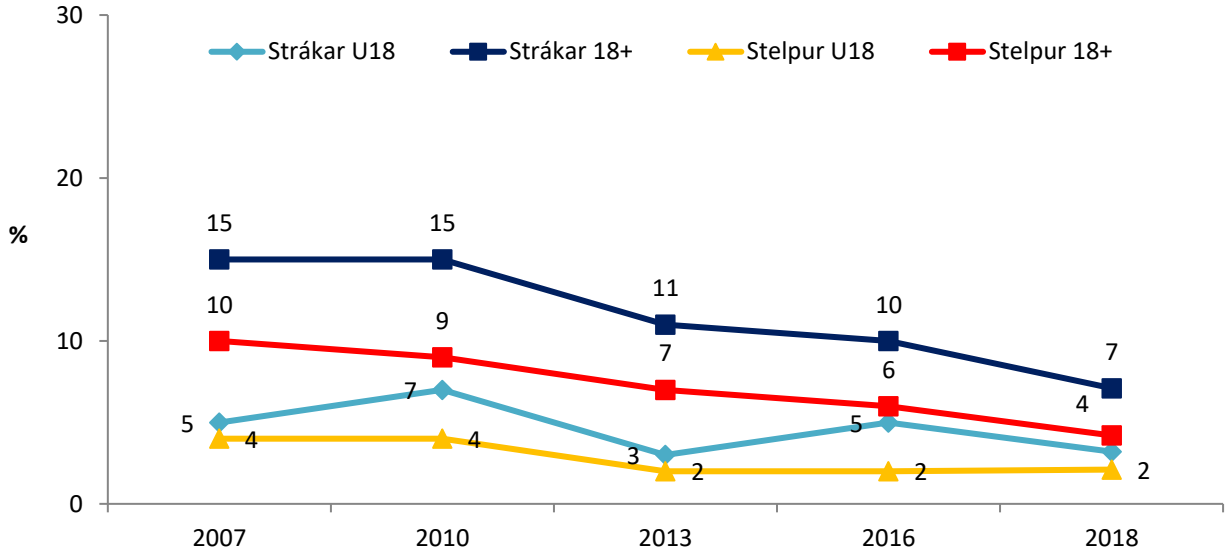

Mynd 94. Hlutfall framhaldsskólanema á landinu, árin 2007, 2010, 2013, 2016 og 2018 sem hafa notað amfetamín einu sinni eða oftar um ævina.

Lyfseðilsskyld lyf án lyfseðils

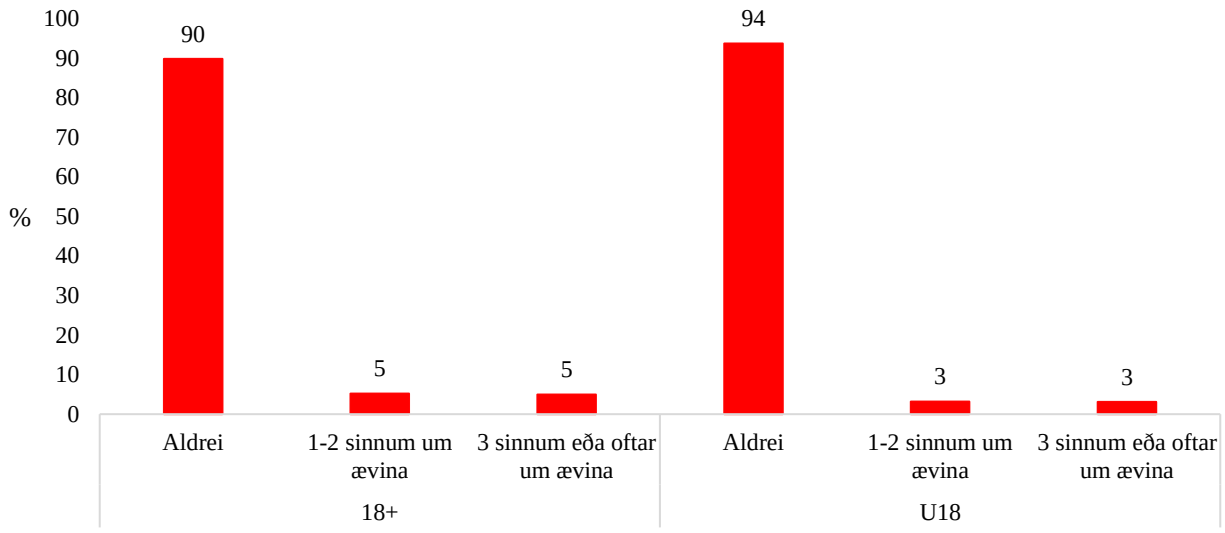

Mynd 95. Hlutfall framhaldsskólanema á Íslandi sem hafa notað svefntöflur eða róandi lyf án lyfseðils einu sinni eða oftar um ævina, árið 2018.

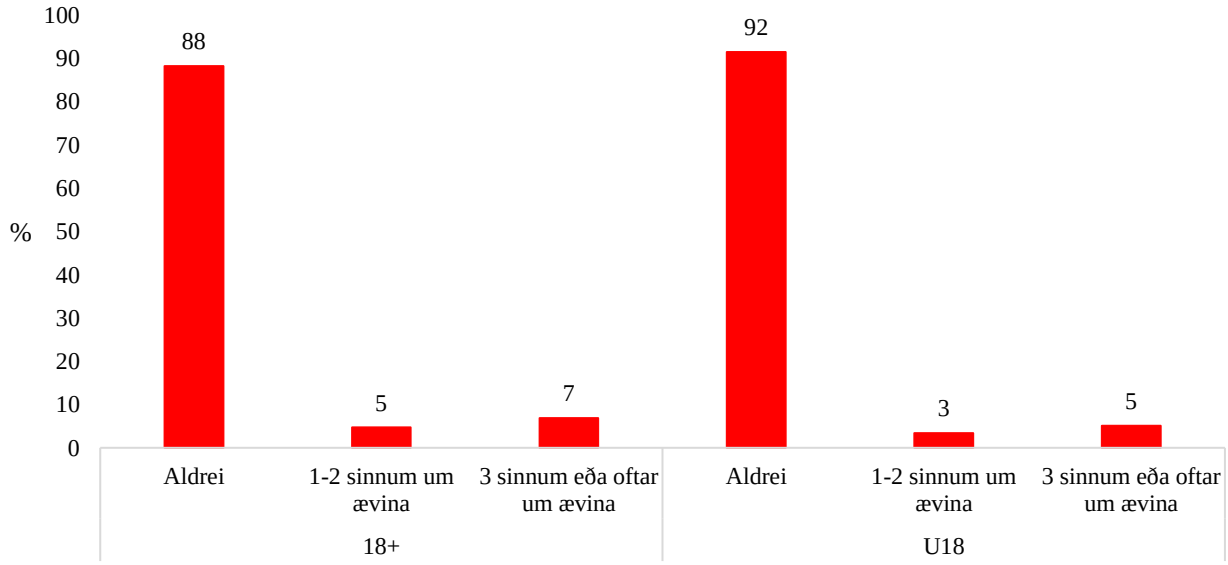

Mynd 96. Hlutfall framhaldsskólanema á Íslandi sem hafa notað morfínskyld verkjalyf án lyfseðils einu sinni eða oftar um ævina, árið 2018

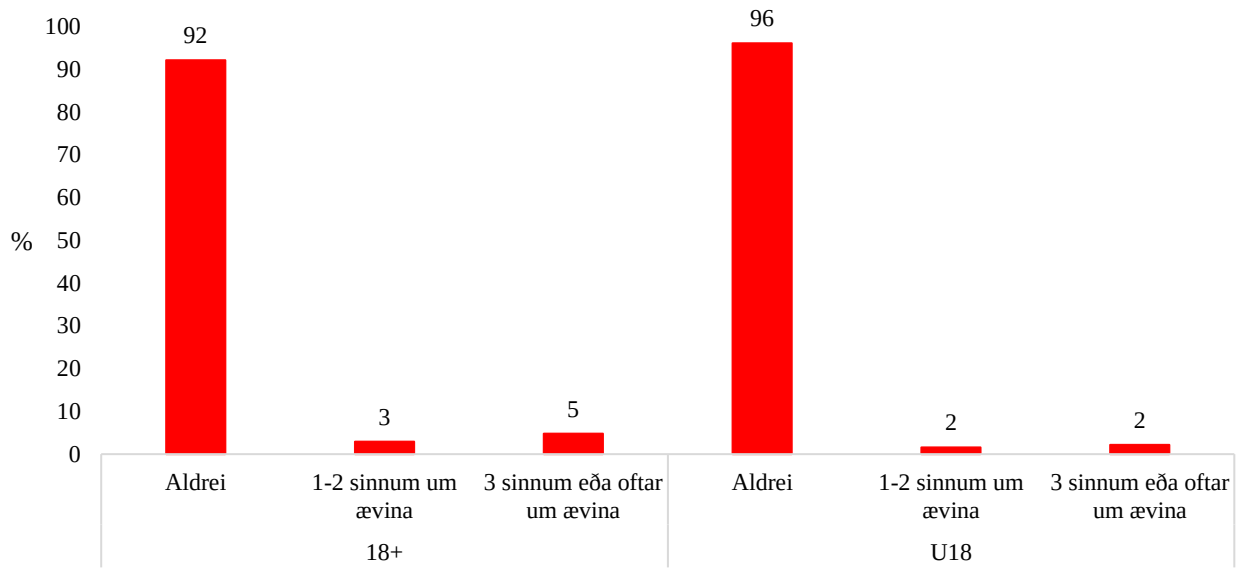

Mynd 97. Hlutfall framhaldsskólanema á Íslandi sem hafa notað örvandi lyf án lyfseðils einu sinni eða oftar um ævina, árið 2018.

Stökk á milli skólastiga

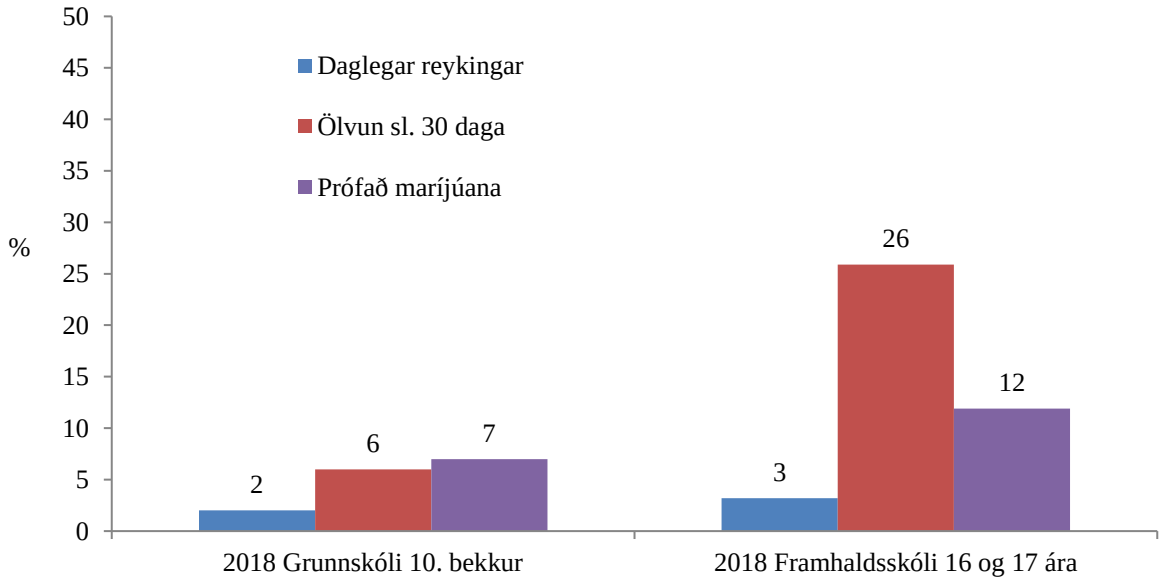

Mynd 98. Hlutfall nemenda í 10. bekk grunnskóla og hlutfall 16 og 17 ára framhaldsskólanema, sem segjast reykja daglega, hafa orðið ölvuð einu sinni eða oftar síðastliðna 30 daga og **prófað** marijúana einu sinni eða oftar um ævina.

Vísindagreinar

Undanfarin ár hafa tugir vísindagreina verið birtar úr gögnunum *Ungt fólk*. Yfirlit yfir hluta þessara greina má sjá hér að neðan, en frekari upplýsingar má nálgast á www.rannsoknir.is.

2017

Baldursdottir, B.; Valdimarsdottir,H.B.; Krettek, A.; Gylfason, H.F., Sigfusdottir, I.D. (2017). Age-related differences in physical activity and depressive symptoms among 10-19-year-old adolescents: A population based study. *Psychology of Sport and Exercise, 28*, 91-99.

Ragnarsdottir, L.D; Kristjansson,A.L.; Thorisdottir, I.E; et al. (2017). Cumulative risk over the early life course and its relation to academic achievement in childhood and early adolescence. *Preventive Medicine, 96*, 36-41.

Sigfusdottir, I. D. Asgeirsdottir, B. B. Hall, H. A., Sigurdsson, J. F., Young S., and Gudjonsson, G.H. (2017). An epidemiological study of ADHD and conduct disorder: does family conflict moderate the association? *Social Psychiatry and Psychiatry Epidemiology*

Kristjansson AL., Mann, MJ., Smith, ML., Sigfusdottir (2017). Social Profile of Middle School Students Who Use Electronic Cigarettes: Implications for Primary Prevention.*Prevention Science*, E-pub ahead of print.

Kristjansson, AL., Thorisdottir, IE., Steingrimsdottir, T., Allegrante, JP., Lilly, CL., Sigfusdottir, ID. (in press). Maternal Smoking during Pregnancy and Scholastic Achievement in 4th, 7th and 10th grade: Evidence from the LIFECOURSE Cohort Study. *European Journal of Public Health*.

Kristjansson, AL., Mann, MJ., Sigfusson, J., Sarbu, EA., Grubliauskiene, J., Daily, SM., Sigfusdottir, ID. (2017). Prevalence of e-cigarette use among adolescents in 13 Eastern European Towns and Cities. *Public Health*, 147, 66 – 68.

2016

Ragnarsdottir, LD., Kristjansson, AL., Thorisdottir, IE., Allegrante, JP., Valdimarsdottir, HB., Gestsdottir, S., Sigfusdottir ID. (2017). Cumulative Risk over the Early Life Course and its Relations to Academic Achievement in Childhood and Early Adolescence. *Preventive Medicine*, 96, 36 – 41.

Mann, MJ., Kristjansson, AL., Smith, ML., Sigfusdottir, ID. (2016). The Influence of Negative Life Events and Problem Behavior on Grades in Early Adolescence: Pathways to

Academic Risk in Middle School.*Research in Middle Level Education*, 39: 10, 1-13.

Kristjansson, AL., Sigfusdottir, ID., Thorlindsson, T., Mann, MJ., Sigfusson, J., Allegrante, JP. (2016). Population trends in smoking, alcohol use, and primary prevention variables among adolescents in Iceland, 1997-2014. *Addiction*, 111, 645-652.

2015

Kristjansson, A.L., Sigfusdottir, I.D. (2016). E-cigarette use and relations to tobacco and alcohol use among adolescents. *BMC medicine, 12,* 103.

Kristjansson, A.L., Mann, M.J. Sigfusdottir, I.D. (2015). Licit and illicit substance use by adolescent e- cigarette users compared with conventional cigarette users, dual users and nonusers. *Journal of adolescent health, 57*(5), 562-564.

Murray, C.J.L. et al. (incl. Sigfusdottir, ID). (2015). Global, regional, and national disability-adjusted life years (DALYs) for 306 diseases and injuries and healthy life expectancy (HALE) for 188 countries, 1990-2013: quantifying the epidemiological transition. *The Lancet, 386,* 2145-2191.

Forouzanfar, M.H, et al. (incl. Sigfusdottir, ID). (2015). Global, regional, and national comparative risk assessment of 79 behavioral, environmental and occupational, and metabolic risks or clusters of risks in 188 countires, 1990-2013: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2013. *The Lancet, 386,* 2287-2323.

Vos, T et al. (incl. Sigfusdottir, ID.). (2015). Global, Regional, and national incidence, prevalence and years lived with disability for 301 acute and chronic diseases and injuries in 188 countries, 1990-2013: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2013. *The Lancet, 386,* 743-800.

Mann, M., Kristjansson, A.L., Sigfusdottir, I.D., Smith, M.L. (2015). The Role of Community, Family, Peer and School Factors in Group bullying: Implications for School-based Intervention. *Journal of School Health, 85,* 477-486.

Kristjansson, A.L., Mann, M.J., Sigfusdottir, I.D., James, J.E. (2015). Mode of Daily Caffeine Consumption Among Adolescents and the Practice of Mixing Alchol with Energy Drinks: Relationships to Drunkenness. *Journal of studies on Alcohol and Drugs, 76,* 397-405.

Asgeirsdottir, B.B., Sigfusdottir, I.D. (2015). Gender differences in co-occurence of depressive and anger symptoms among adolescents in five Nordic countires. *Scandinavian journal of Public Health, 43,* 183-189.

Mohsen, N. Et al (incl. Sigfusdottir, I.D.). (2015). Global, regional, and national age-sex specific all-cause and cause-specific mortality for 240 causes of death, 1990-2013: a

systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2013. *The Lancet,385*, 117-171.

James, J.E., Kristjansson, A.L. Sigfusdottir, I.D. (2015). A gender-specific analysis of adolescent dietary caffeine, alcohol consumption, anger, and violent behavior. *Substance use & misuse. 50*, 257-267.

Drake, K., Sigfusdottir, I.D., Sigurdsson, J.F., Gudjonsson, G.H. (2015). Gender differences in the interplay between exposure to trauma and parental disturbances within the home, stress-sensitivity and reported false confessions in adolescents. *Personality and Individual differences, 87,* 282-87.

Drake, K., Gudjonsson, G.H., Sigfusdottir, I.D., Sigurdsson, J.F. (2015). An investigation into the relationship between the reported experience of negative life events, trait stress-sensitivity and false confessions among further education students in Iceland. *Personality and Individual Differences, 81*, 135-40.

2014

Mann, M. J., Kristjansson, A. L., Sigfusdottir, I. D. (in press). The Impact of Negative Life Events: Comparing the Relative Vulnerability of Middle School, High School, and College-age Students. *Research in Middle Level Education Online*.

Eidsdottir, S. T., Kristjansson, A. L., Sigfusdottir, I. D., Garber, C. E., Allegrante, J. P. (in press). Association between higher BMI and depressive symptoms in Icelandic adolescents: the mediational function of body image. *European Journal of Public Health*.

Kristjansson, A.L., Sigfusdottir, I.D., Sigfusson, J., Allegrante, J.P. (2014). Self-Generated Identification Codes in Longitudinal Prevention Research with Adolescents: A Pilot Study of Matched and Unmatched Subjects. *Prevention Science*, 15(2), 205-212

Kristjansson, A. L., Sigfusdottir, I. D., Mann, M. J., James, J. E. (2014). Caffeinated Sugar-Sweetened Beverages and Common Physical Complaints in Icelandic Children Aged 10-12 Years. *Preventive Medicine, 58*, 40-44.

Gudjonsson, G. H., Sigurdsson, J. F., Sigfusdottir, I. D., & Young, S. (2014). A national epidemiological study of offending and its relationship with ADHD symptoms and associated risk factors. *Journal of Attention Disorders*, *18*(1), 3–13.

2013

Sigfusdottir, I. D., Asgeirsdottir, B. B., Gudjonsson, G. H., & Sigurdsson, J. F. (2013). Suicidal ideations and attempts among adolescents subjected to childhood sexual abuse and family conflict/violence: The mediating role of anger and depressed mood. *Journal of Adolescence, 36*(6), 1227–1236.

Halldorsson, V., Thorlindsson, T. and Sigfusdottir, I.D. (2013). Adolescent sport participation and alcohol use: The importance of sport organization and the wider social context. *International Review for the Sociology of Sport*, DOI: 10.1177/1012690213507718.

Kristjansson, A. L., Sigfusdottir, I. D., & Allegrante, J. P. (2013). Adolescent substance use and peer use: a multilevel analysis of cross-sectional population data. *Substance abuse treatment, prevention, and policy, 8*(1), 27.

Kristjansson, A.L., Sigfusson, J., Sigfusdottir, I.D., Allegrante, J.P. (2013). Data collection procedures for school-based surveys among adolescents: the Youth in Europe Study. *Journal of School Health, 83*(9), 662-667.

Kristjansson, A. L., Sigfusdottir, I.D., Frost, S.S., & James, J.E. (2013). Adolescent Caffeine Consumption and Self-reported Violence and Conduct Disorder. *Journal of Youth and Adolescence,* 1 - 10.

Eidsdottir, S.T., Kristjansson, A.L., Sigfusdottir, I.D., Garber, C.E., Allegrante, JP. (2013). Secular trends in overweight and obesity among Icelandic adolescents: Do parental education levels and family structure play a part? *Scandinavian Journal of Public Health, 41*, 384-391.

Yang, F., Helgason, A.R., Sigfusdottir, I.D., Kristjansson, A.L. (2013). Electronic Screen Use and Mental Well-being of 10-12 year old children. *European Journal of Public Health, 23*(3), 492-498.

Sigfusdottir, I.D., Kristjansson, A.L., Agnew, R. (2012). A Comparative Analysis of General Strain Theory. *Journal of Criminal Justice, 40*, 117-127.

Gísladóttir ,T.L, Matthíasdóttir, A., Kristjánsdóttir, H. (2013). The effect of adolescents' sports clubs participation on self-reported mental and physical conditions and future expectations. *J Sports Sci, 31*(10), 1139-45.

2012

Asgeirsdottir, B. B., Ingolfsdottir, G., & Sigfusdottir, I. D. (2012). Body Image Trends among Icelandic Adolescents: A Cross-sectional National Study from 1997 to 2010. *Body Image, 9,* 404-408.

Palsdottir, A., Asgeirsdottir, B. B., & Sigfusdottir, I. D. (2012). Gender difference in well-being during school lessons among 10 to 12 year old children: The effects of school, family and peer related factors. *Scandinavian Journal of Public Health, 40*, 605-613.

Guðjonsson, G. H., Sigurdsson, J. F., Sigfusdottir, I. D., et al. (2012). False confessions to police and their relationship with conduct disorder, ADHD, and life adversity. *Personality and Individual Differences 52*, 696-701.

Sigfusdottir, I. D., Kristjansson, A. L., Robert, A. (2012). A comparative analysis of general strain theory. *Journal of Criminal Justice 40,* 117-127.

Guðjonsson, G. H., Sigurdsson, J. F., Sigfusdottir, I. D., et al. (2012). An epidemiological Study of ADHD symptoms among young persons and the relationship with cigarette smoking, alcohol consumption, and illicit drug use. *Journal of Child Psychology and Psychiatry 53,* 304-312.

Thorisdottir, I. E., Kristjansson, A. L., Sigfusdottir, I. D., et al. (2012). The landscape of Overweight and Obesity in Icelandic Adolescents: Geographic Variation in Body-Mass Index between 2000 and 2009. *Journal of Community Health 37,* 234-241.

2011

Gunnlaugsson, G., Kristjansson, A. L., et al. (2011). Intrafamilial conflict and emotional well-being: A population based study among Icelandic adolescents. *Child Abuse & Neglect, 35,* 372-381.

James, J. E., Kristjansson, A. L., Sigfusdottir, I. D., et al. (2011). Adolescent substance use, sleep, and academic achievement: Evidence of harm due to caffeine. *Journal of Adolescence, 34,* 665-673.

Kristjansson, A. L., Sigfusdottir, I. D., Allegrante, J. P & James, J. E. (2011). Adolescent Caffeine Consumption, Daytime Sleepiness, and Anger. *Journal of Caffeine Research, 1*(1), 75-82.

Sigfusdottir, I. D., Asgeirsdottir, B. B., Sigurdsson, J. F., Gudjonsson, G. H. (2011). Physical activity buffers the effects of family conflict on depressed mood: A study on adolescent girls and boys *Journal of Adolescence, 34,* 895-902.

Kristjansson, A. L., Sigfusdottir, I. D., Karlsson, T., Allegrante, J. P. (2011). The Perceived Parental Support (PPS) Scale: Validity and reliability in the 2006 Youth in Europe substance use prevention survey. *Child Indicators Research, 4*(3), 515-528.

Asgeirsdottir, B. B., Sigfusdottir, I. D., Gudjonsson, G. H. et al. (2011). Associations between sexual abuse and family conflict/violence, self-injurious behavior, and substance use: The mediating role of depressed mood and anger. *Child Abuse & Neglect, 35,* 210-219.

James, J. E., Kristjansson, A. L., Sigfusdottir, I. D. (2011). Adolescent Substance Use, Sleep, and Academic Achievement: Evidence of Harm Due to Caffeine. *Journal of Adolescence, 34,* 665-673.

Sigfúsdóttir, I. D., Kristjansson, A. L., Gudmundsdottir, M. L., & Allegrante, J. P. (2011). Substance use prevention through school and community-based health promotion: a transdisciplinary approach from Iceland. *Global health promotion, 18*(3), 23–26.

Kristjansson, A. L., Sigfusdottir, I. D., Karlsson, T., Allegrante, J. P. (2011). The Perceived Parental Support (PPS) Scale: Validity and reliability in the 2006 Youth in Europe substance use prevention survey. *Child Indicators Research, 4*, 515-528.

James, J. E., Kristjansson, A. L., Sigfusdottir, I. D. (2011). Adolescent Substance Use, Sleep, and Academic Achievement: Evidence of Harm Due to Caffeine. *Journal of Adolescence, 34*(4), 665-673.

2010

Thorlindsson, T. and Halldorsson, V. (2010). Sport, and use of anabolic androgenic steroids among Icelandic high school students: A critical test of three perspectives. *Substance Abuse Treatment, Prevention, and Policy, 5*, 32.

Sigfusdottir, I. D., Asgeirsdottir, B. B., Sigurdsson, J. F., and Gudjonsson, G. H. Physical activity buffers the effects of family conflickt on depressed mood: A study on adolescent girls and boys. *Journal of Adolescence, 34*(5), 895-902.
.
Asgeirsdottir B. B, Gudjonsson G. H, Sigurdsson J. F, et al.Protective processes for depressed mood and anger among sexually abused adolescents: The importance of self-esteem. *Personality and individual differences, 49*(5), 402-407

Kristjansson, A. L., James, J. E., Allegrante, J. P., Sigfusdottir, I. D., Helgason, A. R. (2010). Adolescent substance use, parental monitoring, and leisure time activities: 12-year outcomes of primary prevention in Iceland.*Preventive Medicine*, *51*, 168-171.

Eidsdottir, S. P, Kristjansson, A. L., Sigfusdottir, I. D, Garber, C. E, Allegrante, J. P. (2010). Trends in Body Mass Index among Icelandic Adolescents and Young Adults from 1992 to 2007. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, *7*, 2191-2207.

Sigurdsson, J. F., Gudjonsson, G., Asgeirsdottir, B. B., Sigfusdottir, I. D. (2010) Sexually abusive youth: what are the background factors that distinguish them form other youth? *Psychology, Crime and Law*, 1-15

Sigfusdottir, I. D, Gudjonsson, G. H, Sigurdsson, J. F. 2010. Bullying and delinquency: The mediating role of anger. *Personality and Individual Differences*, *48*, 391-396.

Kristjansson, A. L., Sigfusdottir, I. D., James, J. E., Allegrante, J. P., Helgason, A. R. (2010). Perceived Parental Reactions an Peer Respect as Predictors of Adolescent Cigarette Smoking and Alcohol Use. *Addictive Behaviors, 35,* 256-259.

Kristjansson, A. L., Sigfusdottir, I. D., Allegrante, J. P. (2010). Health Behavior and Academic Achievement among Adolescents: The Relative Contribution of Dietary Habits, Physical Activity, BMI and Self-Esteem. *Health Education & Behavior, 37*(1), 51-64.

2009

Gudjonsson, G., Sigurdsson, J. F, Sigfusdottir, I. D (2009). False confessions among 15- and 16-year-olds in compulsory education and the relationship with adverse life events. *Journal of Forensic Psychiatry & Pscyhology, 20,* 950-963.

Gault-Sherman, M., Silver, E., Sigfusdottir, I. D (2009). Gender and the associated impairments of childhood sexual abuse: A national study of Icelandic youth. *Social Science and Medicine, 69,* 1515-1522.

Gudjonsson, G. H., Sigurdsson, J. F, Sigfusdottir, I. D. (2009). Interrogation and false confessions among adolescents in seven European countries: What background and pscyhological variables best discriminate between false confessors and non-false confessors? *Psychology, Crime & Law, 15,* 711-728.

Kristjansson, A. L., Sigfusdottir, I. D. (2009). The Role of Parental Support, Parental Monitoring, and Time spent with Parents on Adolescent Academic Achievement in Iceland: A Structural Model of Gender Differences. *Scandinavian Journal of Educational Research, 53,* 481-496.

Bernburg, J. G., Thorlindsson, T., Sigfusdottir, I. D (2009). The neighborhood effects of disrupted family processes on adolescent substance use. *Social Science & Medicine, 69,* 129-137.

Sigfusdottir, I. D, Silver, E. (2009). Emotional Reactions to Stress among Adolescent Boys and Girls: An Examination of the Mediating Mechanisms proposed by General Strain Theory. *Youth and Society, 40,* 571-590.

Bernburg, J. G., Thorlindsson, Th., Sigfusdottir, I. D. (2009). Relative Deprivation and Adolescent Outcomes in Iceland: A Multilevel Test. *Social Forces, 87,* 1223-1250.

Bernburg, J. G., Thorlindsson, Th., Sigfusdottir, I. D. (2009). The spreading of suicidal behavior: The contextual effect of community household poverty on adolescent suicidal behavior and the mediating role of suicide suggestion. *Social Science & Medicine, 68,* 380-389.

Sigfusdottir, I. D., Thorlindsson, Th., Kristjansson, A. L., Roe, K. M. And Allegrante, J. P. (2008) Substance use prevention for adolescents: the Icelandic Model. *Health Promotion International, 24* (1), 16-25.

Kristjansson, A. L., Sigfusdottir, I. D., Allegrante, J. P., Helgason, A. R. (2009) Parental divorce and adolescent cigarette smoking and alcohol use: assessing the importance of family conflict. *Acta Pædiatrica, 98,* 537-542.

Kristjansson, A. L., Sigfusdottir, I. D., Allegrante, J. P., Helgason, A. R. (2009) Adolescent Health Behavior, Contentment in School, and Academic Achievement. *American Journal of Health Behavior, 33*(1), 69-79.

2008

Sigfusdottir, I. D., Kristjansson, A. L., Thorlindsson, Th. and Allegrante, J. P. (2008). Trends in prevalence of substance use among Icelandic adolescents, 1995–2006. *Substance Abuse Treatment, Prevention, and Policy, 3,* 12.

Gudjonsson, G. H., Sigurdsson, J. F, Sigfusdottir, I .D, Asgeirsdottir, B. B. (2008). False confessions and individual differences: The importance of victimization among youth. *Personality and Individual Differences, 45,* 801-805.

Sigfusdottir, I. D., Asgeirsdottir, B. B., Sigurdsson, J. F. and Gudjonsson, G. H. (2008). Trends in depressive symptoms, anxiety symptoms and visits to healthcare specialists: A national study among Icelandic adolescents. *Scandinavian Journal of Public Health, 36*(4),361-368.

Eiðsdottir, S. Þ., Kristjansson, A. L., Sigfusdottir, I. D., Allegrante, J. P. (2008). Trends in physical activity and participation in sports clubs among Icelandic adolescents. *European Journal of Public Health, 18*(3), 1–5.

Sigfusdottir, I. D., Asgeirsdottir, B. B., Gudjonsson, G. H., Sigurdsson, J. F. (2008). A Model of Sexual Abuse´s Effects on Suicidal Behavior and Delinquency: The Role of Emotions as Mediating Factors. *Journal of Youth and Adolescence, 37,* 699–712.

Kristjansson, A. L., Sigfusdottir, I. D., Allegrante, J. P. and Helgason, A. R. (2008). Social correlates of cigarette smoking among Icelandic adolescents:A population-based cross-sectional study. *BMC Public Health, 8,* 86.

Kristjansson, A. L. (2007). On Social Equality and Perceptions of Insecurity. *European Journal of Criminology, 4*(1), 59-86.

2007

Gudjonsson, G. H., Sigurdsson, J. F., Asgeirsdottir, B. B., Sigfusdottir, I. D. (2007). Custodial interrogation: What are the background factors associated with claims of false confession to police? *The Journal of Forensic Psychiatry & Psychology, 18*(2), 266-275.

Sigfusdottir, I. D., Kristjansson, A. L. and Allegrante, J. P. (2007). Health behaviour and academic achievment in Icelandic school children. *Health education research, 22*(1), 70-80.

Gunnlaugsson, G. G, Kristjansson, A. L, Einarsdottir, J, Sigfusdottir, I. D. (2007). Domestic conflict, emotional well being and delinquent behaviour: a population-based study among Icelandic adolescents. *European Journal of Public Health*, 17, suppl.2.

Sigfusdottir, I. D., Thorlindsson, Th. and Bjarnason, Th. (2007). Religion: soutien divin et tension psychologique [Religion: Divine Support and pscyhological tension] *Social Compass, 54, 473.* Greinin á ensku.

Thorlindsson, Th., Bjarnason, Th. and Sigfusdottir, I. D. (2007). Individual and Community Processes of Social Closure: A Study of Adolescent Academic Achievement and Alcohol Use. *Acta Sociologica, 50,* 161-168.

Sigfusdottir, I. D., Gudjonsson, G. H., Sigurdsson, J. F., Asgeirsdottir, B. B. (2006). Custodial interrogation, false confession and individual differences: A national study among Icelandic youth. *Personality and Individual Differences, 41,* 49–59.

Sigurdsson, J. F., Gudjonsson, G. H., Bragason, A. V., Kristjansdottir, E., Sigfusdottir, I. D. (2006). The role of violent cognition in the relationship between personality and the involvement in violent films and computer games. *Personality and Individual Differences, 41,* 381-392.

Bjarnason, Th., Thorlindsson, Th., Sigfusdottir, I. D., Welch, M. R. (2005). Familial and Religious Influences on Adolescent Alcohol Use: A Multi-Level Study of Students and School Communities. *Social Forces, 84*(1), 375-390.

Sigfusdottir, I. D., Farkas, G. and Silver, E. (2004). The Role of Depressed Mood and Anger in the Relationship Between Family Conflict and Deliquent Behavior. *Journal of Youth and Adolescence, 33*(6), 509-522.

Bjarnason, Th. and Sigfusdottir, I. D. (2002). Nordic Impact: Article Productivity and Citation Patterns in Sixteen Nordic Sociology. Departments.*Acta Sociologica, 45,* 253-267.